

Vodič za korisnike

© Copyright 2012, 2013 Hewlett-Packard Development Company, L.P.

Bluetooth je zaštitni znak svog vlasnika, a Hewlett-Packard ga koristi pod licencom. Intel je zaštitni znak korporacije Intel registrovan u SAD i u drugim zemljama. SD logotip predstavlja zaštitni znak svog vlasnika. Microsoft i Windows su registrovani zaštitni znaci korporacije Microsoft u SAD.

Ovde sadržane informacije podložne su promenama bez prethodne najave. Jedine garancije za proizvode i usluge kompanije HP istaknute su u izričitim garancijama koje se dobijaju uz takve proizvode i usluge. Ništa što je ovde navedeno ne bi trebalo protumačiti kao dodatnu garanciju. Kompanija HP neće odgovarati za ovde sadržane tehničke ili izdavačke greške.

Drugo izdanje: jun 2013.

Prvo izdanje: oktobar 2012.

Broj dela dokumenta: 703316-E32

Obaveštenje o proizvodu

Ovaj vodič za korisnike opisuje funkcije koje su zajedničke većini modela. Neke funkcije možda nisu dostupne na vašem računaru.

Da biste pribavili najnovije informacije u ovom vodiču, obratite se podršci. Podrška za korisnike u SAD je dostupna na adresi <http://www.hp.com/go/contactHP>. Podrška za korisnike širom sveta je dostupna adresi http://welcome.hp.com/country/us/en/wwwcontact_us.html.

Softverski uslovi

Instaliranjem, kopiranjem, preuzimanjem ili drugačijim korišćenjem bilo kog softverskog proizvoda unapred instaliranog na ovom računaru saglasni ste da prihvatite odredbe HP ugovora o licenciranju sa krajnjim korisnikom (EULA). Ukoliko ne prihvatite ove uslove o licenciranju, vaš jedini pravni lek je da se vrati čitav, nekorišćen proizvod (hardver i softver) u roku od 14 dana radi refundiranja u skladu sa politikom refundiranja na mestu kupovine.

Za sve ostale informacije ili za zahtev za refundiranje celokupne vrednosti računara, obratite se lokalnom prodajnom mestu (prodavcu).

Bezbednosno upozorenje

 UPOZORENJE! Da biste smanjili mogućnost nastanka opekotina ili pregrevanja računara, nemojte ga držati direktno u krilu ili zaklanjati otvore za vazduh na računaru. Računar koristite samo na čvrstoj, ravnoj površini. Nemojte dozvoliti da neki drugi čvrsti predmet, kao što je opcionalni štampač koji se nalazi pored, ili neki meki predmet, kao što su jastuci ili tepih ili odeća, blokiraju protok vazduha. Nemojte dozvoliti ni da adapter naizmjenične struje tokom rada računara dođe u dodir sa kožom ili nekim mekim predmetom, kao što su jastuci ili tepih ili odeća. Računar i adapter naizmjenične struje usklađeni su sa ograničenjima temperature površine kojoj korisnik može da pristupi, a koja su određena međunarodnim standardom za bezbednost opreme informacione tehnologije (IEC 60950).

Sadržaj

1 Dobro došli	1
Pronalaženje informacija	2
2 Upoznavanje računara	4
Gornja strana	4
Dodirna tabla	4
Lampice	5
Dugmad i čitač otiska prsta (samo na odabranim modelima)	6
Tasteri	8
Sa prednje strane	9
Desna strana	10
Leva strana	11
Sa zadnje strane	12
Ekran	13
Sa donje strane	14
3 Povezivanje na mrežu	16
Povezivanje sa bežičnom mrežom	16
Korišćenje bežičnih kontrola	16
Korišćenje dugmeta za bežično povezivanje	16
Korišćenje kontrola operativnog sistema	17
Korišćenje WLAN-a	17
Korišćenje dobavljača Internet usluga	17
Podešavanje WLAN-a	18
Konfigurisanje bežičnog rutera	18
Zaštita za WLAN	18
Priključivanje na WLAN	19
Korišćenje softvera HP Mobile Broadband (samo na pojedinim modelima)	19
Stavljanje i uklanjanje SIM kartice	20
Korišćenje GPS-a (samo na pojedinim modelima)	21
Korišćenje Bluetooth bežičnih uređaja	21
Povezivanje sa žičnom mrežom	21
Povezivanje na lokalnu mrežu (LAN)	21
Korišćenje modema	22
Povezivanje modemskog kabla	22
Povezivanje adaptera modemskog kabla specifičnog za region ili zemlju	22

4 Navigacija pomoću tastature, pokreta za dodir i pokazivačkih uređaja	24
Korišćenje pokazivačkih uređaja	24
Podešavanje željenih opcija pokazivačkih uređaja	24
Korišćenje palice pokazivača	24
Korišćenje dodirne table	24
Uključivanje i isključivanje dodirne table	25
Korišćenje pokreta na dodirnoj tabli	25
Dodirivanje	26
Pomeranje	26
Zumiranje primicanjem i odmicanjem prstiju	27
Rotiranje (samo pojedini modeli)	27
Klik sa 2 prsta (samo na pojedinim modelima)	27
Lagano udaranje (samo pojedini modeli)	28
Prevlačenje sa ivica (samo na pojedinim modelima)	28
Prevlačenje sa desne ivice	28
Prevlačenje sa gornje ivice	29
Prevlačenje sa leve ivice	29
Korišćenje tastature	30
Korišćenje tasterskih prečica operativnog sistema Microsoft Windows 8	30
Prepoznavanje interventnih tastera	31
Korišćenje tastatura	32
Korišćenje integrisane numeričke tastature	32
Korišćenje opcionalne spoljašnje numeričke tastature	33
5 Multimedija	34
Korišćenje kontrola za rad sa medijumima	34
Audio	34
Povezivanje zvučnika	34
Podešavanje jačine zvuka	34
Povezivanje slušalica	35
Povezivanje mikrofona	35
Provera funkcija za audio zapise na računaru	35
Veb kamera (samo odabrani modeli)	36
Video	36
VGA	36
DisplayPort (samo pojedini modeli)	37
6 Upravljanje napajanjem	39
Isključivanje računara	39
Podešavanje opcija napajanja	39

Korišćenje stanja uštede energije	39
Intel Rapid Start tehnologija (samo na pojedinim modelima)	40
Pokretanje i izlazak iz režima spavanja	40
Omogućavanje i izlazak iz stanja hibernacije koje aktivira korisnik	40
Postavljanje zaštite lozinkom pri buđenju	41
Korišćenje merača napajanja i postavki napajanja	41
Korišćenje napajanja iz baterije	41
Pronalaženje dodatnih informacija o bateriji	42
Korišćenje alatke za proveru baterije	42
Prikazivanje preostalog nivoa napunjenosti baterije	42
Maksimalno produžavanje vremena pražnjenja baterije	42
Upravljanje slabim nivoima baterije	43
Prepoznavanje niskih nivoa baterije	43
Otklanjanje niskog nivoa baterije	43
Umetanje ili uklanjanje baterije	43
Ušteda napajanja iz baterije	44
Skladištenje zamenljive baterije (samo na pojedinim modelima)	45
Odlaganje zamenljive baterije (samo na pojedinim modelima)	45
Zamena zamenljive baterije (samo na pojedinim modelima)	45
Korišćenje spoljašnjeg izvora napajanja naizmeničnom strujom	45
Testiranje adaptera naizmenične struje	46
7 Spoljašnje kartice i spoljašnji uređaji	47
Korišćenje kartica za čitač medijskih kartica (samo na pojedinim modelima)	47
Umetanje digitalne kartice	47
Uklanjanje digitalne kartice	47
Korišćenje ExpressCard kartica (samo kod pojedinih modela)	48
Konfigurisanje ExpressCard kartice	48
Umetanje ExpressCard kartice	49
Uklanjanje ExpressCard kartice	50
Korišćenje pametnih kartica (samo kod pojedinih modela)	50
Umetanje pametne kartice	51
Uklanjanje pametne kartice	51
Korišćenje USB uređaja	51
Povezivanje USB uređaja	52
Uklanjanje USB uređaja	52
Korišćenje uređaja 1394 (samo kod pojedinih modela)	52
Povezivanje uređaja 1394	53
Uklanjanje uređaja 1394	53
Korišćenje eSATA uređaja (samo kod pojedinih modela)	53
Povezivanje eSATA uređaja	54

Uklanjanje eSATA uređaja	54
Korišćenje opcionalnih spoljašnjih uređaja	54
Korišćenje opcionalnih spoljašnjih disk jedinica	55
Korišćenje konektora za priključivanje (samo kod pojedinih modela)	55
8 Disk jedinice	56
Rukovanje disk jedinicama	56
Korišćenje čvrstih diskova	56
Intel Smart Response Technology (samo na pojedinim modelima)	57
Skidanje ili vraćanje servisnih vrata	57
Skidanje servisnih vrata	57
Vraćanje servisnih vrata	58
Zamena ili nadogradnja čvrstog diska	59
Intel Smart Response Technology (samo na pojedinim modelima)	59
Uklanjanje čvrstog diska	60
Instaliranje čvrstog diska	62
Vraćanje disk jedinice u odeljku za nadogradnju	63
Zamena čvrstog diska	63
Menjanje optičke disk jedinice	64
Poboljšavanje performansi čvrstog diska	66
Korišćenje defragmentatora diska	66
Korišćenje programa Disk Cleanup (Čišćenje diska)	66
Korišćenje softvera HP 3D DriveGuard (samo kod pojedinih modela)	66
Upoznavanje statusa programa HP 3D DriveGuard	67
Upravljanje napajanjem kada je čvrsti disk parkiran	67
Korišćenje softvera HP 3D DriveGuard	68
Korišćenje optičkih disk jedinica (samo kod pojedinih modela)	68
Upoznavanje sa instaliranom optičkom disk jedinicom	68
Umetanje optičkog diska	68
Uvlačenje ležišta	68
Uklanjanje optičkog diska	69
Uvlačenje ležišta	69
Kad se ležište diska normalno otvara	69
Kad se ležište diska ne otvara uobičajeno	70
Deljenje optičkih disk jedinica	72
Korišćenje RAID-a (samo kod pojedinih modela)	72
9 Bezbednost	73
Zaštita računara	73
Korišćenje lozinki	74
Postavljanje lozinki u operativnom sistemu Windows	75

Zadavanje lozinki u softveru Computer Setup (Podešavanje računara)	76
Upravljanje lozinkom BIOS administrator password (Administratorska lozinka za BIOS)	77
Unošenje lozinke administratorske lozinke za BIOS	78
Upravljanje DriveLock lozinkom za podešavanje računara	78
Zadavanje DriveLock lozinke	78
Unošenje DriveLock lozinke	79
Menjanje DriveLock lozinke	79
Uklanjanje DriveLock zaštite	80
Korišćenje funkcije Automatic DriveLock u programu „Computer Setup“ (Podešavanje računara)	80
Unošenje Automatic DriveLock lozinke	81
Uklanjanje Automatic DriveLock zaštite	81
Korišćenje antivirusnog softvera	81
Korišćenje softvera zaštitnog zida	82
Instaliranje kritičnih bezbednosnih ažuriranja	82
Korišćenje softvera HP ProtectTools Security Manager (samo na odabranim modelima)	82
Instaliranje opcionalnog bezbednosnog kabla	83
Korišćenje čitača otiska prsta (samo kod pojedinih modela)	83
Nalaženje čitača otiska prsta	84
10 Održavanje	85
Dodavanje ili zamena memorijskih modula	85
Dodavanje ili zamena memorijskog modula koji se nalazi ispod tastature (samo na odabranim modelima).	87
Čišćenje računara	92
Proizvodi za čišćenje	92
Procedure za čišćenje	92
Čišćenje ekrana	93
Čišćenje bočnih strana i poklopca	93
Čišćenje dodirne table i tastature	93
Korišćenje ekrana DreamColor (samo na pojedinim modelima)	93
Ažuriranje programa i upravljačkih programa	94
Korišćenje programa SoftPaq Download Manager	94
11 Izrada rezervnih kopija i oporavak	95
Izrada rezervnih kopija podataka	95
Izvršavanje oporavka sistema	96
Korišćenje Windows alatki za oporavak	96
Korišćenje alatki za oporavak f11	97
Korišćenje medijuma sa operativnim sistemom Windows 8 (kupuje se posebno)	98

Korišćenje opcije „Windows Refresh“ (Osvežavanje operativnog sistema Windows) za brz i lak oporavak	99
Uklanjanje svih stavki i ponovna instalacija operativnog sistema Windows	99
Korišćenje opcije „HP Software Setup“ (Podešavanje HP softvera)	100

12 Computer Setup (Podešavanje računara) (BIOS) i Advanced System Diagnostics (Napredna dijagnostika sistema) 101

Korišćenje programa Computer Setup (Podešavanje računara)	101
Pokretanje programa Computer Setup (Podešavanje računara)	101
Kretanje i odabir u softveru Computer Setup (Podešavanje računara)	101
Vraćanje fabričkih podešavanja u softveru Computer Setup (Podešavanje računara) ...	102
Ažuriranje BIOS-a	103
Utvrđivanje verzije BIOS-a	103
Preuzimanje ažuriranja BIOS-a	104
Korišćenje funkcije Advanced System Diagnostics (Napredna dijagnostika sistema)	104

13 Podrška 106

Obraćanje podršci	106
Nalepnice	107

14 Specifikacije 108

Ulazno napajanje	108
Radno okruženje	109

Dodatak A Nošenje računara na put 110

Dodatak B Rešavanje problema 111

Resursi za rešavanje problema	111
Rešavanje problema	111
Računar ne može da se uključi	111
Ekran računara je prazan	112
Softver ne radi na uobičajen način	112
Računar je uključen, ali se ne odaziva	112
Računar je neobično topao	112
Spoljni uređaj ne radi	113
Bežična mrežna veza ne radi	113
Optički uređaj se ne otvara radi uklanjanja CD-a, DVD-a	113
Računar ne otkriva optičku disk jedinicu	115
Disk se ne reprodukuje	115
Film se ne vidi na spoljnom ekranu	115

Proces narezivanja diska ne počinje ili se prekine pre izvršenja	116
Dodatak C Elektrostatičko pražnjenje	117
Indeks	118

1 Dobro došli

Pošto podesite i registrujete računar, važno je da preduzmete sledeće korake:

- Odvojite minut da pregledate odštampani vodič *Osnove operativnog sistema Windows 8* da biste istražili nove funkcije operativnog sistema Windows®.

SAVET: Da biste se brzo vratili na početni ekran računara iz otvorene aplikacije ili sa Windows radne površine, pritisnite taster sa Windows logotipom na tastaturi. Pritisak na taster sa Windows logotipom vratiće vas na prethodni ekran.

- **Povežite se na Internet** – podesite žičnu ili bežičnu mrežu kako biste se povezali na Internet. Više informacija potražite u odeljku [Povezivanje na mrežu na stranici 16](#).
- **Ažurirajte antivirusni softver** – zaštitite svoj računar od štete koju izazivaju virusi. Softver je unapred instaliran na računaru. Više informacija potražite u odeljku [Korišćenje antivirusnog softvera na stranici 81](#).
- **Upoznajte se sa svojim računarnom** – saznajte više o funkcijama računara. Pogledajte odeljke [Upoznavanje računara na stranici 4](#) i [Navigacija pomoću tastature, pokreta za dodir i pokazivačkih uređaja na stranici 24](#) za dodatne informacije.
- **Pronađite instalirani softver** – pristupite listi softvera unapred instaliranog na računaru:
Na početnom ekranu otkucajte slovo **a**, izaberite stavku **Apps** (Aplikacije), a zatim izaberite jednu od prikazanih opcija. Detaljne informacije o upotrebi softvera koji ste dobili uz računar potražite u uputstvima proizvođača softvera koja ste možda dobili uz softver ili koja se nalaze na Veb lokaciji proizvođača.
- **Napravite rezervnu kopiju čvrstog diska** – kreirajte diskove ili fleš disk za oporavak. Pogledajte odeljak [Izrada rezervnih kopija i oporavak na stranici 95](#).

Pronalaženje informacija

Računar se isporučuje sa nekoliko resursa koji će vam pomoći da izvršavate različite zadatke.

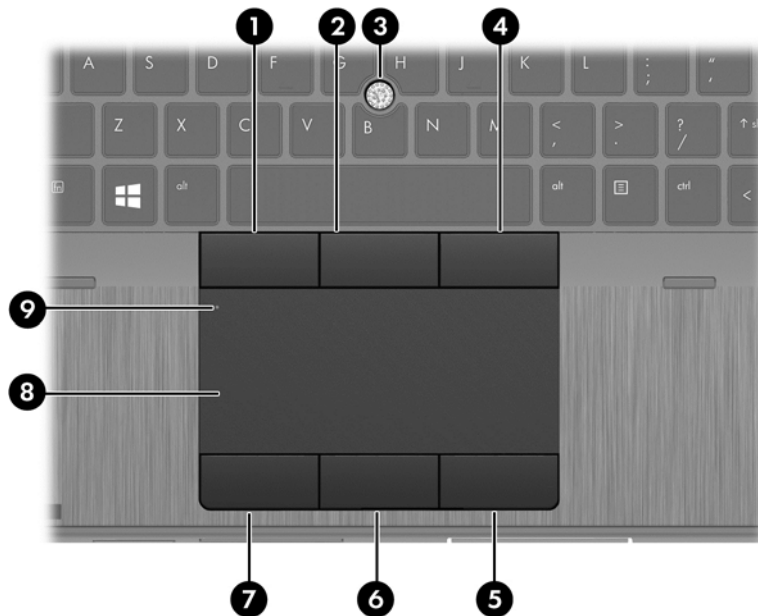
Resursi	Za informacije o sledećim stavkama
Poster <i>Setup Instructions</i> (Uputstva za podešavanje)	<ul style="list-style-type: none">• Kako se podešava računar• Pomoć u prepoznavanju komponenti računara
Vodič za <i>Windows 8 – osnove</i>	Pregled korišćenja operativnog sistema Windows® 8 i navigacije pomoću njega.
Pomoć i podrška Da biste pristupili odeljku „Help and Support“ (Pomoć i podrška), otkucajte slovo h , a zatim izaberite opciju Help and Support (Pomoć i podrška). Da biste dobili najnovije informacije u ovom vodiču, obratite se podršci. Podrška za korisnike u SAD je dostupna na adresi http://www.hp.com/go/contactHP . Podrška za korisnike širom sveta je dostupna adresi http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html .	<ul style="list-style-type: none">• Informacije o operativnom sistemu• Ažuriranje softvera, upravljačkih programa i BIOS-a• Alatkne za rešavanje problema• Kako pristupiti podršci?
<i>Obaveštenja o propisima, bezbednosti i zaštiti životne sredine</i> Da biste pristupili ovom vodiču, na početnom ekranu izaberite aplikaciju HP Support Assistant , zatim stavku My computer (Moj računar), a zatim User guides (Vodiči za korisnike).	<ul style="list-style-type: none">• Informacije o propisima i bezbednosti• Informacije o odlaganju baterije
<i>Vodič za bezbednost i udobnost</i> Da biste pristupili ovom vodiču, na početnom ekranu izaberite aplikaciju HP Support Assistant , zatim stavku My computer (Moj računar), a zatim User guides (Vodiči za korisnike). – ili – Idite na http://www.hp.com/ergo .	<ul style="list-style-type: none">• Pravilna instalacija radne stanice, ispravne navike u vezi sa držanjem, zdravljem i radom• Bezbednosne informacije o elektronskim i mehaničkim komponentama
Knjižica <i>Brojevi telefona širom sveta</i> Ova knjižica se dostavlja uz računar.	Brojevi telefona HP podrške
HP Veb lokacija Da biste pribavili najnovije informacije u ovom vodiču, obratite se podršci. Podrška za korisnike u SAD je dostupna na adresi http://www.hp.com/go/contactHP . Podrška za korisnike širom sveta je dostupna adresi http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html .	<ul style="list-style-type: none">• Informacije o podršci• Naručivanje delova i pronalaženje dodatne pomoći• Pribor dostupan za uređaj

Resursi	Za informacije o sledećim stavkama
<p data-bbox="277 222 491 249"><i>Ograničena garancija*</i></p> <p data-bbox="277 270 775 375">Da biste pristupili ovom vodiču, na početnom ekranu izaberite aplikaciju HP Support Assistant, izaberite stavku My computer (Moj računar), a zatim stavku Warranty and services (Garancija i usluge).</p> <p data-bbox="277 396 331 424">– ili –</p> <p data-bbox="277 445 727 472">Idite na http://www.hp.com/go/orderdocuments.</p>	<p data-bbox="817 222 1031 249">Informacije o garanciji</p>
<p data-bbox="277 489 1458 594">*Izričito obezbeđenu HP ograničenu garanciju koja je primenljiva na proizvod možete pronaći u vodičima za korisnike na računaru i/ili na CD-u/DVD-u obezbeđenom u kutiji. HP u nekim zemljama/regionima možda obezbeđuje odštampanu kopiju HP ograničene garancije u kutiji. Za neke zemlje/regione u kojima se garancija ne dobija u odštampanoj formi, odštampani primerak možete potražiti na lokaciji http://www.hp.com/go/orderdocuments ili poslati pismo na adresu:</p> <ul data-bbox="277 615 1391 730" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="277 615 1193 642">● Severna Amerika: Hewlett-Packard, MS POD, 11311 Chinden Blvd, Boise, ID 83714, USA <li data-bbox="277 663 1391 690">● Evropa, Bliski istok, Afrika: Hewlett-Packard, POD, Via G. Di Vittorio, 9, 20063, Cernusco s/Naviglio (MI), Italy <li data-bbox="277 711 1238 739">● Azija - Pacifik: Hewlett-Packard, POD, P.O. Box 200, Alexandra Post Office, Singapore 911507 <p data-bbox="277 749 1458 802">Kada zahtevate odštampanu kopiju garancije, navedite broj proizvoda, period garancije (nalazi se na nalepnici sa serijskim brojem), ime i poštansku adresu.</p> <p data-bbox="277 823 1458 896">VAŽNO: NEMOJTE vraćati svoj HP proizvod na gorenavedene adrese. Podrška za korisnike u SAD je dostupna na adresi http://www.hp.com/go/contactHP. Podrška za korisnike širom sveta je dostupna adresi http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html.</p>	

2 Upoznavanje računara

Gornja strana

Dodirna tabla

Komponenta	Opis
(1) Levi taster palice pokazivača	Funkcioniše kao levo dugme na spoljnom mišu.
(2) centralno dugme palice pokazivača	Funkcioniše kao centralno dugme na spoljnom mišu.
(3) Palica pokazivača	Pomera pokazivač miša i bira ili aktivira stavke na ekranu.
(4) Desni taster palice pokazivača	Funkcioniše kao desno dugme na spoljnom mišu.
(5) Desni taster dodirne table	Funkcioniše kao desno dugme na spoljnom mišu.
(6) Centralno dugme dodirne table	Funkcioniše kao centralno dugme na spoljnom mišu.
(7) Levi taster dodirne table	Funkcioniše kao levo dugme na spoljnom mišu.
(8) Zona dodirne table	Pomera pokazivač miša i bira ili aktivira stavke na ekranu.
(9) Dugme za uključivanje i isključivanje TouchPad (Dodirne table)	Uključuje i isključuje dodirnu tablu kada se dodirne dvaput.

Lampice

Komponenta	Opis
(1) Lampica dodirne table	<ul style="list-style-type: none"> • Žuta: dodirna tabla je isključena. • Isključena: dodirna tabla je uključena.
(2) Caps Lock lampica	Uključena: funkcija Caps Lock je uključena.
(3) Lampica napajanja	<ul style="list-style-type: none"> • Uključena: računar je uključen. • Treperi: računar je u stanju spavanja. • Isključena: računar je isključen ili u stanju hibernacije.
(4) Num lk lampica	Uključena: Num Lock je uključen.
(5) Lampica bežične veze	<ul style="list-style-type: none"> • Bela: uključen je integrisani bežični uređaj, kao što su uređaj za bežičnu lokalnu mrežu (WLAN) i/ili Bluetooth® uređaj. • Žuta: svi bežični uređaji su isključeni.
(6) Lampica za isključen zvuk	<ul style="list-style-type: none"> • Žuta: zvuk računara je isključen. • Isključena: zvuk računara je uključen.
(7) Lampica veb pregledača	<ul style="list-style-type: none"> • Uključena: računar je uključen. • Isključena: Računar je isključen.
(8) Lampica kalkulatora	<ul style="list-style-type: none"> • Uključena: funkcija kalkulatora je uključena. • Treperi: kalkulator je aktiviran.

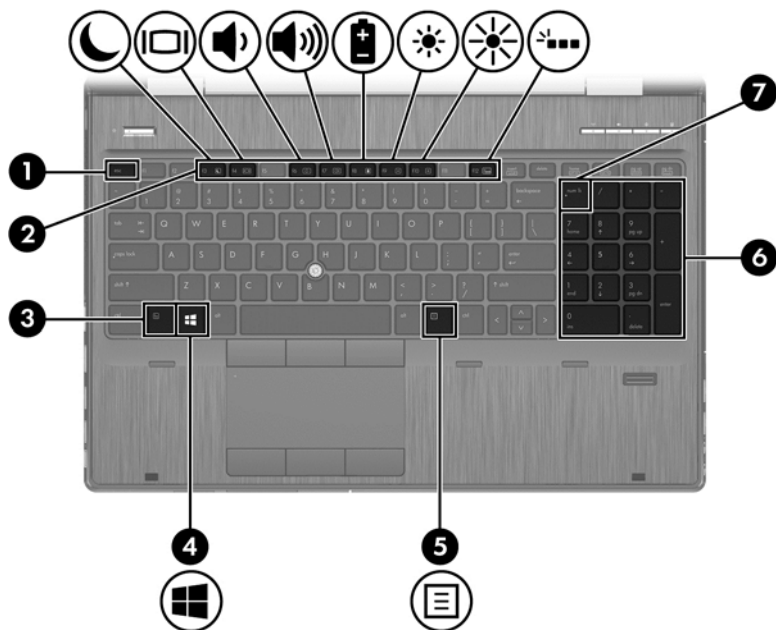
Dugmad i čitač otiska prsta (samo na odabranim modelima)

Komponenta	Opis
(1) Dugme za napajanje	<ul style="list-style-type: none">• Kada je računar isključen, pritisnite ovo dugme da biste ga uključili.• Kada je računar u stanju spavanja, nakratko pritisnite ovo dugme da bi napustio to stanje.• Kada je računar u stanju hibernacije, nakratko pritisnite ovo dugme da bi napustio to stanje. <p>OPREZ: Ako pritisnete i zadržite dugme za napajanje, izgubićete sve nesačuvane informacije.</p> <p>Ako je računar prestao da reaguje, a isključivanje pomoću Windows® procedura za isključivanje nema efekta, pritisnite taster za napajanje i zadržite ga najmanje 5 sekundi da biste isključili računar.</p> <p>Da biste saznali više o postavkama napajanja, pogledajte opcije napajanja. Na početnom ekranu otkucajte power, izaberite stavku Settings (Postavke), a zatim izaberite stavku Power Options (Opcije napajanja).</p>
(2) Dugme za bežično povezivanje	Uključuje ili isključuje funkciju bežičnog povezivanja, ali ne uspostavlja bežičnu vezu.
(3) Dugme za isključivanje zvuka	Isključuje i ponovo uključuje zvuk zvučnika.
(4) Dugme veb pregledača	Otvora podrazumevani veb pregledač.
(5) Dugme kalkulatora	Aktivira funkciju kalkulatora.

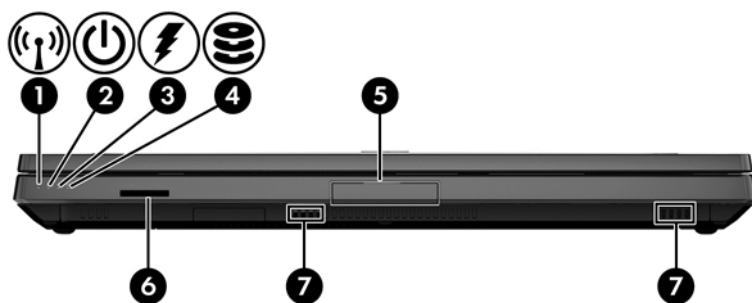
Komponenta	Opis
(6)	Čitač otiska prsta (samo na odabranim modelima)
Omogućava prijavljivanje u Windows pomoću otiska prsta, umesto pomoću lozinke.	
(7)	Taster za uključivanje/isključivanje dodirne table
Uključuje i isključuje dodirnu tablu kada se dodirne dvaput.	

Tasteri

Komponenta	Opis
(1) Taster <code>esc</code>	Prikazuje informacije o sistemu kad se pritisne u kombinaciji sa tasterom <code>fn</code> .
(2) Funkcijski tasteri	Kada se pritisnu u kombinaciji sa tasterom <code>fn</code> , izvršavaju funkcije sistema koje se često koriste. NAPOMENA: <code>fn12</code> je za modele koji imaju tastaturu sa pozadinskim svetlom.
(3) Taster <code>fn</code>	Izvršava često korišćene sistemske funkcije kada se pritisne u kombinaciji sa funkcijskim tasterom, tasterom <code>num lk</code> ili tasterom <code>esc</code> .
(4) Taster sa Windows logotipom	Vraća vas na početni ekran iz otvorene aplikacije ili sa radne površine operativnog sistema Windows. NAPOMENA: Pritisak na taster sa Windows logotipom vratiće vas na prethodni ekran.
(5) Taster za Windows aplikacije	Prikazuje opcije za izabrani objekat.
(6) Integrisana numerička tastatura	Kada je omogućena opcija <code>num lk</code> , ona može da se koristi kao spoljašnja numerička tastatura.
(7) Taster <code>num lk</code>	Prelazi između navigacijskih i numeričkih funkcija na integrisanoj numeričkoj tastaturi.

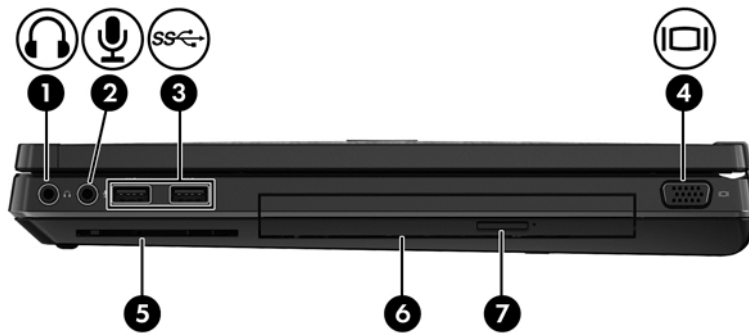
Sa prednje strane

Komponenta	Opis
(1) Lampica bežične veze	Uključuje ili isključuje funkciju bežičnog povezivanja, ali ne uspostavlja bežičnu vezu.
(2) Lampica napajanja	<ul style="list-style-type: none"> Uključena: računar je uključen. Treperi: računar je u stanju spavanja. Isključeno: Računar je isključen.
(3) Lampica adaptera naizmjenične struje/ baterije	<ul style="list-style-type: none"> Bela: računar je priključen na spoljni izvor napajanja i nivo napunjenosti baterije je između 90 i 99 procenata. Žuta: računar je priključen na spoljni izvor napajanja i nivo napunjenosti baterije je između 0 i 90 procenata. Žuta koja treperi: nivo napunjenosti baterije koja je jedini dostupni izvor napajanja je nizak. Lampica baterije počinje brzo da trepće kada napunjenost baterije padne na kritičan nivo. Isključena: baterija je u potpunosti napunjena.
(4) Lampica čvrstog diska	<ul style="list-style-type: none"> Bela koja treperi: Vršiti se pristup čvrstom disku. Žuta: funkcija HP 3D DriveGuard privremeno je parkirala čvrsti disk.
(5) Reza za otpuštanje ekrana	Otvora računar.
(6) Čitač medijskih kartica	Čita podatke sa memorijskih kartica, na primer Secure Digital (SD), i zapisuje podatke na njih.
(7) Zvučnici (2)	Proizvode SRS Premium Sound ili SRS Premium Sound PRO (samo na pojedinim modelima).

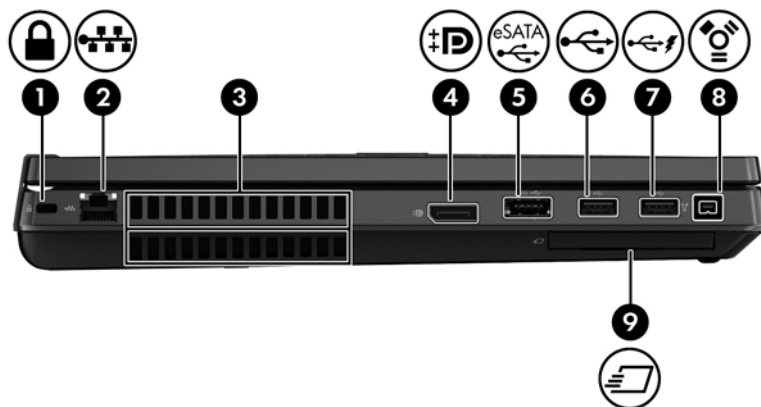
NAPOMENA: Da biste koristili softver SRS Premium Sound, na početnom ekranu otkucajte *SRS*, a zatim izaberite stavku **SRS Premium Sound**.

Desna strana

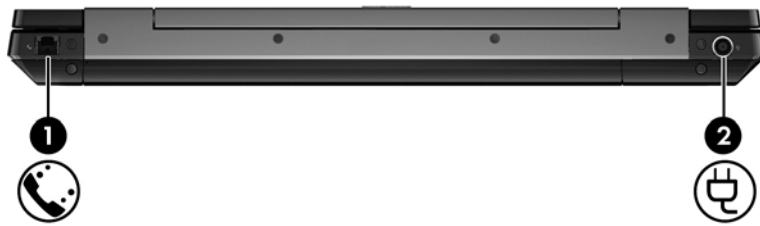
Komponenta	Opis
(1) Konektor za audio-izlaz (slušalice)	Povezuje se sa opcionalnim stereo zvučnicima sa spoljnim napajanjem, slušalicama, slušalicama bubicama, slušalicama sa mikrofonom ili zvučnicima televizora. UPOZORENJE! Da biste smanjili rizik od povreda, podesite jačinu zvuka pre nego što stavite slušalice, slušalice bubice ili slušalice sa mikrofonom. Dodatne informacije o bezbednosti potražite u dokumentu <i>Obaveštenja o propisima, bezbednosti i zaštiti životne sredine</i> . Da biste pristupili vodičima za korisnike, na početnom ekranu izaberite aplikaciju HP Support Assistant , zatim stavku My computer (Moj računar), a zatim User guides (Vodiči za korisnike). NAPOMENA: Kada je uređaj povezan sa slušalicama, zvučnici računara su onemogućeni.
(2) Konektor za audio-ulaz (mikrofon)	Povezuje opcionalne računarske slušalice sa mikrofonom, stereo-mikrofon ili monofoni mikrofon.
(3) USB 3.0 portovi (2)	Priključite opcionalne uređaje kompatibilne sa USB 3.0 portom i obezbedite bolje performanse napajanja preko USB-a. NAPOMENA: Detaljne informacije o različitim tipovima USB portova potražite u odeljku Korišćenje USB uređaja na stranici 51 .
(4) Port za spoljašnji monitor	Povezuje spoljašnji VGA monitor ili projektor.
(5) Čitač pametnih kartica	Podržava opcionalne pametne kartice.
(6) Odeljak za nadogradnju (prikazana je optička disk jedinica)	Odeljak za nadogradnju može da primi čvrsti disk ili optičku disk jedinicu za čitanje i upisivanje (samo na pojedinim modelima) na optički disk. Takođe može da primi i opciju za uštedu težine.
(7) Dugme za izbacivanje optičke disk jedinice (samo odabrani modeli)	Otpušta ležište za disk optičke disk jedinice.

Leva strana

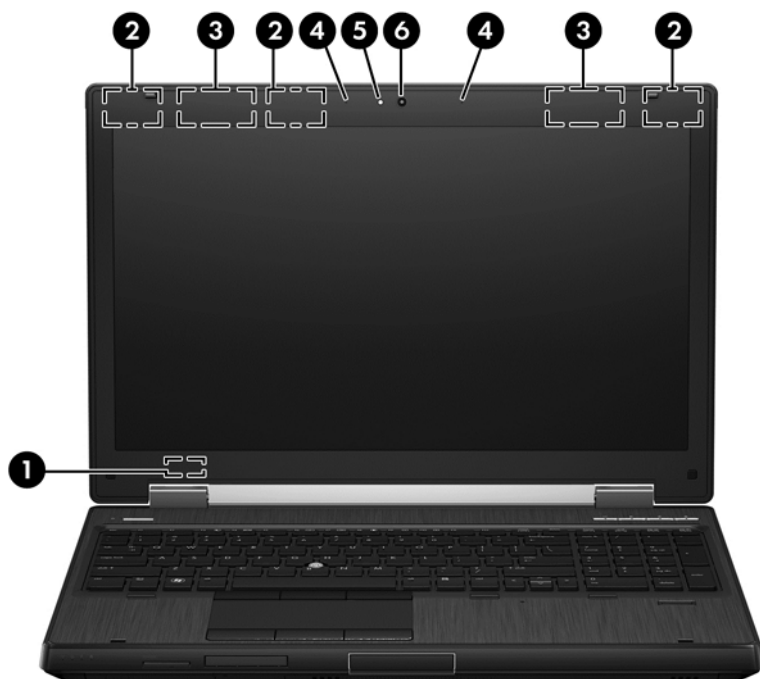
Komponenta	Opis
(1) 	Slot za bezbednosni kabl Priključuje opcionalni bezbednosni kabl na računar. NAPOMENA: Bezbednosni kabl namenjen je da odvрати nekog od zloupotrebe ili krađe računara, ali ne može to da spreči.
(2) 	RJ-45 (mrežni) konektor Povezuje mrežni kabl.
(3)	Otvori za vazduh (2) Omogućavaju protok vazduha radi hlađenja unutrašnjih komponenti. NAPOMENA: Ventilator računara pokreće se automatski kako bi hladio unutrašnje komponente i sprečio pregrevavanje. Normalno je da se unutrašnji ventilator uključuje i isključuje tokom uobičajenog rada.
(4) 	DisplayPort Povezuje opcionalni uređaj sa digitalnim ekranom, poput monitora ili projektoru visokih performansi.
(5) 	eSATA/USB 2.0 kombinovani port Povezuje opcionalnu eSATA komponentu visokih performansi, kao što je eSATA spoljašnji čvrsti disk, ili povezuje opcionalni USB uređaj.
(6) 	USB 2.0 port Povezuje opcionalni USB uređaj.
(7) 	USB port za punjenje Povezuje opcionalni USB uređaj. USB port za punjenje takođe može da puni pojedine modele mobilnih telefona i MP3 plejera, čak i kada je računar isključen.
(8) 	Port 1394 Povezuje opcionalni IEEE 1394 ili 1394a uređaj, kao što je kamkorder.
(9) 	Slot za HP ExpressCard Podržava opcionalne ExpressCard kartice.

Sa zadnje strane

Komponenta	Opis
(1) RJ-11 (modemski) konektor	Povezuje modemski kabl.
(2) Konektor za napajanje	Povezuje adapter naizmjenične struje.

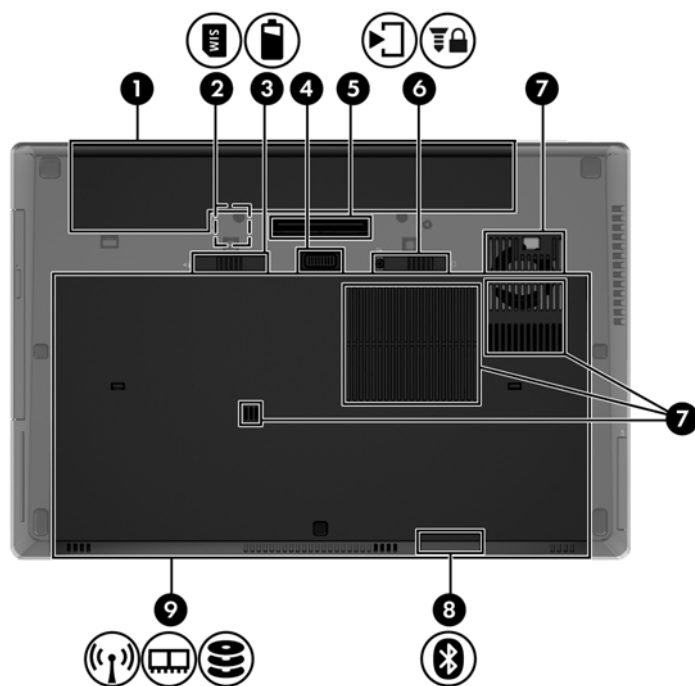
Ekran

Komponenta	Opis
(1) Unutrašnji prekidač za isključivanje monitora	Isključuje ekran ili pokreće režim spavanja ako se ekran zatvori dok je napajanje uključeno. NAPOMENA: Prekidač za isključivanje monitora nije vidljiv sa spoljne strane računara.
(2) WLAN antene (3)*	Šalju i primaju bežične signale radi komuniciranja sa lokalnim bežičnim mrežama (WLAN).
(3) WWAN antene (2)*	Šalju i primaju bežične signale radi komuniciranja sa bežičnim regionalnim mrežama (WWAN).
(4) Interni mikrofoni (2)	Snimanje zvuka.
(5) Lampica veb kamere (samo sa pojedinim modelima)	Uključena: veb kamera je u upotrebi.
(6) Veb kamera (samo pojedini modeli)	Beleži video zapise i fotografije. Informacije o korišćenju Veb kamere potražite u okviru stavke „Help and Support“ (Pomoć i podrška). Na početnom ekranu otkucajte slovo h i izaberite stavku Help and Support (Pomoć i podrška).

*Ove antene nisu vidljive sa spoljne strane računara. Radi optimalnog prenosa ne zaklanjajte oblasti neposredno oko antena. Za pregled obaveštenja o propisima bežične veze, pogledajte odeljak u dokumentu *Obaveštenja o propisima, bezbednosti i zaštiti životne sredine* koji se odnosi na vašu zemlju ili region. Da biste pristupili vodičima za korisnike, na početnom ekranu izaberite aplikaciju **HP Support Assistant**, zatim stavku **My computer** (Moj računar), a zatim **User guides** (Vodiči za korisnike).

Sa donje strane

Komponenta	Opis
(1)	Ležište za bateriju Sadrži bateriju.
(2) 	SIM slot Podržava modul za identifikaciju bežičnog pretplatnika (SIM). SIM slot se nalazi unutar ležišta za bateriju.
(3) 	Reza za otpuštanje baterije Oslobađa bateriju.
(4)	Konektor za pomoćnu bateriju Povezuje opcionalnu pomoćnu bateriju.
(5)	Konektor za priključivanje Povezuje opcionalni uređaj za priključivanje.
(6)	Reza za otpuštanje servisnih vrata Oslobađa servisna vrata sa računara.
(7)	Otvori za vazduh (4) Omogućavaju protok vazduha radi hlađenja unutrašnjih komponenti. NAPOMENA: Ventilator računara pokreće se automatski kako bi hladio unutrašnje komponente i sprečio pregrevavanje. Normalno je da se unutrašnji ventilator uključuje i isključuje tokom uobičajenog rada.

Komponenta	Opis
(8) Odeljak za Bluetooth	Sadrži Bluetooth uređaj (samo na odabranim modelima)
(9) Zaštitni poklopac	<p>Obezbeđuje pristup čvrstom disku, slotu za bežični LAN (WLAN) modul, slotu za WWAN modul i slotovima memorijskog modula</p> <p>OPREZ: Da biste izbegli sistem bez odziva, zamenite modul bežične veze isključivo modulom bežične veze čije je korišćenje u računaru odobrila vladina agencija nadležna za bežične uređaje u vašoj zemlji/regionu. Ako nakon zamene modula primite poruku upozorenja, uklonite modul da biste povratili funkcionalnost računara, a zatim kontaktirajte tehničku podršku putem menija Help and Support (Pomoć i podrška). Na početnom ekranu otkucajte slovo h i izaberite stavku Help and Support (Pomoć i podrška).</p>

3 Povezivanje na mrežu

Računar možete da nosite svuda sa vama. Ali čak i od kuće možete da istražite svet i pristupite informacijama koje nude milioni veb lokacija pomoću svog računara i žične ili bežične mrežne veze. Ovo poglavlje će vam pomoći da se povežete sa tim svetom.

Povezivanje sa bežičnom mrežom

Bežična tehnologija prenosi podatke preko radio-talasa umesto preko žica. Vaš računar može biti opremljen jednim ili više od sledećih bežičnih uređaja:

- Uređaj bežične lokalne mreže (WLAN) – povezuje računar sa bežičnim lokalnim mrežama (često se nazivaju Wi-Fi mreže, bežične LAN ili WLAN mreže) u poslovnim prostorima, vašem domu i na javnim mestima poput aerodroma, restorana, kafića, hotela i univerziteta. U WLAN mreži mobilni bežični uređaj u vašem računaru komunicira sa bežičnom mrežnom skretnicom ili pristupnom tačkom za bežično povezivanje.
- HP Mobile Broadband modul (samo na pojedinim modelima) – uređaj za bežičnu regionalnu mrežu (WWAN) koji vam obezbeđuje povezivanje na mnogo većem prostoru. Operateri mobilne mreže instaliraju bazne stanice (nalik tornjevima za mobilne telefone) na velikim geografskim područjima, što efikasno obezbeđuje pokrivenost u državama, regionima ili čak u celim zemljama.
- Bluetooth uređaj – kreira ličnu mrežu (PAN) za povezivanje sa drugim uređajima omogućenim za Bluetooth poput računara, telefona, štampača, slušalica, zvučnika i kamera. U PAN mreži svaki uređaj komunicira direktno sa drugim uređajem i uređaji moraju biti relativno blizu – obično do 10 metara (približno 33 stope) jedni od drugih.

Da biste dobili više informacija o bežičnoj tehnologiji, pogledajte informacije i veze za Veb lokacije navedene u odeljku „Pomoć i podrška“. Na početnom ekranu otkucajte slovo **h** i izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).

Korišćenje bežičnih kontrola

Korišćenjem sledećih funkcija možete da kontrolišete bežične uređaje svog računara:

- Dugme, prekidač ili taster bežične veze (u ovom vodiču naziva se dugme bežične veze)
- Kontrole operativnog sistema

Korišćenje dugmeta za bežično povezivanje

Računar ima dugme bežične veze, jedan ili više bežičnih uređaja i, u zavisnosti od modela, jednu ili dve lampice bežične veze. Svi bežični uređaji na vašem računaru su fabrički omogućeni, pa lampica bežične veze svetli (bela) kada uključite računar.

Lampica bežične veze označava ukupno stanje napajanja uređaja za bežično povezivanje, ne status pojedinačnih uređaja. Ako je lampica bežične veze bela, uključen je barem jedan bežični uređaj. Ako je lampica bežične veze isključena, svi bežični uređaji su isključeni.

NAPOMENA: Na nekim modelima lampica bežične veze je žuta kada su svi bežični uređaji isključeni.

Pošto su svi bežični uređaji na vašem računaru fabrički omogućeni, možete koristiti dugme za bežično povezivanje da biste istovremeno uključili ili isključili bežične uređaje.

Korišćenje kontrola operativnog sistema

Centar za mrežu i deljenje omogućava podešavanje veze ili mreže, povezivanje sa mrežom, upravljanje bežičnim mrežama i dijagnostiku i rešavanje problema na mreži.

Da biste koristili kontrole operativnog sistema:

1. Na početnom ekranu otkucajte slovo **n**, a zatim izaberite stavku **Settings** (Postavke).
2. U polju za pretragu otkucajte `network and sharing`, a zatim izaberite stavku **Network and Sharing Center** (Centar za mrežu i deljenje).

Za više informacija na početnom ekranu otkucajte slovo **h**, a zatim izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).

Korišćenje WLAN-a

Pomoću WLAN uređaja možete da pristupite bežičnoj lokalnoj mreži (WLAN) koju čine drugi računari i pribor koji su povezani bežičnom skretnicom ili bežičnom pristupnom tačkom.

 NAPOMENA: Izrazi *bežična mrežna skretnica* i *pristupna tačka za bežično povezivanje* često se koriste jedan umesto drugog.

- Velike WLAN mreže, poput poslovnog ili javnog WLAN-a, obično koriste bežične pristupne tačke koje mogu da prihvate veliki broj računara i pribora te da razdvoje kritične funkcije mreže.
- Kućni ili mali poslovni WLAN obično koristi bežični ruter koji omogućava da nekoliko bežičnih i ožičenih računara dele internet vezu, štampač i datoteke bez potrebe za dodatnim delovima hardvera ili softvera.

Da biste koristili WLAN uređaj u računaru, morate se povezati na WLAN infrastrukturu (koju obezbeđuje dobavljač usluga ili javna ili poslovna mreža).

Korišćenje dobavljača Internet usluga

Kada podešavate pristup Internetu kod kuće, morate napraviti nalog kod dobavljača Internet usluga (ISP). Da biste kupili Internet uslugu i modem, obratite se lokalnom ISP-u. Dobavljač Internet usluga će vam pomoći da postavite modem, instalirate mrežni kabl kako biste povezali bežični računar i modem i testirali Internet uslugu.

 NAPOMENA: ISP će vam dati korisnički ID i lozinku koje ćete koristiti za pristup internetu. Zabeležite ove informacije i čuvajte ih na bezbednom mestu.

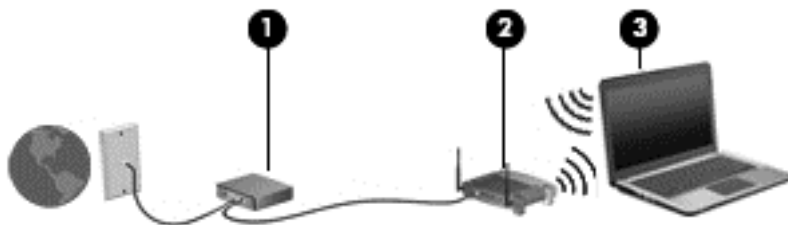
Podešavanje WLAN-a

Da biste podesili WLAN i povezali se sa internetom, treba vam sledeća oprema:

- Modem za vezu širokog propusnog opsega (DSL ili kablovski) **(1)** i usluga brzog interneta kupljena od dobavljača internet usluga
- Bežični ruter **(2)** (kupuje se posebno)
- Računar sa mogućnošću bežičnog povezivanja **(3)**

 NAPOMENA: Neki modemi sadrže ugrađen bežični ruter. Proverite sa svojim ISP-om kako biste utvrdili koji tip modema imate.

Sledeća ilustracija prikazuje instalaciju bežične mreže povezane na internet.

Kako vaša mreža raste, mogu se povezivati dodatni bežični i ožičeni računari radi pristupa internetu.

Za pomoć pri podešavanju WLAN mreže pogledajte uputstva dostavljena od strane proizvođača rutera ili od vašeg ISP-a.

Konfigurisanje bežičnog rutera

Za pomoć pri podešavanju WLAN mreže pogledajte informacije koje ste dobili od proizvođača rutera ili od dobavljača internet usluga.

 NAPOMENA: Preporučuje se da novi bežični računar najpre povežete sa ruterom koristeći mrežni kabl koji je dostavljen sa ruterom. Kada se računar uspešno poveže sa internetom, isključite kabl, a zatim pristupite internetu preko bežične mreže.

Zaštita za WLAN

Kada podešavate WLAN ili pristupate postojećoj WLAN mreži, uvek omogućite bezbednosne funkcije da biste zaštitili mrežu od neovlašćenog pristupa. WLAN mreže na javnim mestima (hotspotovima) kao što su kafici i aerodromi možda ne pružaju nikakvu bezbednost. Ako ste zabrinuti za bezbednost svog računara na pristupnoj tački, ograničite aktivnosti na mreži na e-poštu koja nije poverljiva i na osnovno surfovanje internetom.

Bežični radio-signal putuju izvan mreže, tako da drugi WLAN uređaji mogu uhvatiti nezaštićene signale. Preduzmite sledeće mere predostrožnosti u cilju zaštite WLAN mreže:

- Koristite zaštitni zid.

Zaštitni zid proverava podatke i zahteve za podacima koji su poslani na mrežu i odbacuje sve sumnjive stavke. Zaštitni zidovi su dostupni u okviru softvera i hardvera. Neke mreže koriste kombinaciju oba tipa.

- Koristite bežično šifrovanje.

Šifrovanje bežične veze koristi bezbednosne postavke za šifrovanje i dešifrovanje podataka koji se prenose preko mreže. Za više informacija na početnom ekranu otkucajte slovo **h**, a zatim izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).

Priključivanje na WLAN

Da biste se priključili na WLAN, pratite ove korake:

1. Postarajte se da je WLAN uređaj uključen. Ako je uređaj uključen, lampica bežične veze je uključena. Ako je lampica bežične veze ugašena, pritisnite dugme bežične veze.

 NAPOMENA: Na nekim modelima lampica bežične veze je žuta kada su svi bežični uređaji isključeni.

2. Na radnoj površini operativnog sistema Windows dodirnite i držite ili kliknite na ikonu statusa mreže na sistemskoj traci poslova, sasvim desno na traci zadataka.
3. Izaberite svoju WLAN mrežu sa liste.
4. Kliknite na dugme **Connect** (Poveži se).

Ako je WLAN mreža sa omogućenim bezbednosnim opcijama, od vas se zahteva da unesete bezbednosni kôd. Otkucajte kôd i kliknite na dugme **OK** (U redu) da biste uspostavili vezu.

 NAPOMENA: Ako nije navedena nijedna WLAN mreža, nalazite se van dometa bežičnog rutera ili pristupne tačke.

 NAPOMENA: Ako ne vidite WLAN sa kojim želite da se povežete, na radnoj površini operativnog sistema Windows kliknite desnim tasterom miša na ikonu statusa mreže i izaberite stavku **Open Network and Sharing Center** (Otvori Centar za mrežu i deljenje). Izaberite stavku **Set up a new connection or network** (Podešavanje nove veze ili mreže). Prikazuje se lista sa opcijama koja vam omogućava da ručno potražite mrežu i povežete se na nju ili da kreirate novu mrežnu vezu.

Nakon uspostavljanja veze, postavite kursor miša preko ikone statusa mreže na sistemskoj traci poslova, na desnom kraju trake zadataka da biste potvrdili ime i status veze.

 NAPOMENA: Funkcionalni domet (koliko daleko vaši bežični signali putuju) zavisi od primene WLAN-a, proizvođača rutera i smetnji od drugih elektronskih uređaja ili strukturalnih prepreka, poput zidova i podova.

Korišćenje softvera HP Mobile Broadband (samo na pojedinim modelima)

HP Mobile Broadband omogućava vašem računaru da koristi WWAN mreže za pristup Internetu sa više mesta i na većem prostoru za razliku od WLAN mreža. Za korišćenje modula HP Mobile Broadband potreban je dobavljač mrežne usluge (koji se naziva *operater mobilne mreže*), a koji je najčešće i operater mreže mobilne telefonije. Pokrivenost za HP Mobile Broadband je slična pokrivenosti signalom za mobilnu telefoniju.

Kada se koristi sa uslugom operatera mobilne mreže, HP Mobile Broadband vam pruža slobodu stalne veze sa Internetom, slanja e-pošte ili povezivanja sa poslovnom mrežom, bilo da ste na putu ili van dometa Wi-Fi pristupnih tački.

HP podržava sledeće tehnologije:

- HSPA (High Speed Packet Access), koji pruža pristup mrežama na osnovu telekomunikacijskog standarda GSM (Global System for Mobile Communications).
- EV-DO (Evolution Data Optimized), koji pruža pristup mrežama na osnovu telekomunikacijskog standarda CDMA (Code division multiple access).

Možda će vam biti potreban serijski broj modula HP Mobile Broadband za aktiviranje usluge mobilne veze širokog propusnog opsega. Serijski broj je odštampan na nalepnici unutar ležišta za bateriju na računaru.

Neki operateri mobilnih mreža zahtevaju korišćenje SIM kartice. SIM sadrži osnovne podatke o vama, poput ličnog identifikacionog broja (PIN), kao i podatke o mreži. Neki računari sadrže SIM koji je unapred ugrađen u ležištu baterije. Ako SIM nije unapred ugrađen, možda ste ga dobili uz obaveštenja o uređaju HP Mobile Broadband koja ste dobili uz računar ili ga obezbeđuje operator mobilne mreže odvojeno od računara.

Informacije o ubacivanju i uklanjanju SIM kartice potražite u odeljku [Stavljanje i uklanjanje SIM kartice na stranici 20](#).

Informacije o modulu HP Mobile Broadband i načinu aktiviranja usluge preko željenog operatera mobilne mreže potražite u informacijama o modulu HP Mobile Broadband koje ste dobili uz računar. Dodatne informacije potražite na HP veb lokaciji na adresi <http://www.hp.com/go/mobilebroadband> (samo u odabranim zemljama/regionima).

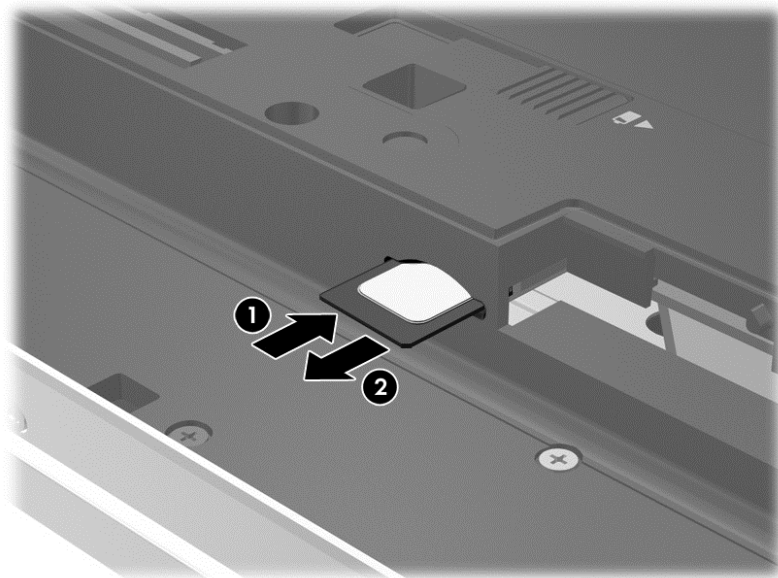
Stavljanje i uklanjanje SIM kartice

⚠ OPREZ: Da ne biste oštetili konektore, koristite minimalnu silu kada umećete SIM.

Da biste stavili SIM karticu, pratite ove korake:

1. Isključite računar.
2. Zatvorite ekran.
3. Isključite sve spoljne uređaje koji su povezani sa računarom.
4. Isključite kabl za napajanje iz utičnice za naizmeničnu struju.
5. Okrenite računar naopako i postavite ga na ravnu površinu tako da ležište baterije bude okrenuto ka vama.
6. Uklonite bateriju (pogledajte [Umetanje ili uklanjanje baterije na stranici 43](#)).
7. Umetnite SIM karticu u slot za SIM, a zatim je nežno gurajte u slot dok čvrsto ne nalegne.

📝 NAPOMENA: Pogledajte sliku u odeljku za bateriju da biste videli na koji način treba da stavite SIM karticu u računar.

8. Vratite bateriju.

NAPOMENA: HP Mobile Broadband će biti onemogućen ukoliko ne zamenite bateriju.

9. Ponovo povežite spoljašnje napajanje.

10. Ponovo povežite spoljašnje uređaje.

11. Uključite računar.

Da biste izvadili SIM karticu, pritisnite SIM karticu nadole, a zatim je izvadite iz slotu.

Korišćenje GPS-a (samo na pojedinim modelima)

Računar može imati Global Positioning System (GPS) uređaj. GPS sateliti pružaju informacije o lokaciji, brzini i smeru na sisteme koji imaju GPS.

Više informacija potražite u pomoći za softver HP GPS and Location.

Korišćenje Bluetooth bežičnih uređaja

Bluetooth uređaj pruža bežičnu komunikaciju kratkog dometa kojom zamenjujete kablove koji tradicionalno povezuju elektronske uređaje poput sledećih:

- Računari (stoni, prenosni, PDA)
- Telefoni (mobilni, bežični, pametni)
- Uređaji za slike (štampač, kamera)
- Audio uređaji (slušalice, zvučnici)
- Miš

Bluetooth uređaji omogućavaju peer-to-peer povezivanje, što vam omogućava da kreirate ličnu mrežu (PAN) Bluetooth uređaja. Informacije o konfiguraciji i korišćenju Bluetooth uređaja potražite u okviru pomoći za Bluetooth softver.

Povezivanje sa žičnom mrežom

Postoje 2 vrste žičnih veza: veza sa lokalnom mrežom (LAN) i modemska veza. LAN veza koristi mrežni kabl i mnogo je brža od modemske koja koristi telefonski kabl. I jedan i drugi kabl se kupuju posebno.

⚠ UPOZORENJE! Da biste smanjili rizik od strujnog udara, požara ili oštećenja opreme, ne uključujte modemski kabl ili telefonski kabl u RJ-45 (mrežni) konektor.

Povezivanje na lokalnu mrežu (LAN)

Koristite LAN vezu ako želite da povežete računar direktno sa mrežnom skretnicom u svom domu (umesto bežične veze) ili ako želite da se povežete sa postojećom mrežom na poslu.

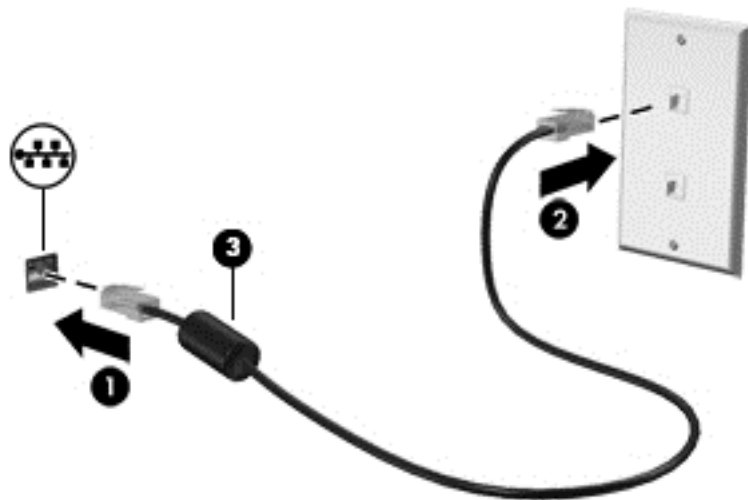
Za LAN vezu je potreban 8-pinski mrežni kabl RJ-45.

Da biste povezali mrežni kabl, pratite ove korake:

1. Uključite mrežni kabl u mrežni konektor **(1)** na računaru.

2. Drugi kraj kabla priključite u mrežni konektor na zidu (2) ili ruter.

 NAPOMENA: Ako mrežni kabl ima strujno kolo za smanjivanje šumova (3), koje sprečava smetnje od TV i radio prijemnika, usmerite kraj kabla sa strujnim kolom ka računaru.

Korišćenje modema

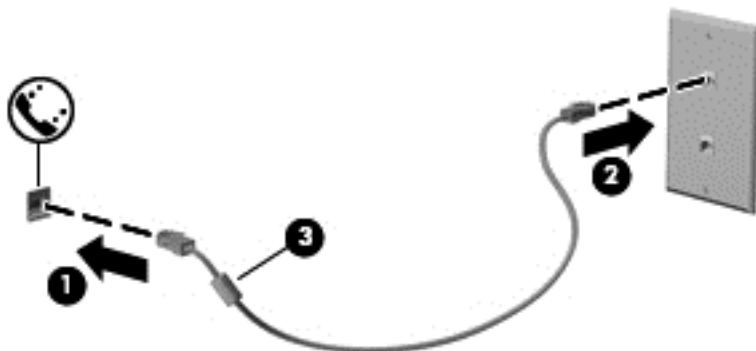
Modem mora biti priključen na analognu telefonsku liniju pomoću 6-pinskog modemskog kabla RJ-11. U nekim zemljama ili regionima potreban je i određeni adapter za modemski kabl. Konektori za digitalne PBX sisteme možda liče na analogne telefonske konektore, ali oni nisu kompatibilni sa modemom.

Povezivanje modemskog kabla

Da biste povezali modemski kabl, pratite ove korake:

1. Priključite modemski kabl u konektor modema (1) na računaru.
2. Priključite modemski kabl u zidnu telefonsku utičnicu RJ-11 (2).

 NAPOMENA: Ako modemski kabl ima strujno kolo za smanjivanje šumova (3), koje sprečava smetnje od TV i radio prijemnika, usmerite kraj kabla sa strujnim kolom ka računaru.

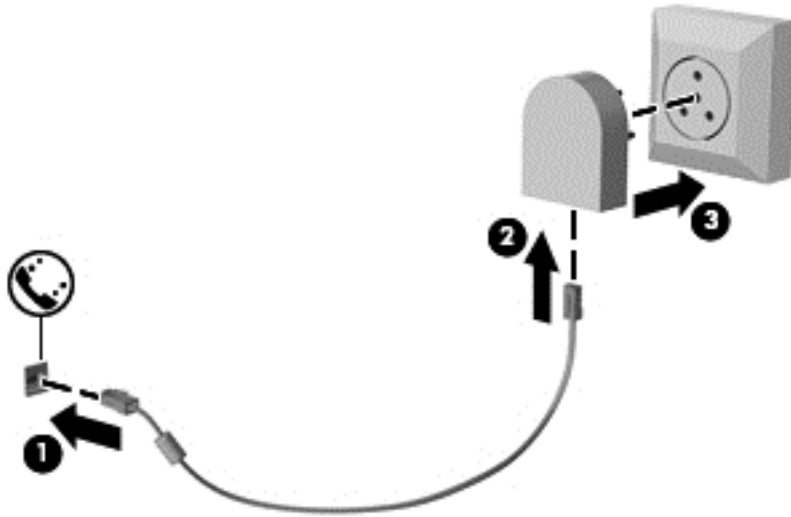

Povezivanje adaptera modemskog kabla specifičnog za region ili zemlju

Telefonske utičnice razlikuju se u zavisnosti od zemlje ili regiona. Da biste koristili modem i modemski kabl izvan zemlje u kojoj ste kupili računar, morate nabaviti adapter za modemski kabl specifičan za zemlju ili region.

Da povežete modem sa analognom telefonskom linijom koja nema RJ-11 telefonski utikač, pratite ove korake:

1. Priključite modemski kabl u konektor modema (1) na računaru.
2. Priključite modemski kabl u adapter za modemski kabl (2).
3. Priključite adapter za modemski kabl (3) u zidnu telefonsku utičnicu.

4 Navigacija pomoću tastature, pokreta za dodir i pokazivačkih uređaja

Računar vam, osim pomoću tastature i miša, omogućava navigaciju pomoću pokreta za dodir (samo na pojedinim modelima). Pokreti za dodir se mogu koristiti na dodirnoj tabli na računaru ili na dodirnom ekranu (samo na pojedinim modelima).

Pregledajte vodič *Osnove operativnog sistema Windows 8* koji se dobija uz računar. Ovaj vodič sadrži informacije o izvršavanju osnovnih zadataka korišćenjem dodirne table, dodirnog ekrana ili tastature.

Pojedini modeli računara imaju i specijalne akcijske tastere ili interventne tastere na tastaturi za obavljanje rutinskih zadataka.

Korišćenje pokazivačkih uređaja

 NAPOMENA: Osim pokazivačkih uređaja na računaru, možete da koristite spoljni USB miš (zasebno se prodaje) tako što ćete ga priključiti na jedan od USB portova na računaru.

Podešavanje željenih opcija pokazivačkih uređaja

Koristite opciju „Svojstva miša“ u operativnom sistemu Windows za prilagođavanje postavki pokazivačkih uređaja, kao što su konfiguracija dugmadi, brzina klika i opcije pokazivača.

Za pristup svojstvima miša:

- Na početnom ekranu otkucajte `mouse`, izaberite stavku **Settings** (Postavke), a zatim stavku **Mouse** (Miš).

Korišćenje palice pokazivača

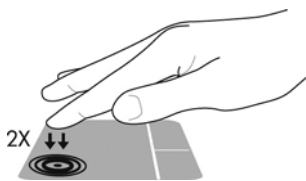
Pritisnite palicu pokazivača u pravcu u kom želite da pomerite pokazivač na ekranu. Koristite levo i desno dugme palice pokazivača onako kako biste koristili levo i desno dugme na spoljašnjem mišu.

Korišćenje dodirne table

Da biste pomerili pokazivač, prevucite prstom preko dodirne table u smeru u kome želite da se pokazivač pomeri. Koristite levo i desno dugme dodirne table kao tastere na spoljnom mišu.

Uključivanje i isključivanje dodirne table

Da biste uključili ili isključili dodirnu tablu, brzo dvaput dodirnite dugme za uključivanje/isključivanje dodirne table.

Korišćenje pokreta na dodirnoj tabli

Dodirna tabla ili ekran osetljiv na dodir (samo na pojedinim modelima) omogućavaju vam da pokrenete pokazivački uređaj na ekranu tako što ćete prstima kontrolisati radnju pokazivača.

 SAVET: Na računarima sa ekranom osetljivim na dodir pokrete možete da obavljate na monitoru, na dodirnoj tabli ili na oba ova uređaja u kombinaciji.

Dodirna tabla podržava različite pokrete. Da biste koristili pokrete na dodirnoj tabli, stavite dva prsta na dodirnu tablu istovremeno.

 NAPOMENA: Pokreti na dodirnoj tabli nisu podržani u svim programima.

1. Na početnom ekranu otkucajte `mouse`, izaberite stavku **Settings** (Postavke), a zatim sa liste aplikacija izaberite stavku **Mouse** (Miš).
2. Izaberite karticu **Device Settings** (Postavke uređaja), u prikazanom prozoru izaberite željeni uređaj, a zatim izaberite stavku **Settings** (Postavke).
3. Izaberite pokret da biste aktivirali demonstraciju.

Da biste uključili ili isključili pokrete:

1. Na početnom ekranu otkucajte `mouse`, izaberite stavku **Settings** (Postavke), a zatim sa liste aplikacija izaberite stavku **Mouse** (Miš).
2. Izaberite karticu **Device Settings** (Postavke uređaja), u prikazanom prozoru izaberite željeni uređaj, a zatim izaberite stavku **Settings** (Postavke).
3. Potvrdite izbor u polju pored pokreta koji želite da isključite ili uključite.
4. Kliknite na dugme **Apply** (Primeni), a zatim na dugme **OK** (U redu).

Dodirivanje

Da biste izvršili izbor na ekranu, koristite funkciju dodirivanja na dodirnoj tabli.

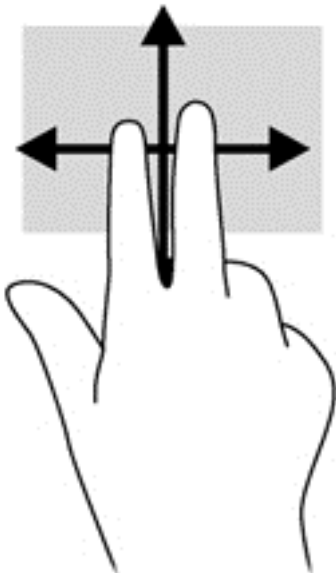
- Postavite pokazivač na stavku na ekranu i jednim prstom dodirnite zonu dodirne table da biste izabrali. Dvaput dodirnite stavku da biste je otvorili.

Pomeranje

Pomeranje je korisno za kretanje nagore, nadole ili po strani na stranici ili slici.

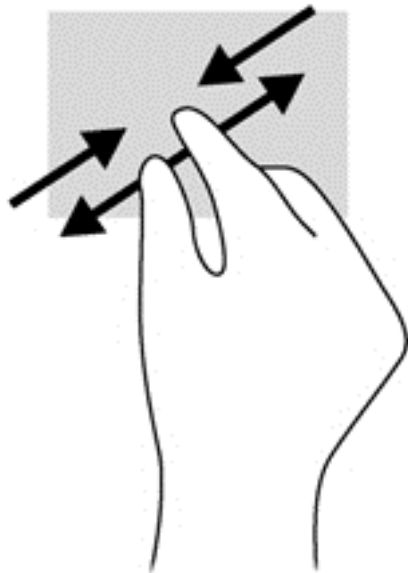
- Stavite dva neznatno razmaknuta prsta na zonu dodirne table, a zatim ih prevlačite nagore, nadole, ulevo ili udesno.

Zumiranje primicanjem i odmicanjem prstiju

Zumiranje primicanjem i odmicanjem prstiju omogućava vam da uveličate ili smanjite slike ili tekst.

- Uvećajte postavljanjem dva prsta zajedno na dodirnu tablu, a onda ih razdvojite.
- Umanjite postavljanjem dva prsta razdvojeno na dodirnu tablu, a onda ih spojite.

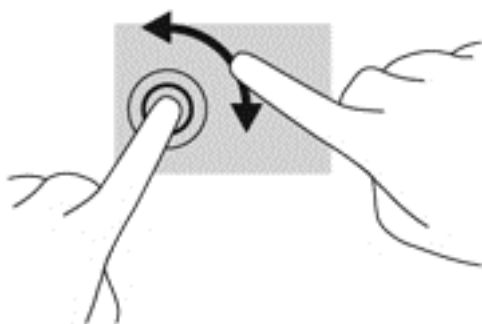

Rotiranje (samo pojedini modeli)

Rotiranje dozvoljava da rotirate stavke poput fotografija.

- Postavite pokazivač na objekat i usidrite kažiprst leve ruke u zoni dodirne table. Koristeći desnu ruku, pomerajte kažiprst sveobuhvatnim pokretom od 12 časova do 3 časa. Da biste rotirali u suprotnom smeru, pomerajte kažiprst od 3 časa do 12 časova.

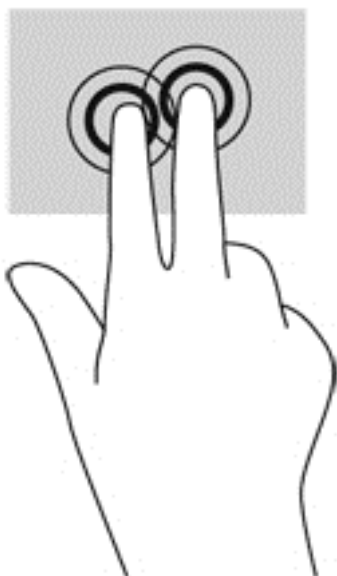
 NAPOMENA: Rotiranje je namenjeno za specifične aplikacije u kojima možete da pomerate objekat ili sliku. Rotiranje možda nije funkcionalno za sve aplikacije.

Klik sa 2 prsta (samo na pojedinim modelima)

Klik sa 2 prsta vam omogućava da birate meni za objekat na ekranu.

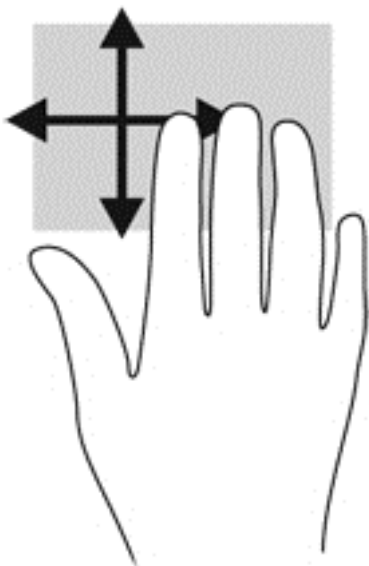
- Stavite dva prsta na zonu dodirne table i pritisnite da biste otvorili meni sa opcijama za izabrani objekat.

Lagano udaranje (samo pojedini modeli)

Lagani udarci omogućavaju listanje ekrana ili brzo pregledanje dokumenata.

- Stavite tri prsta na zonu dodirne table i udarajte prstima laganim, brzim pokretom gore, dole, levo ili desno.

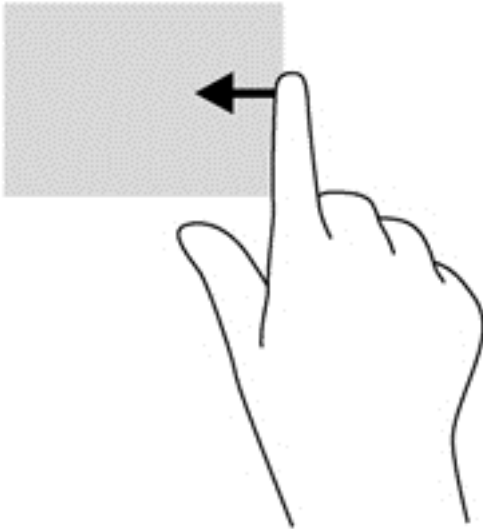
Prevlačenje sa ivica (samo na pojedinim modelima)

Prevlačenje sa ivica omogućava vam da prilikom izvršenja zadatka kao što su promena postavki i pronalaženje ili korišćenje aplikacija pristupite trakama sa alatkama na računaru.

Prevlačenje sa desne ivice

Prevlačenjem sa desne ivice pristupa se dugmadi, što vam omogućava da pretražujete, delite, pokrenete aplikacije, pristupate uređajima ili promenite postavke.

- Prevucite prstom laganom sa desne ivice da biste prikazali dugmad.

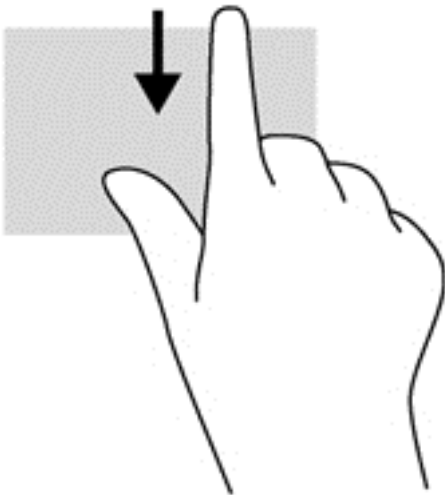

Prevlačenje sa gornje ivice

Prevlačenje sa gornje ivice omogućava vam da otvorite aplikacije dostupne na početnom ekranu.

 VAŽNO: Kada je aplikacija aktivna, pokret sa gornje ivice se razlikuje u zavisnosti od aplikacije.

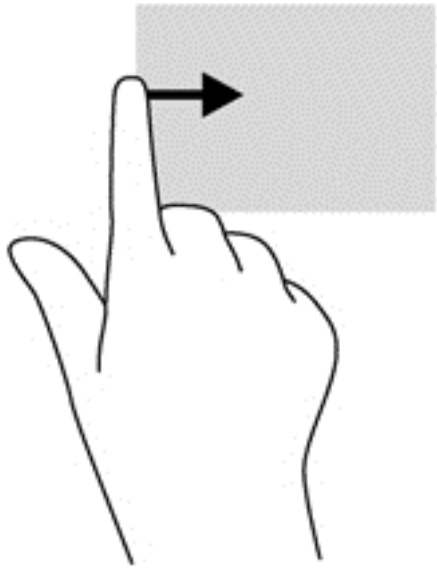
- Prevucite prstom lagano sa gornje ivice da biste prikazali dostupne aplikacije.

Prevlačenje sa leve ivice

Prevlačenje sa leve ivice otkriva nedavno otvarane aplikacije, tako da se možete lako prebaciti na njih.

- Prevucite sa leve ivice dodirne table da biste se prebacivali između nedavno otvaranih aplikacija.

Korišćenje tastature

Tastatura i miš vam omogućavaju da kucate izabrane stavke, da se pomerate i izvršavate iste funkcije kao i pomoću pokreta za dodir. Tastatura vam omogućava i korišćenje akcijskih i interventnih tastera za izvršavanje posebnih funkcija.

 SAVET: Taster sa Windows logotipom na tastaturi vam omogućava da se brzo vratite na početni ekran iz otvorene aplikacije ili sa radne površine operativnog sistema Windows. Pritisak na taster sa Windows logotipom vratiće vas na prethodni ekran.

 NAPOMENA: U zavisnosti od zemlje ili regiona, vaša tastatura može da ima drugačije tastere i funkcije od onih koje su opisane u ovom odeljku.

Korišćenje tasterskih prečica operativnog sistema Microsoft Windows 8

Operativni sistem Microsoft Windows 8 obezbeđuje prečice za brzo izvršavanje radnji. Nekoliko prečica će vam pomoći sa funkcijama operativnog sistema Windows 8. Pritisnite taster sa Windows logotipom u kombinaciji sa tasterom da biste izvršili radnju.

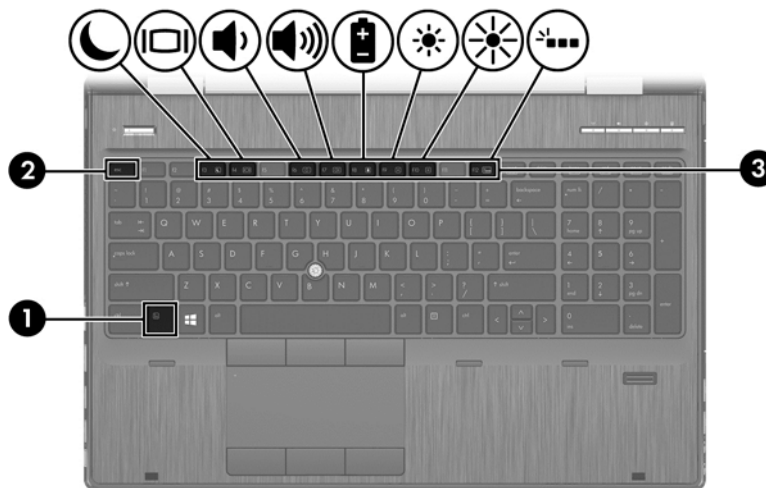
Za dodatne informacije o tasterskim prečicama operativnog sistema Windows 8 pogledajte odeljak **Help and Support** (Pomoć i podrška). Na početnom ekranu otkucajte slovo **h** i izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).

Tasterska prečica	Taster	Opis
		Vraća vas na početni ekran iz otvorene aplikacije ili sa radne površine operativnog sistema Windows. Ponovni pritisak na taster vas vraća na prethodni ekran.
	+ C	Otvora dugmad.

Tasterska prečica	Taster	Opis
	+ d	Otvara radnu površinu operativnog sistema Windows.
	+ tab	Prebacuje se između otvorenih aplikacija. NAPOMENA: Nastavite da pritiskate ovu kombinaciju tastera dok se ne otvori željena aplikacija.
alt	+ f4	Zatvara aktivnu aplikaciju.

Prepoznavanje interventnih tastera

Interventni taster predstavlja kombinaciju tastera **fn** (1) i tastera **esc** (2) ili nekog od funkcijskih tastera (3).

Da biste koristili interventni taster:

- ▲ Kratko pritisnite taster **fn**, a zatim kratko pritisnite drugi taster iz kombinacije interventnog tastera.

Kombinacija interventnog tastera	Opis
fn+esc	Prikazuje informacije o sistemu.
 fn+f3	<p>Pokreće stanje spavanja koje čuva vaše informacije u memoriji sistema. Ekran i druge komponente sistema se isključuju i štedi se energija.</p> <p>Da biste izašli iz režima spavanja, nakratko pritisnite dugme za napajanje.</p> <p>OPREZ: Da biste smanjili rizik od gubitka informacija, sačuvajte svoj rad pre nego što pokrenete stanje spavanja.</p> <p>NAPOMENA: Ako baterija padne na kritičan nivo dok je računar u režimu spavanja, računar pokreće hibernaciju i podaci koji su sačuvani u memoriji sistema snimaju se na čvrsti disk.</p> <p>Funkcija interventnog tastera fn+f3 može da se promeni. Na primer, interventni taster fn+f3 možete da podesite da pokreće režim hibernacije umesto režima spavanja. U svim prozorima operativnog sistema Windows reference za <i>dugme za režim spavanja</i> se odnose na interventni taster fn+f3.</p>

Kombinacija interventnog tastera **Opis**

fn+f4

Prebacuje sliku na ekranu između uređaja za prikaz koji su povezani sa sistemom. Na primer, ako je monitor povezan sa računarem, pritiskom na **fn+f4** menjate sliku između ekrana računara i monitora za simultan prikaz na oba uređaja.

Većina spoljnih monitora prima video informacije od računara pomoću spoljnog VGA video standarda. Interventni taster **fn+f4** takođe može da menja slike između drugih uređaja koji primaju video informacije od računara.

fn+f6

Smanjuje jačinu zvuka zvučnika.

fn+f7

Povećava jačinu zvuka zvučnika.

fn+f8

Prikazuje nivo napunjenosti baterije.

fn+f9

Smanjuje nivo osvetljenosti ekrana.

fn+f10

Povećava nivo osvetljenosti ekrana.

fn+f12

Uključuje i isključuje pozadinsko svetlo tastature (samo na pojedinim modelima).

NAPOMENA: Pozadinsko osvetljenje tastature je uključeno u fabrici. Da biste produžili trajanje baterije, isključite pozadinsko osvetljenje tastature.

Korišćenje tastatura

Računar uključuje integrisanu numeričku tastaturu. Računar takođe podržava opcionalnu spoljašnju numeričku tastaturu ili opcionalnu spoljašnju tastaturu koja uključuje numeričku tastaturu.

Korišćenje integrisane numeričke tastature

	Komponenta	Opis
(1)	Taster num lk	<p>Prelazi između navigacijskih i numeričkih funkcija na integrisanoj numeričkoj tastaturi.</p> <p>NAPOMENA: Funkcija tastature koja je aktivna kada je računar isključen se vraća kada se računar ponovo uključi.</p>
(2)	Integrisana numerička tastatura	Kada je omogućena opcija num lk , ona može da se koristi kao spoljašnja numerička tastatura.
(3)	Num lock lampica	<ul style="list-style-type: none"> • Uključena: funkcija tastature je numerička. • Isključena: funkcija tastature je navigaciona.

Korišćenje opcionalne spoljašnje numeričke tastature

Tasteri na većini spoljašnjih numeričkih tastatura različito funkcionišu u zavisnosti od toga da li je num lock uključen ili ne. (Funkcija Num lock je isključena u fabrici.) Na primer:

- Kada je num lock uključen, većina tastera na tastaturi služi za unos brojeva.
- Kada je num lock isključen, većina tastera na tastaturi funkcioniše kao tasteri sa strelicama ili tasteri za pomeranje nagore ili nadole za jednu stranicu.

Kada je num lock na spoljašnjoj tastaturi uključen, num lock lampica na računaru je uključena. Kada je num lock na spoljašnjoj tastaturi isključen, num lock lampica na računaru je isključena.

Da biste uključili ili isključili taster num lock na spoljašnjoj tastaturi dok radite:

- ▲ Pritisnite taster [num lk](#) na spoljašnjoj tastaturi, a ne na računaru.

5 Multimedija

Računar može da sadrži sledeće:

- integrisane zvučnike;
- integrisane mikrofone;
- integrisanu veb kameru;
- unapred instalirani softver za multimedije;
- dugmad ili tastere za multimedije.

Korišćenje kontrola za rad sa medijumima

U zavisnosti od modela računara, na raspolaganju su vam sledeće kontrole za rad sa medijumima pomoću kojih multimedijalnu datoteku možete da reprodukujete, privremeno zaustavite, premotate unapred ili unazad:

- dugmad za medijume;
- interventni tastere za medijume (određeni tastere koji se pritiskaju u kombinaciji sa tasterom **fn**)
- tastere za medijume.

Audio

Na HP računaru možete da reprodukujete muzičke diskove, preuzmete i slušate muziku, emitujete audio sadržaj sa veba (uključujući radio), snimate audio ili kombinujete audio i video da biste napravili multimedijalni sadržaj. Da biste povećali uživanje u slušanju, povežite spoljne audio uređaje kao što su zvučnici ili slušalice.

Povezivanje zvučnika

Možete priključiti žične zvučnike na računar priključivanjem na USB port (ili konektor za audio-izlaz) na računaru ili na baznoj stanici.

Da biste povezali bežične zvučnike sa računarom, pratite uputstva proizvođača uređaja. Obavezno podesite jačinu zvuka pre povezivanja audio uređaja.

Podešavanje jačine zvuka

U zavisnosti od modela računara, jačinu zvuka možete da podesite koristeći sledeće:

- dugmad za jačinu zvuka;
- Interventni tastere za jačinu zvuka (određeni tastere koji se pritiskaju u kombinaciji sa tasterom **fn**)
- tastere za jačinu zvuka.

 UPOZORENJE! Da biste smanjili rizik od povreda, podesite jačinu zvuka pre nego što stavite slušalice, slušalice bubice ili slušalice sa mikrofonom. Dodatne bezbednosne informacije potražite u odeljku *Obaveštenja o propisima, bezbednosti i zaštiti životne sredine*. Da biste pristupili vodičima za korisnike, na početnom ekranu izaberite aplikaciju **HP Support Assistant**, zatim stavku **My computer** (Moj računar), a zatim **User guides** (Vodiči za korisnike).

 NAPOMENA: Jačina zvuka se može kontrolisati i preko operativnog sistema i nekih programa.

 NAPOMENA: Pogledajte odeljak [Upoznavanje računara na stranici 4](#) da biste dobili informacije o tipu kontrola jačine zvuka na računaru.

Povezivanje slušalica

Možete povezati žične slušalice sa konektorom za slušalice na računaru.

Da biste povezali bežične slušalice sa računarem, pratite uputstva proizvođača uređaja.

 UPOZORENJE! Da biste smanjili rizik od povreda, podesite jačinu zvuka pre nego što stavite slušalice, slušalice "bubice" ili slušalice sa mikrofonom. Dodatne bezbednosne informacije potražite u dokumentu *Obaveštenja o propisima, bezbednosti i zaštiti životne sredine*.

Povezivanje mikrofona

Da biste snimali audio zapis, povežite mikrofonski konektor sa konektorom za mikrofonski uređaj na računaru. Za najbolje rezultate prilikom snimanja, govorite direktno u mikrofonski uređaj i snimajte zvuk u okruženju bez pozadinske buke.

Provera funkcija za audio zapise na računaru

 NAPOMENA: Da biste dobili najbolje rezultate pri snimanju, govorite direktno u mikrofonski uređaj i snimajte zvuk u okruženju bez buke u pozadini.

Da biste proverili funkcije za audio zapise koje postoje na računaru, postupite na sledeći način:

1. Na početnom ekranu otkucajte slovo **C**, a zatim sa liste aplikacija izaberite stavku **Control Panel** (Kontrolna tabla).
2. Izaberite stavku **Hardware and Sound** (Hardver i zvuk), a zatim i stavku **Sound** (Zvuk).
Kada se otvori prozor „Zvuk“, izaberite karticu **Sounds** (Zvukovi). U okviru **Program Events** (Događaji u programu) izaberite bilo koji vid zvučnog oglašavanja, na primer zvučni signal ili alarm, a zatim kliknite na dugme **Test** (Testiraj).

Da biste proverili funkcije za snimanje koje postoje na računaru, postupite na sledeći način:

1. Na početnom ekranu otkucajte slovo **S**, a zatim izaberite stavku **Sound Recorder** (Snimanje zvuka).
2. Kliknite na dugme **Start Recording** (Započni snimanje), a zatim govorite u mikrofonski uređaj. Sačuvajte datoteku na Windows radnoj površini.
3. Otvorite program za multimedije i reprodukujte snimak.

Da biste potvrdili ili promenili postavke zvuka na računaru:

1. Na početnom ekranu otkucajte slovo **C**, a zatim sa liste aplikacija izaberite stavku **Control Panel** (Kontrolna tabla).
2. Izaberite stavku **Hardware and Sound** (Hardver i zvuk), a zatim i stavku **Sound** (Zvuk).

Veb kamera (samo odabrani modeli)

Neki računari uključuju integrisanu Veb kameru. Pomoću unapred instaliranog softvera Veb kameru možete koristiti za snimanje fotografije ili video zapisa. Fotografiju ili video zapis možete pregledati i sačuvati.

Softver veb kamere omogućava vam da eksperimentišete sa sledećim opcijama:

- snimanjem i deljenjem video zapisa;
- strimovanjem video zapisa pomoću softvera za trenutnu razmenu poruka;
- snimanjem fotografija.

Administratori mogu postaviti bezbednosni nivo za prepoznavanje lica u čarobnjaku za podešavanje programa Security Manager ili u HP ProtectTools administrativnoj konzoli. Više informacija potražite u pomoći softvera za prepoznavanje lica. Da biste pristupili vodičima za korisnike, na početnom ekranu izaberite aplikaciju **HP Support Assistant**, zatim stavku **My computer** (Moj računar), a zatim **User guides** (Vodiči za korisnike). Detaljne informacije o korišćenju veb kamere potražite u pomoći za aplikaciju.

Video

HP računar je moćan video uređaj koji vam omogućava da gledate emitovanje video zapisa sa vaših omiljenih veb stranica i preuzimate video zapise i filmove da biste ih gledali na svom računaru bez potrebe za povezivanjem sa mrežom.

Da biste još više uživali u gledanju, upotrebite jedan od video portova na računaru za povezivanje sa spoljnim monitorom, projektorom ili TV-om.

Računar ima jedan ili više spoljašnjih video portova od navedenih:

- VGA
- HDMI (Interfejs multimedija visoke definicije)
- DisplayPort

 VAŽNO: Postarajte se da spoljni uređaj bude povezan na odgovarajući port na računaru pomoću odgovarajućeg kabla. Proverite uputstvo proizvođača uređaja ukoliko imate pitanja.

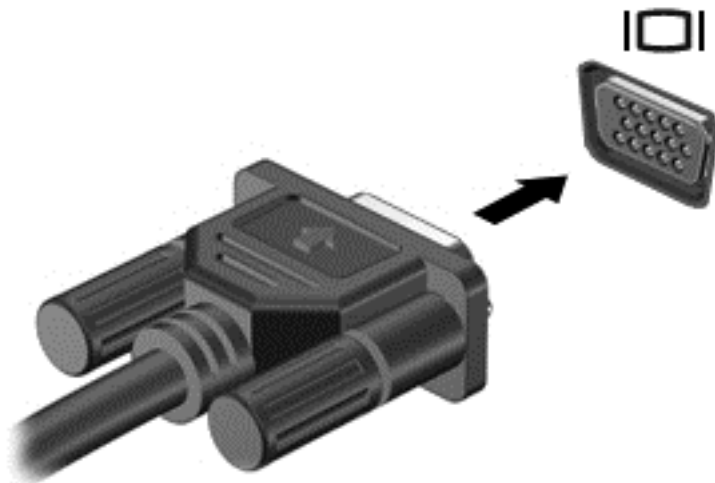
 NAPOMENA: Pogledajte odeljak [Upoznavanje računara na stranici 4](#) da biste dobili informacije o video portovima računara.

VGA

Port za spoljašnji monitor, odnosno VGA port, predstavlja interfejs za analogne ekrane koji povezuje računar i spoljašnji VGA uređaj za prikaz, poput spoljašnjeg VGA monitora ili VGA projektora.

Povezivanje VGA uređaja za prikaz sa portom za spoljašnji monitor:

1. Priključite VGA kabl monitora ili projektora na VGA port računara kao što je prikazano.

2. Pritisnite tastere **fn+f4** da biste promenili sliku na ekranu i izabrali jedno od 4 stanja prikaza:
 - **Samo na ekranu računara:** prikaz slike sa ekrana samo na računaru.
 - **Duplirano:** istovremeno prikazivanje slike na *oba* uređaja, na računaru i na spoljnom uređaju.
 - **Proširi:** prikaz slike sa ekrana rastegnute preko *oba* uređaja – računara i spoljnog uređaja.
 - **Samo na drugom ekranu:** prikaz slike sa ekrana samo na spoljnom uređaju.

Svaki put kada pritisnete tastere **fn+f4**, stanje prikaza se menja.

 NAPOMENA: Prilagodite rezoluciju ekrana na spoljnom uređaju, pogotovo ako odaberete opciju „Proširi“. Na početnom ekranu otkucajte slovo **c**, a zatim sa liste aplikacija izaberite stavku **Control Panel** (Kontrolna tabla). Izaberite stavku **Appearance and Personalization** (Izgled i personalizacija). U okviru stavke **Display** (Ekran) izaberite opciju **Adjust screen resolution** (Prilagođavanje rezolucije ekrana) za najbolje rezultate.

DisplayPort (samo pojedini modeli)

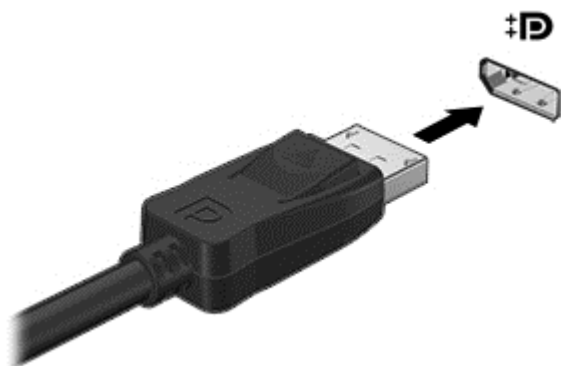
DisplayPort povezuje računar sa opcionalnim video ili audio uređajem, kao što je televizija visoke definicije, ili sa drugim kompatibilnim digitalnim ili audio komponentama. DisplayPort ima bolje performanse nego VGA port za spoljni monitor i poboljšava povezivanje sa digitalnim uređajima.

 NAPOMENA: Da biste prenosili video i/ili audio signale kroz DisplayPort, potreban vam je DisplayPort kabl (kupuje se posebno).

 NAPOMENA: Jedan DisplayPort uređaj se može povezati sa DisplayPort portom na računaru. Informacije prikazane na ekranu računara mogu se istovremeno prikazati na DisplayPort uređaju.

Povezivanje video ili audio uređaja na DisplayPort:

1. Povežite jedan kraj DisplayPort kabla na DisplayPort port na računaru.

2. Povežite drugi kraj kabla sa video uređajem.
3. Pritisnite taster **fn+f4** da biste promenili sliku na ekranu i izabrali jedno od 4 moguća stanja prikaza:
 - **Samo ekran računara:** prikaz slike sa ekrana samo na računaru.
 - **Duplirano:** istovremeno prikazivanje slike na *oba* uređaja, na računaru i na spoljnom uređaju.
 - **Proširi:** prikaz slike sa ekrana rastegnute preko *oba* uređaja – računara i spoljnog uređaja.
 - **Samo na drugom ekranu:** prikaz slike sa ekrana samo na spoljnom uređaju.

Svaki put kada pritisnete tastere **fn+f4**, stanje prikaza se menja.

 NAPOMENA: Prilagodite rezoluciju ekrana na spoljnom uređaju, pogotovo ako odaberete opciju „Proširi“. Na početnom ekranu otkucajte slovo **c**, a zatim sa liste aplikacija izaberite stavku **Control Panel** (Kontrolna tabla). Izaberite stavku **Appearance and Personalization** (Izgled i personalizacija). U okviru stavke **Display** (Ekran) izaberite opciju **Adjust screen resolution** (Prilagođavanje rezolucije ekrana) za najbolje rezultate.

 NAPOMENA: Da biste uklonili kabl uređaja, pritisnite nadole rezu konektora da biste ga isključili iz računara.

6 Upravljanje napajanjem

 NAPOMENA: Računar možda ima dugme ili prekidač za napajanje. Termin *power button* (dugme za napajanje) koristi se u celom ovom vodiču za oba tipa kontrola napajanja.

Isključivanje računara

 OPREZ: Kada se računar isključi, nesačuvane informacije će biti izgubljene.

Kada zadate komandu za isključivanje računara, svi otvoreni programi će se zatvoriti, uključujući i operativni sistem, a zatim će se isključiti ekran i računar.

Računar isključite u sledećim slučajevima:

- kada treba da zamenite bateriju ili pristupite komponentama unutar računara;
- kada povezujete spoljašnji hardverski uređaj koji se ne povezuje preko Universal Serial Bus (USB) porta;
- kada se računar duže vremena neće koristiti ili priključivati na spoljašnje napajanje.

Iako računar možete isključiti pomoću dugmeta za napajanje, preporučena procedura je korišćenje Windows komande za isključivanje:

 NAPOMENA: Ako je računar u stanju spavanja ili hibernacije, najpre morate izaći iz trenutnog stanja da biste mogli da isključite računar kratkim pritiskom na dugme za napajanje.

1. Sačuvajte ono što ste radili i zatvorite sve otvorene programe.
2. Na početnom ekranu postavite pokazivač na gornji desni ili donji desni ugao ekrana.
3. Izaberite stavku **Settings** (Postavke), kliknite na ikonu **Power** (Napajanje), a zatim kliknite na dugme **Shut down** (Isključi).

Ako računar ne reaguje na komandu i ne možete da ga isključite na navedeni način, pokušajte sa sledećim procedurama isključivanja u hitnim slučajevima i to ovim redosledom:

- Pritisnite kombinaciju tastera **ctrl+alt+delete**. Kliknite na ikonu **Power** (Napajanje) i izaberite stavku **Shut down** (Isključi).
- Pritisnite i držite dugme za napajanje najmanje 5 sekundi.
- Iskopčajte računar iz spoljnog napajanja.
- Kod modela sa zamenljivom baterijom izvadite bateriju.

Podešavanje opcija napajanja

Korišćenje stanja uštede energije

Stanje spavanja je fabrički omogućeno.

Ako aktivirate spavanje, lampice za napajanje će početi da trepere, a ekran će se isključiti. Vaš rad je sačuvan u memoriji.

 OPREZ: Da biste smanjili rizik od mogućeg narušavanja kvaliteta audio i video snimaka, gubitka mogućnosti reprodukcije zvuka ili video zapisa ili gubitka informacija, ne uključujte režim spavanja dok snimate na disk ili spoljašnju medijsku karticu ili čitate sa njih.

 NAPOMENA: Dok je računar u stanju spavanja, ne možete se povezivati na mrežu niti izvršavati bilo kakve funkcije na računaru.

Intel Rapid Start tehnologija (samo na pojedinim modelima)

Kod pojedinih modela, funkcija Intel Rapid Start Technology (RST) podrazumevano je omogućena. Rapid Start tehnologija omogućava računaru da brzo nastavi sa radom nakon neaktivnosti.

Rapid Start tehnologija upravlja opcijama uštede energije na sledeći način:

- Stanje spavanja – Rapid Start tehnologija vam omogućava da izaberete stanje spavanja. Da biste izašli iz stanja spavanja, pritisnite bilo koji taster, aktivirajte dodirnu tablu ili nakratko pritisnite dugme za napajanje.
- Hibernacija – Rapid Start Technology aktivira režim hibernacije nakon perioda neaktivnosti u režimu spavanja kada vam ponestane baterijskog ili spoljašnjeg napajanja ili kada baterija dosegne kritičan nivo. Nakon pokretanja stanja hibernacije, pritisnite dugme za napajanje da biste nastavili sa radom.

 NAPOMENA: Rapid Start tehnologija se može onemogućiti u programu Setup Utility (BIOS). Ako želite da pokrenete stanje hibernacije, morate omogućiti hibernaciju koju pokreće korisnik koristeći opcije napajanja. Pogledajte odeljak [Omogućavanje i izlazak iz stanja hibernacije koje aktivira korisnik na stranici 40](#).

Pokretanje i izlazak iz režima spavanja

Kada je računar uključen, možete pokrenuti stanje spavanja na neki od sledećih načina:

- Nakratko pritisnite dugme za napajanje.
- Na početnom ekranu postavite pokazivač na gornji desni ili donji desni ugao ekrana. Kad se otvori lista dugmadi, izaberite stavku **Settings** (Postavke), kliknite na ikonu **Power** (Napajanje), a zatim izaberite stavku **Sleep** (Stanje spavanja).

Da biste izašli iz režima spavanja, nakratko pritisnite dugme za napajanje.

Kad računar izađe iz stanja spavanja, uključiče se lampice za napajanje, a računar se vraća na ono što ste radili, tamo gde ste stali.

 NAPOMENA: Ukoliko ste zadali lozinku pri buđenju računara, morate uneti svoju lozinku za Windows pre nego što se na računaru ponovo prikaže ekran.

Omogućavanje i izlazak iz stanja hibernacije koje aktivira korisnik

Možete omogućiti stanje hibernacije koju korisnik aktivira i izmeniti druge postavke napajanja i vremenska ograničenja pomoću opcija napajanja:

1. Na početnom ekranu otkucajte `power`, izaberite stavku **Settings** (Postavke), a zatim izaberite stavku **Power Options** (Opcije napajanja).
2. U levom oknu izaberite stavku **Choose what the power button does** (Odaberite funkcije dugmeta za napajanje).
3. Izaberite opciju **Change Settings that are currently unavailable** (Promenite postavke koje trenutno nisu dostupne).

4. U oblasti **When I press the power button** (Kada pritisnem dugme za napajanje) izaberite stavku **Hibernate** (Hibernacija).
5. Kliknite na **Save changes** (Sačuvaj promene).

Da biste izašli iz hibernacije, nakratko pritisnite taster za napajanje. Uključuju se lampice za napajanje, a na ekran se vraća ono što ste radili, tamo gde ste stali.

 NAPOMENA: Ako ste zadali lozinku koju treba uneti pri buđenju, morate uneti Windows lozinku da biste se vratili na ekran gde ste prestali sa radom.

Postavljanje zaštite lozinkom pri buđenju

Da biste podesili računar da zahteva unos lozinke po izlasku iz stanja spavanja ili hibernacije, postupite na sledeći način:

1. Na početnom ekranu otkucajte `power`, izaberite stavku **Settings** (Postavke), a zatim izaberite stavku **Power Options** (Opcije napajanja).
2. U levom oknu izaberite stavku **Require a password on wakeup** (Zahtevaj lozinku po buđenju računara).
3. Izaberite opciju **Change Settings that are currently unavailable** (Promenite postavke koje trenutno nisu dostupne).
4. Izaberite opciju **Require a password (recommended)** (Zahtevaj lozinku /preporučuje se/).

 NAPOMENA: Ako treba da kreirate lozinku korisničkog naloga ili da promenite važeću lozinku korisničkog naloga, kliknite na **Create or change your user account password** (Kreirajte ili promenite lozinku korisničkog naloga), a zatim sledite uputstva sa ekrana. Ako ne treba da kreirate ili izmenite lozinku korisničkog naloga, idite na korak br. 5.

5. Kliknite na **Save changes** (Sačuvaj promene).

Korišćenje merača napajanja i postavki napajanja

Merač napajanja se nalazi na Windows radnoj površini. Pomoću merača baterije možete brzo pristupiti postavkama napajanja i prikazati preostali nivo napunjenosti baterije.

- Da biste prikazali procenat preostalog punjenja baterije i trenutni plan napajanja, na Windows radnoj površini postavite pokazivač iznad ikone merača napajanja.
- Da biste pristupili opcijama napajanja ili promenili plan napajanja, kliknite na ikonu merača napajanja i izaberite stavku sa liste. Na početnom ekranu, možete takođe otkucati `power`, izaberite stavku **Settings** (Postavke), a zatim izaberite stavku **Power Options** (Opcije napajanja).

Različite ikone merača napajanja pokazuju da li računar radi na baterije ili na spoljno napajanje. Ikona baterije prikazuje poruku ako baterija dostigne nizak ili kritičan nivo napunjenosti.

Korišćenje napajanja iz baterije

 UPOZORENJE! Da biste smanjili mogućnost pojavljivanja bezbednosnih problema, koristite samo baterije obezbeđene uz računar, rezervne baterije koje je obezbedio HP ili kompatibilne baterije koje ste kupili od preduzeća HP.

Računar se napaja sa baterije uvek kad nije priključen na spoljni izvor naizmjenične struje. Vek trajanja baterije računara zavisi od postavki za upravljanje napajanjem, pokrenutih programa, svetline ekrana, spoljnih uređaja povezanih sa računarom i drugih faktora. Ako se baterija nalazi u računaru dok je računar priključen na napajanje naizmjeničnom strujom, baterija će se puniti, a vaši podaci će

biti sačuvani u slučaju prekida napajanja. Ako se u računaru nalazi napunjena baterija i ako se računar napaja sa spojnog izvora neizmjenične struje, automatski se prebacuje na napajanje sa baterije kad se adapter naizmjenične struje iskopča iz računara ili dođe do nestanke struje.

 NAPOMENA: Kada prekinete napajanje iz izvora naizmjenične struje, svjetlina ekrana se automatski smanjuje kako bi se uštedela baterija.

Pronalaženje dodatnih informacija o bateriji

HP Support Assistant obezbeđuje alatke i informacije o bateriji. Da biste pristupili informacijama o bateriji, na početnom ekranu izaberite aplikaciju **HP Support Assistant**, a zatim izaberite stavku **Battery and performance** (Baterija i performanse).

- Alatka za proveru baterije kojom se testiraju performanse baterije
- Informacije o kalibrisanju, upravljanju napajanjem i pravilnom održavanju i skladištenju radi produžavanja radnog veka baterije
- Informacije o tipu baterije, specifikacijama, radnim ciklusima i kapacitetu.

Da biste pristupili obaveštenjima o bateriji:

- ▲ Da biste pristupili informacijama o bateriji, na početnom ekranu izaberite aplikaciju **HP Support Assistant**, a zatim izaberite stavku **Battery and performance** (Baterija i performanse).

Korišćenje alatke za proveru baterije

Program „Pomoć i podrška“ pruža informacije o statusu baterije instalirane u računaru.

Za proveru baterije:

1. Povežite adapter naizmjenične struje sa računarem.

 NAPOMENA: Da bi alatka za proveru baterije ispravno radila, računar mora biti povezan na spoljašnje napajanje.

2. Da biste pristupili informacijama o bateriji, na početnom ekranu izaberite aplikaciju **HP Support Assistant**, a zatim izaberite stavku **Battery and performance** (Baterija i performanse).

Alatka za proveru baterije pregleda bateriju i njene ćelije i proverava da li rade ispravno, a zatim šalje rezultate pregleda.

Prikazivanje preostalog nivoa napunjenosti baterije

- ▲ Pomerite pokazivač miša iznad ikone merača potrošnje električne energije na Windows radnoj površini, na sistemskoj traci poslova, sasvim desno na traci zadataka.

Maksimalno produžavanje vremena pražnjenja baterije

Vreme pražnjenja baterije zavisi od funkcija koje koristite dok se računar napaja sa baterije. Maksimalno vreme pražnjenja se postepeno smanjuje kako se kapacitet baterije vremenom smanjuje.

Saveti za maksimalno produžavanje vremena pražnjenja baterije:

- Smanjite osvetljenost ekrana.
- Uklonite bateriju iz računara kada se ne koristi ili se ne puni ako računar sadrži zamenljivu bateriju

- Zamenljivu bateriju čuvajte na hladnom i suvom mestu.
- U okviru stavke „Power Options“ (Opcije napajanja) izaberite postavku **Power saver** (Ušteda energije).

Upravljanje slabim nivoima baterije

Informacije u ovom poglavlju opisuju upozorenja i sistemske odzive podešene u fabrici. Neka upozorenja o niskom nivou napunjenosti baterije i odzive sistema možete promeniti pomoću stavke „Power Options“ (Opcije napajanja). Svetlost ne utiče na postavke podešene pomoću opcija napajanja.

Na početnom ekranu otkucajte `power`, izaberite stavku **Settings** (Postavke), a zatim izaberite stavku **Power Options** (Opcije napajanja).

Prepoznavanje niskih nivoa baterije

Kada je baterija jedini izvor napajanja računara i ako je nivo napunjenosti nizak ili kritičan, dešava se sledeće:

- Lampica baterije (samo na pojedinim modelima) pokazuje nizak ili kritičan nivo baterije.

– ili –

- Ikona merača električne energije na sistemskoj traci poslova, sasvim desno na traci zadataka, pokazuje obaveštenje o niskom ili kritičnom nivou napunjenosti baterija.

NAPOMENA: Dodatne informacije o meraču napajanja potražite u odeljku [Korišćenje merača napajanja i postavki napajanja na stranici 41](#).

Ako je računar uključen ili u stanju spavanja, on nakratko ostaje u stanju spavanja, a zatim se isključuje i sve nesačuvane informacije se gube.

Otklanjanje niskog nivoa baterije

Otklanjanje niskog nivoa baterije kada ima spoljnog napajanja

- ▲ Povežite jedan od sledećih uređaja:
 - Adapter naizmjenične struje
 - Opcionalnu baznu stanicu ili uređaj za proširenje
 - Opcionalni adapter struje kupljen od kompanije HP kao dodatni pribor

Rešavanje problema sa niskim nivoom baterije kada nema izvora napajanja

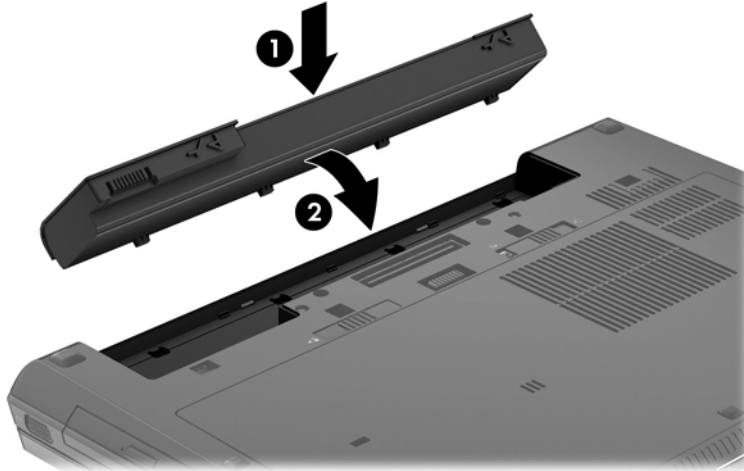
Da biste rešili problem niskog nivoa napunjenosti baterije kad nije dostupan izvor napajanja, sačuvajte rad i isključite računar.

Umetanje ili uklanjanje baterije

Za umetanje baterije:

1. Stavite bateriju u odeljak za bateriju i poravnajte jezičke na bateriji **(1)** sa prorezima na računaru.

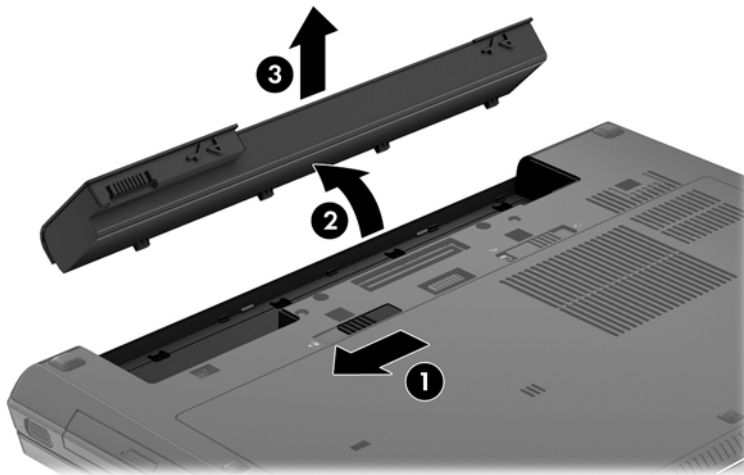
2. Pritisnite bateriju (2) nadole dok ne nalegne. Baterija se automatski zaključava na mestu.

Za uklanjanje baterije:

⚠ OPREZ: Ukoliko uklonite bateriju koja predstavlja jedini izvor napajanja za računar, može doći do gubitka informacija. Da biste sprečili gubitak informacija, sačuvajte sve na čemu ste radili i pokrenite stanje hibernacije ili isključite računar iz operativnog sistema Windows pre nego što uklonite bateriju.

- ▲ Pomerite rezu za otpuštanje baterije (1), a zatim povucite bateriju (2) nagore. Uklonite bateriju (3).

Ušteda napajanja iz baterije

- Na početnom ekranu otkucajte `power`, izaberite stavku **Settings** (Postavke), a zatim izaberite stavku **Power Options** (Opcije napajanja).
- U okviru „Power Options“ (Opcije napajanja) izaberite postavku za malu potrošnju energije:
- Isključite veze sa bežičnom i lokalnom mrežom (LAN) i zatvorite modemske aplikacije kada ih ne koristite.
- Isključite spoljašnje uređaje koji nisu priključeni na spoljašnji izvor napajanja kada ih ne koristite.
- Zaustavite, onemogućite ili uklonite spoljne medijske kartice koje ne koristite.

- Smanjite osvetljenost ekrana.
- Pre nego što završite sa radom, prebacite računar u stanje spavanja ili isključite računar.

Skladištenje zamenljive baterije (samo na pojedinim modelima)

 OPREZ: Da biste umanjili rizik od oštećenja baterije, nemojte je izlagati visokim temperaturama tokom dužih vremenskih perioda.

Ako računar neće biti u upotrebi tokom više od dve sedmice i za to vreme će biti isključen sa napajanja, uklonite zamenljivu bateriju i posebno je uskladištite.

Uskladištena baterija sporije će se isprazniti ako je čuvate na hladnom i suvom mestu.

 NAPOMENA: Kapacitet uskladištene baterije treba proveravati na svakih šest meseci. Ako je kapacitet manji od 50 posto, ponovo napunite bateriju pre nego što je opet uskladištite.

Ako bateriju niste koristili mesec dana ili duže, kalibrišite je pre upotrebe.

Odlaganje zamenljive baterije (samo na pojedinim modelima)

 UPOZORENJE! Da biste smanjili rizik od požara ili opekotina, bateriju nemojte rasklapati, gnječiti ili bušiti. Ne izazivajte kratke spojeve na spoljnim kontaktima. Ne odlažite bateriju u vatru ili vodu.

Informacije o odlaganju baterija potražite u okviru *Obaveštenja o propisima, bezbednosti i zaštiti životne sredine*. Da biste pristupili vodičima za korisnike, na početnom ekranu izaberite aplikaciju **HP Support Assistant**, zatim stavku **My computer** (Moj računar), a zatim **User guides** (Vodiči za korisnike). Da biste pristupili informacijama o bateriji, na početnom ekranu izaberite aplikaciju **HP Support Assistant**, a zatim izaberite stavku **Battery and performance** (Baterija i performanse).

Zamena zamenljive baterije (samo na pojedinim modelima)

Alatka za proveru baterije obavestiće vas da zamenite bateriju kada se unutrašnja ćelija ne puni ispravno ili kada oslabi kapacitet baterije. Ukoliko je baterija pokrivena HP garancijom, uputstva sadrže ID garancije. Poruka će vas uputiti na HP Veb lokaciju na kojoj ćete pronaći više informacija o naručivanju nove baterije.

Korišćenje spoljašnjeg izvora napajanja naizmeničnom strujom

 UPOZORENJE! Ne punitite bateriju računara dok ste u avionu.

 UPOZORENJE! Da biste izbegli potencijalne bezbednosne probleme, koristite samo adapter naizmenične struje koji ste dobili uz računar, rezervni adapter naizmenične struje koji obezbeđuje HP ili kompatibilni adapter naizmenične struje koji ste kupili od preduzeća HP.

 NAPOMENA: Informacije o povezivanju izvora napajanja naizmeničnom strujom potražite na posteru *Uputstva za podešavanje* koji se isporučuje u kutiji sa računarom.

Spoljašnje napajanje naizmeničnom strujom izvršava se preko odobrenog adaptera naizmenične struje ili opcionalne bazne stanice odnosno uređaja za proširenje.

Povežite računar na spoljno napajanje naizmeničnom strujom pod bilo kojim od ovih uslova:

- Kada punitite ili kalibrišete bateriju
- Kada instalirate ili menjate sistemski softver
- Kada upisujete informacije na CD, DVD ili BD (samo kod pojedinih modela)

- Kada pokrećete alatku Disk Defragmenter (Defragmentator diska)
- Kada kreirate rezervne kopije ili sprovodite oporavljanje

Kada računar povežete na spoljašnje napajanje naizmjeničnom strujom, doći će do sledećeg:

- Baterija počinje da se puni.
- Ako je računar uključen, ikona merača potrošnje električne energije na sistemskoj traci poslova, na desnom kraju trake zadataka, menja izgled.

Kada isključite spoljno napajanje naizmjeničnom strujom, dešavaju se sledeći događaji:

- Računar prelazi na napajanje iz baterije.
- Osvetljenost ekrana automatski se smanjuje kako bi se produžio vek trajanja baterije.

Testiranje adaptera naizmjenične struje

Adapter naizmjenične struje testirajte ako računar reaguje na sledeći način kada je povezan sa naizmjeničnom strujom:

- Računar se ne uključuje.
- Ekran se ne uključuje.
- Lampice napajanja su isključene.

Da biste testirali adapter naizmjenične struje:

NAPOMENA: Sledeća uputstva se odnose na računare sa zamenljivim baterijama.

1. Isključite računar.
2. Izvadite bateriju iz računara.
3. Povežite adapter naizmjenične struje sa računarom, a zatim ga uključite u utičnicu za naizmjeničnu struju.
4. Uključite računar.
 - Ako se lampice baterije *uključe*, adapter naizmjenične struje radi ispravno.
 - Ako lampice napajanja ostanu *isključene*, adapter za naizmjeničnu struju ne radi i treba ga zameniti.

Informacije o dobijanju rezervnog adaptera naizmjenične struje zatražite od podrške.

7 Spoljašnje kartice i spoljašnji uređaji

Korišćenje kartica za čitač medijskih kartica (samo na pojedinim modelima)

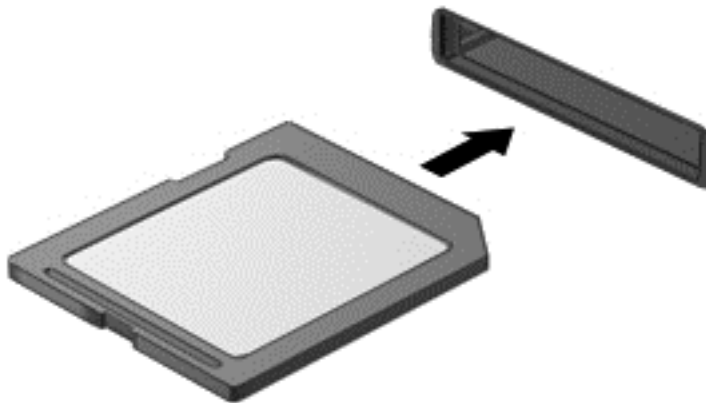
Opcionalne digitalne kartice omogućavaju bezbedno skladištenje i lako deljenje podataka. Ove kartice se često koriste sa kamerama za digitalne medijume i PDA uređajima, kao i na drugim računarima.

Za utvrđivanje formata digitalnih kartica koje vaš računar podržava, pogledajte [Upoznavanje računara na stranici 4](#)

Umetanje digitalne kartice

⚠ OPREZ: Da biste umanjili rizik od oštećenja konektora digitalne kartice, nemojte koristiti preteranu silu pri umetanju digitalne kartice.

1. Okrenite karticu tako da nalepnica bude okrenuta nagore, a konektori ka računaru.
2. Ubacite karticu u čitač medijskih kartica, a zatim je pritisnite da biste je postavili u odgovarajući položaj.

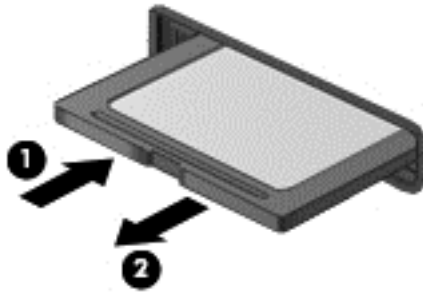
Kada računar prepozna uređaj, čuće se zvuk obaveštenja, a možda će se prikazati i meni sa opcijama.

Uklanjanje digitalne kartice

⚠ OPREZ: Da biste umanjili rizik od gubitka podataka ili pasivnosti sistema, postupite na sledeći način da biste bezbedno uklonili digitalnu karticu.

1. Sačuvajte podatke i zatvorite sve programe koji koriste digitalnu karticu.
2. Kliknite na ikonu za uklanjanje hardvera koja se nalazi na sistemskoj traci poslova, na desnom kraju trake zadataka, na radnoj površini operativnog sistema Windows. Zatim sledite uputstva na ekranu.

3. Pritisnite karticu (1) i uklonite je iz konektora (2).

 NAPOMENA: Ako kartica ne izlazi, izvucite je iz konektora.

Korišćenje ExpressCard kartica (samo kod pojedinih modela)

ExpressCard kartica predstavlja PC karticu visokih performansi koja se postavlja u slot za ExpressCard.

Kao i standardne PC kartice, ExpressCard kartice su dizajnirane u skladu sa standardnim specifikacijama Međunarodnog udruženja za memorijske kartice personalnih računara (PCMCIA).

Konfigurisanje ExpressCard kartice

Instalirajte jedino softver koji je predviđen za ovu karticu. Ako dobijete uputstva od proizvođača ExpressCard kartice da instalirate upravljačke programe za uređaj:

- Instalirajte isključivo upravljačke programe uređaja koji su predviđeni za vaš operativni sistem.
- Nemojte koristiti dodatni softver, poput usluga kartice, usluga priključka ili adaptera, koji isporučuje proizvođač ExpressCard kartica.

Umetanje ExpressCard kartice

OPREZ: Da ne biste oštetili računar i spoljašnje medijske kartice, u slot za ExpressCard karticu nemojte umetati PC karticu.

OPREZ: Da biste umanjili rizik od oštećenja konektora:

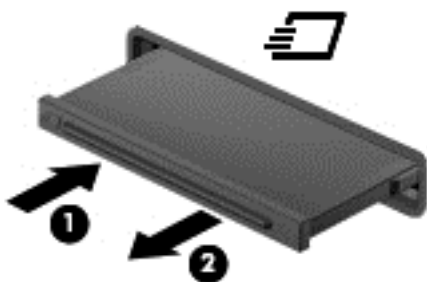
Nemojte koristiti preteranu silu pri umetanju ExpressCard kartice.

Nemojte pomerati niti prenositi računar dok se koristi ExpressCard kartica.

NAPOMENA: Sledeća ilustracija možda izgleda malo drugačije od vašeg uređaja.

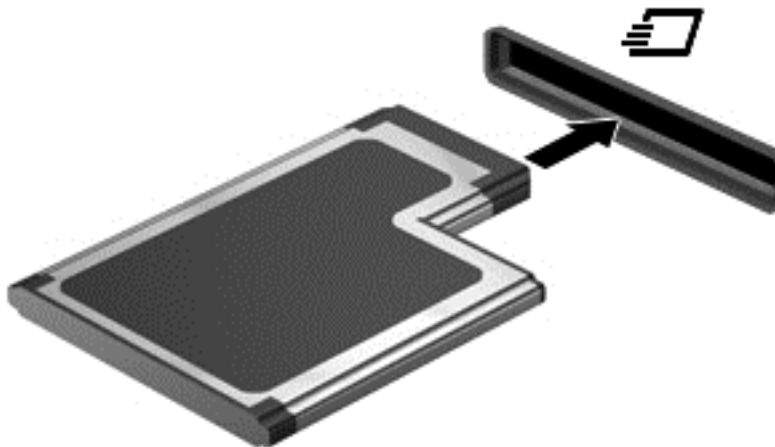
Slot za ExpressCard karticu može imati zaštitni umetak. Da biste izvadili umetak:

1. Pritisnite umetak (1) da biste ga otpustili.
2. Izvucite umetak iz slot (2).

Da biste umetnuli ExpressCard karticu:

1. Okrenite karticu tako da nalepnica bude okrenuta nagore, a konektori ka računaru.
2. Umetnite karticu u slot za ExpressCard kartice, a zatim je pritiskajte sve dok se čvrsto ne postavi.

Kada računar prepozna karticu, čuće se zvuk obaveštenja, a možda će se prikazati i meni sa opcijama.

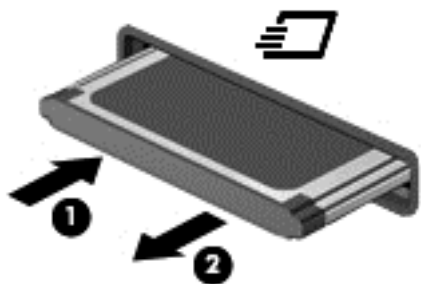
NAPOMENA: Prilikom prvog povezivanja ExpressCard kartice sa računarem, poruka na sistemskoj traci poslova, na desnom kraju sistemske trake zadataka, obavestiće vas da računar prepoznaje karticu.

NAPOMENA: Da biste uštedeli napajanje, zaustavite ili uklonite ExpressCard karticu kada je ne koristite.

Uklanjanje ExpressCard kartice

OPREZ: Da biste umanjili rizik od gubitka podataka ili pasivnosti sistema, postupite na sledeći način da biste bezbedno uklonili ExpressCard.

1. Sačuvajte podatke i zatvorite sve programe koji koriste ExpressCard karticu.
2. Kliknite na ikonu za uklanjanje hardvera na sistemskoj traci poslova radne površine operativnog sistema Windows, na desnom kraju trake zadataka, a zatim pratite uputstva na ekranu.
3. Otpustite i uklonite ExpressCard karticu:
 - a. Lagano pritisnite ExpressCard karticu **(1)** da biste je oslobodili.
 - b. Izvucite ExpressCard karticu iz slota **(2)**.

Korišćenje pametnih kartica (samo kod pojedinih modela)

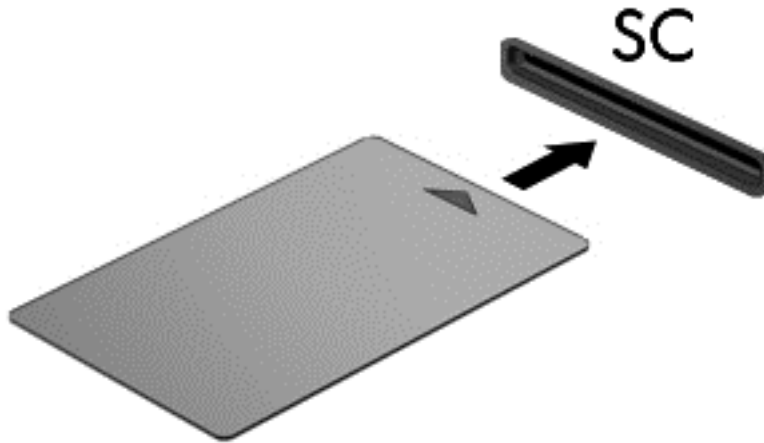
NAPOMENA: Termin *pametna kartica* u ovom poglavlju odnosi se kako na pametne kartice tako i na Java™ kartice.

Pametna kartica je pomoćni uređaj veličine kreditne kartice koji sadrži mikročip sa memorijom i mikroprocesorom. Kao i računari, pametna kartica ima operativni sistem koji upravlja ulazom i izlazom i sadrži bezbednosne funkcije koje je štite od neovlašćenog pristupa. Pametne kartice industrijskog standarda koriste se sa čitačem pametnih kartica (samo na odabranim modelima).

Potreban je PIN za dobijanje pristupa sadržajima mikročipa. Za više informacija o bezbednosnim funkcijama pametne kartice, pogledajte odeljak „Help and Support“ (Pomoć i podrška). Na početnom ekranu otkucajte slovo **h** i izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).

Umetanje pametne kartice

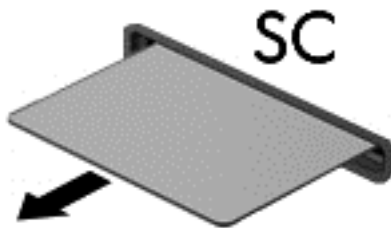
1. Držite pametnu karticu tako da oznaka bude okrenuta nagore i pažljivo gurajte karticu u čitač pametnih kartica sve dok kartica ne legne na mesto.

2. Pratite uputstva sa ekrana da biste se prijavili na računar korišćenjem PIN-a pametne kartice.

Uklanjanje pametne kartice

- ▲ Uхватite pametnu karticu za ivicu, a zatim je izvucite iz čitača pametnih kartica.

Korišćenje USB uređaja

Universal Serial Bus (USB) je hardverski interfejs koji se može koristiti za povezivanje opcionalnog spoljašnjeg uređaja, poput USB tastature, miša, disk jedinice, štampača, skenera ili čvorišta.

Nekim USB uređajima možda treba dodatni softver za podršku koji se obično dobija uz uređaj. Više informacija o softveru specifičnom za uređaj možete saznati iz uputstva proizvođača. Ova uputstva mogu biti uz softver, na disku, ili na Veb lokaciji proizvođača.

Računar ima najmanje 1 USB port koji podržava USB 1.0, 1.1, 2.0 ili 3.0 uređaje. Računar možda ima i USB port za punjenje koji snabdeva spoljni uređaj energijom. Opcionalno USB čvorište ili opcionalni uređaj za priključivanje obezbeđuje dodatne USB portove koji se mogu koristiti sa računarom.

Povezivanje USB uređaja

OPREZ: Da biste umanjili rizik od oštećenja USB konektora, nemojte koristiti preteranu silu pri povezivanju uređaja.

▲ Priključite USB kabl uređaja na USB port.

NAPOMENA: Sledeća ilustracija možda izgleda malo drugačije od vašeg računara.

Čućete zvučni signal kada računar otkrije uređaj.

NAPOMENA: Kada prvi put povežete USB uređaj, na sistemskoj traci poslova, na desnom kraju trake zadataka, prikazaće se poruka koja vas obaveštava da je računar prepoznao uređaj.

Uklanjanje USB uređaja

OPREZ: Da biste umanjili rizik od oštećenja USB konektora, nemojte vući kabl kada budete hteli da uklonite USB uređaj.

OPREZ: Da biste umanjili rizik od gubitka podataka ili pasivnosti sistema, postupite na sledeći način da biste na bezbedno uklonili USB uređaj.

1. Da biste uklonili USB uređaj, sačuvajte podatke i zatvorite sve programe koji koriste uređaj.
2. Kliknite na ikonu za uklanjanje hardvera na sistemskoj traci poslova radne površine operativnog sistema Windows, na desnom kraju trake zadataka, a zatim pratite uputstva na ekranu.
3. Uklonite uređaj.

Korišćenje uređaja 1394 (samo kod pojedinih modela)

IEEE 1394 predstavlja hardverski interfejs koji povezuje multimedijalni uređaj ili uređaj za skladištenje podataka velike brzine sa računarom. Veliki broj modela skenera, digitalnih kamera i digitalnih kamkordera zahteva 1394 vezu.

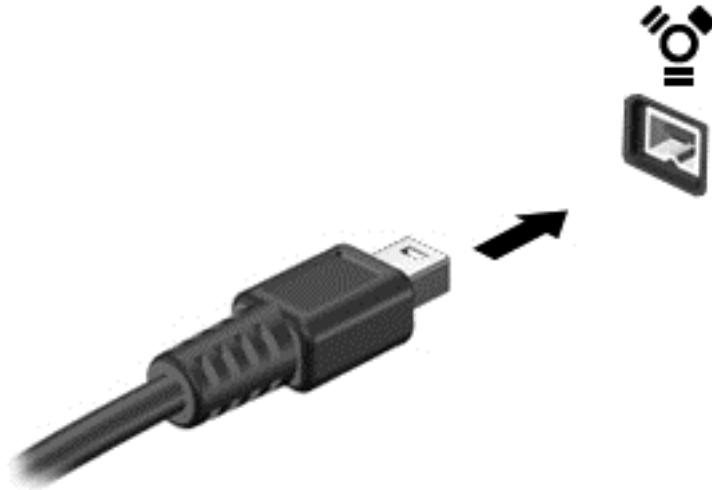
Neki 1394 uređaji mogu zahtevati dodatni softver za podršku koji se obično dobija uz uređaj. Za više informacija o softveru za konkretan uređaj pogledajte uputstva proizvođača.

1394 port takođe podržava i IEEE 1394a uređaje.

Povezivanje uređaja 1394

OPREZ: Da biste umanjili rizik od oštećenja konektora porta 1394, nemojte koristiti preteranu silu pri povezivanju uređaja.

- ▲ Da biste uređaj 1394 povezali sa računarom, povežite kabl za uređaj 1394 sa portom 1394.

Čućete zvučni signal kada računar otkrije uređaj.

Uklanjanje uređaja 1394

OPREZ: Da biste umanjili rizik od gubitka podataka ili pasivnosti sistema, zaustavite uređaj 1394 pre nego što ga uklonite.

OPREZ: Da biste umanjili rizik od oštećenja 1394 konektora, nemojte vući kabl kada budete hteli da uklonite uređaj 1394.

1. Da biste uklonili uređaj 1394, sačuvajte podatke i zatvorite sve programe koji koriste uređaj.
2. Kliknite na ikonu za uklanjanje hardvera na sistemskoj traci poslova radne površine operativnog sistema Windows, na desnom kraju trake zadataka, a zatim pratite uputstva na ekranu.
3. Uklonite uređaj.

Korišćenje eSATA uređaja (samo kod pojedinih modela)

eSATA port povezuje opcionalnu eSATA komponentu visokih performansi, poput eSATA spoljašnjeg čvrstog diska.

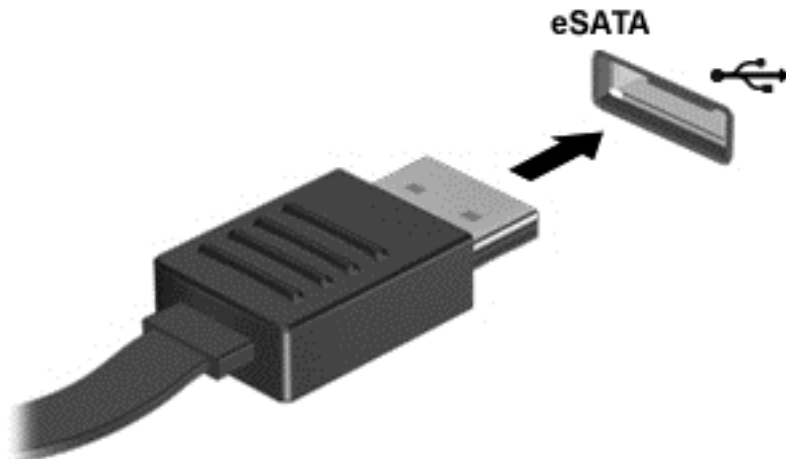
Neki eSATA uređaji mogu zahtevati dodatni softver za podršku koji se obično isporučuje uz uređaj. Za više informacija o softveru za konkretan uređaj pogledajte uputstva proizvođača.

NAPOMENA: eSATA port takođe podržava i opcionalne USB uređaje.

Povezivanje eSATA uređaja

OPREZ: Da biste umanjili rizik od oštećenja konektora eSATA porta, nemojte koristiti preteranu silu pri povezivanju uređaja.

- ▲ Da biste eSATA uređaj povezali sa računarom, povežite kabl za eSATA uređaj sa eSATA portom.

Čućete zvučni signal kada računar otkrije uređaj.

Uklanjanje eSATA uređaja

OPREZ: Da biste umanjili rizik od oštećenja eSATA konektora, nemojte vući kabl kada budete hteli da uklonite eSATA uređaj.

OPREZ: Da biste umanjili rizik od gubitka podataka ili pasivnosti sistema, postupite na sledeći način da biste na bezbedno uklonili uređaj.

1. Da biste uklonili eSATA uređaj, sačuvajte podatke i zatvorite sve programe koji koriste uređaj.
2. Kliknite na ikonu za uklanjanje hardvera na sistemskoj traci poslova radne površine operativnog sistema Windows, na desnom kraju trake zadataka, a zatim pratite uputstva na ekranu.
3. Uklonite uređaj.

Korišćenje opcionalnih spoljašnjih uređaja

NAPOMENA: Dodatne informacije o potrebnom softveru i upravljačkim programima ili o tome koji port treba da koristite potražite u uputstvima proizvođača.

Da biste spoljašnji uređaj povezali sa računarom:

OPREZ: Da biste umanjili rizik od oštećenja opreme pri povezivanju uređaja sa napajanjem, proverite da li je uređaj isključen, a kabl za napajanje naizmjeničnom strujom iskopčan.

1. Povežite uređaj sa računarom.
2. Ako povezujete uređaj sa napajanjem, uključite kabl za napajanje uređaja u uzemljenu utičnicu za naizmjeničnu struju.
3. Isključite uređaj.

Da biste iskopčali spoljni uređaj bez napajanja, isključite ga, a zatim iskopčajte iz računara. Da biste iskopčali spoljni uređaj sa napajanjem, isključite ga, iskopčajte iz računara, a zatim isključite kabl za napajanje naizmeničnom strujom.

Korišćenje opcionalnih spoljašnjih disk jedinica

Prenosne spoljašnje disk jedinice proširuju vaše opcije za skladištenje i pristup informacijama. USB disk se može dodati povezivanjem preko USB porta na računaru.

 NAPOMENA: HP-ove spoljne USB optičke disk jedinice treba povezivati na USB port sa spoljnim napajanjem na računaru.

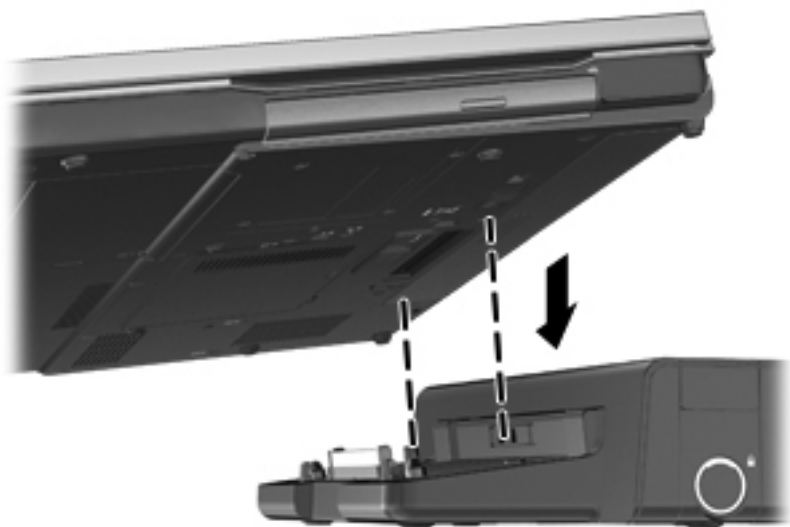
USB diskovi obuhvataju sledeće tipove:

- disketna jedinica od 1,44 MB;
- Modul čvrstog diska
- spoljašnje optičke disk jedinice (CD, DVD i Blu-ray);
- MultiBay uređaj.

Korišćenje konektora za priključivanje (samo kod pojedinih modela)

Konektor za priključivanje povezuje računar sa opcionalnim uređajem za priključivanje. Opcionalni uređaj za priključivanje obezbeđuje dodatne portove i konektore koji se mogu koristiti sa računarem.

 NAPOMENA: Računar i uređaj na sledećoj ilustraciji se možda neznatno razlikuju od vašeg računara ili uređaja za priključivanje.

8 Disk jedinice

Rukovanje disk jedinicama

⚠ OPREZ: Disk jedinice su lomljive računarske komponente kojima treba pažljivo rukovati. Pre rada sa disk jedinicama pročitajte sledeće mere opreza. Dodatne mere opreza možete pronaći u relevantnim opisima postupaka.

Pridržavajte se sledećih mera predostrožnosti:

- Pre nego što pomerite računar koji je povezan na spoljašnji čvrsti disk, pokrenite režim spavanja i sačekajte da se ekran isključi ili pravilno isključite spoljašnji čvrsti disk.
- Pre upotrebe disk jedinice, dodirnite nebojenu metalnu površinu disk jedinice da biste otpustili statički elektricitet.
- Nemojte dodirivati pinove konektora na prenosivoj disk jedinici ili računaru.
- Pažljivo rukujte disk jedinicom; nemojte ispuštati disk jedinicu ili stavljati predmete na nju.
- Pre nego što izvadite ili stavite disk jedinicu, isključite računar. Ako niste sigurni da li je računar isključen ili je u režimu spavanja, uključite računar, a zatim ga isključite iz operativnog sistema.
- Nemojte koristiti preteranu silu pri umetanju disk jedinice u odeljak za disk jedinicu.
- Nemojte koristiti tastaturu niti pomerati računar dok optička disk jedinica upisuje podatke na disk. Proces upisivanja je osetljiv na vibracije.
- Kada je baterija jedini izvor napajanja, pobrinite se da pre upisivanja na medije ona bude dovoljno napunjena.
- Nemojte izlagati disk jedinicu previsokoj temperaturi ili vlažnosti.
- Ne dozvolite da disk jedinica dođe u dodir sa tečnostima. Nemojte prskati disk jedinicu sredstvima za čišćenje.
- Uklonite medijume iz disk jedinice pre nego što je izvadite iz odeljka za disk jedinicu, odnosno poneseite je na put, pošaljete je ili uskladištite.
- Ako disk jedinicu morate poslati poštom, stavite je u najlon sa mehurićima ili neko drugo pogodno zaštitno pakovanje i označite paketu kao „LOMLJIVO“.
- Nemojte izlagati disk jedinicu magnetnim poljima. U bezbednosne uređaje sa magnetnim poljima spadaju prolazni i ručni detektori metala na aerodromu. Pokretne trake na aerodromima i slični bezbednosni uređaji koji proveravaju ručni prtljag koriste rendgenske zrake umesto magnetnih i ne oštećuju disk jedinice.

Korišćenje čvrstih diskova

⚠ OPREZ: Da biste sprečili gubitak informacija ili sistem bez odziva:

Sačuvajte sve što ste radili i isključite računar pre dodavanja ili zamene memorijskog modula ili čvrstog diska.

Ako niste sigurni da li je računar isključen, uključite ga pritiskom na dugme za napajanje. Zatim isključite računar iz operativnog sistema.

Intel Smart Response Technology (samo na pojedinim modelima)

Intel® Smart Response Technology (SRT) jeste Intel® Rapid Storage Technology (RST) funkcija keširanja koja znatno poboljšava performanse sistema računara. SRT omogućava računarima sa SSD mSATA modulom da ga koriste kao keš memoriju između systemske memorije i čvrstog diska. Ovo pruža prednost imanja čvrstog diska (ili RAID volumena) za maksimalni kapacitet skladištenja, a u isto vreme se obezbeđuju poboljšane performanse sistema koje nudi SSD.

Ako dodajete ili nadograđujete čvrsti disk i nameravate da podesite RAID volumen, morate privremeno da onemogućite SRT, zatim podesite RAID volumen i ponovo omogućite SRT. Da biste privremeno onemogućili SRT:

1. Na početnom ekranu otkucajte *Intel*, a zatim izaberite stavku **Intel Rapid Storage Technology**.
2. Kliknite na vezu **Acceleration** (Ubrzanje), a zatim na vezu **Disable Acceleration** (Onemogućí ubrzanje).
3. Sačekajte da se režim ubrzavanja dovrši.
4. Kliknite na vezu **Reset to Available** (Vrati na dostupno).

 VAŽNO: Morate privremeno da onemogućite SRT ako menjate RAID režime. Napravite promene, a zatim ponovo omogućite SRT. Ako ne uspete privremeno da onemogućite ovu funkciju, nećete moći da kreirate ni promenite RAID volumene.

 NAPOMENA: HP ne podržava SRT sa disk jedinicama sa samostalnim šifrovanjem (SED).

Skidanje ili vraćanje servisnih vrata

 OPREZ: Da biste sprečili gubitak informacija ili pasivni sistem:

Sačuvajte sve što ste radili i isključite računar pre dodavanja ili zamene memorijskog modula ili čvrstog diska.

Ako niste sigurni da li je računar isključen ili u hibernaciji, uključite računar pritiskom tastera za napajanje. Zatim isključite računar iz operativnog sistema.

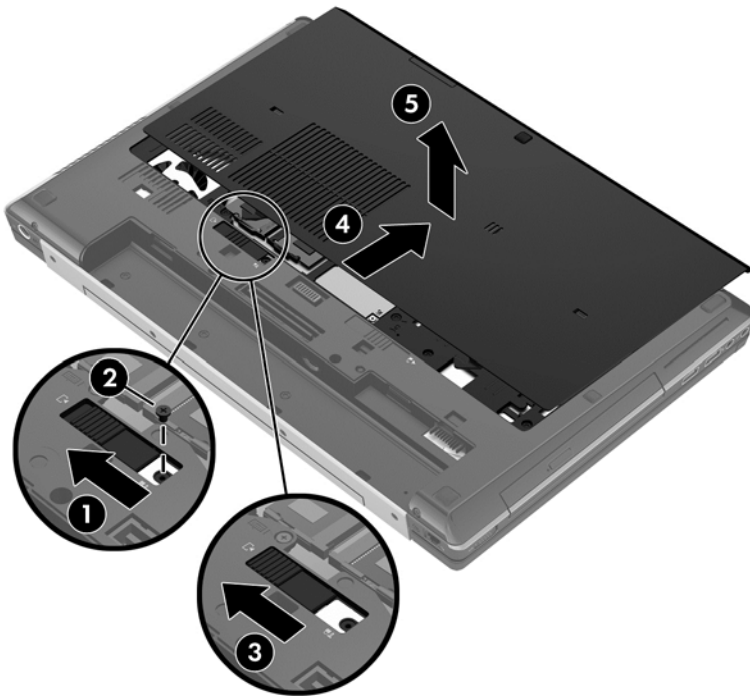
Skidanje servisnih vrata

Skinite zaštitni poklopac da biste omogućili pristup konektoru za memorijski modul, čvrstom disku, nalepnici o propisima i drugim komponentama.

Da biste skinuli servisna vrata:

1. Izvadite bateriju (pogledajte odeljak [Umetanje ili uklanjanje baterije na stranici 43](#)).
2. Okrenite odeljak za bateriju ka sebi, gurnite rezu za otpuštanje servisnih vrata **(1)** ulevo, uklonite zavrtanj (ako se koristi opcionalni zavrtanj) **(2)**, a zatim ponovo gurnite rezu za otpuštanje **(3)** da biste oslobodili servisna vrata.

3. Gurnite servisna vrata prema prednjem delu računara **(4)** i podignite **(5)** da biste skinuli servisna vrata.

Vraćanje servisnih vrata

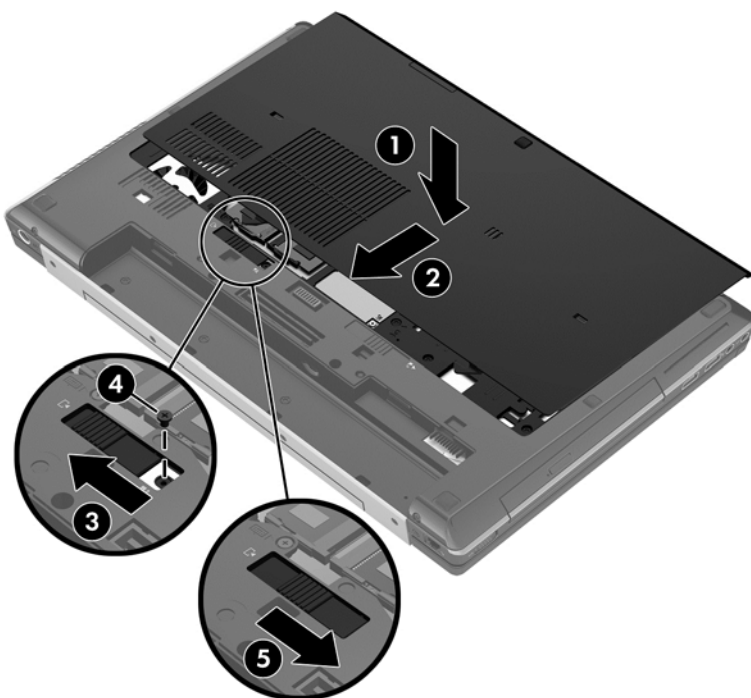
Vratite servisna vrata nakon pristupanja slotu za memorijski modul, čvrstom disku, nalepnici o propisima i drugim komponentama.

Da biste vratili servisna vrata:

1. Nagnite servisna vrata da biste poravnali ivicu servisnih vrata sa prednjom ivicom računara **(1)**.
2. Ubacite jezičke za poravnanje **(2)** koji se nalaze na zadnjoj ivici servisnih vrata u proreze na računaru.
3. Gurnite servisna vrata prema odeljku za bateriju sve dok ne nalegnu na svoje mesto.

4. Okrenite odeljak za bateriju prema sebi, gurnite ulevo rezu za otpuštanje servisnih vrata (3) i ako želite stavite opcionalni zavrtnanj (4) i pritegnite ga da biste osigurali servisna vrata. Gurnite rezu za otpuštanje udesno da biste zaključali servisna vrata (5).

 NAPOMENA: Ako želite da koristite opcionalni zavrtnanj, on se nalazi u servisnim vratima.

5. Umetnite bateriju (pogledajte [Umetanje ili uklanjanje baterije na stranici 43](#)).

Zamena ili nadogradnja čvrstog diska

 OPREZ: Da biste sprečili gubitak informacija ili pasivni sistem:

Pre nego što uklonite čvrsti disk iz odeljka za čvrsti disk, isključite računar. Nemojte uklanjati čvrsti disk dok je računar uključen, u stanju spavanja ili hibernacije.

Ako niste sigurni da li je računar isključen ili u stanju hibernacije, uključite ga pritiskom na dugme za napajanje. Zatim isključite računar iz operativnog sistema.

Intel Smart Response Technology (samo na pojedinim modelima)

Intel® Smart Response Technology (SRT) jeste Intel® Rapid Storage Technology (RST) funkcija keširanja koja znatno poboljšava performanse sistema računara. SRT omogućava računarima sa SSD mSATA modulom da ga koriste kao keš memoriju između memorije sistema i jedinice čvrstog diska. Ovo pruža prednost imanja čvrstog diska (ili RAID volumena) za maksimalni kapacitet skladištenja, a u isto vreme se obezbeđuju poboljšane performanse sistema koje nudi SSD.

Ako dodajete ili ažurirate jedinicu čvrstog diska i nameravate da podesite RAID volumen, morate privremeno da onemogućite SRT, zatim podesite RAID volumen i ponovo omogućite SRT. Da biste privremeno onemogućili SRT;

1. Izaberite stavke **Start > All Programs** (Svi programi) > **Intel > Rapid Storage Technology**.
2. Izaberite stavku **Disable acceleration** (Onemogući ubrzavanje) na kartici **Accelerate** (Ubrzavanje).
3. Sačekajte da se režim ubrzavanja dovrši.

 VAŽNO: Morate privremeno da onemogućite SRT ako menjate RAID režime. Napravite promene, a zatim ponovo omogućite SRT. Ako ne uspete privremeno da onemogućite ovu funkciju, nećete moći da kreirate ni promenite RAID volumene.

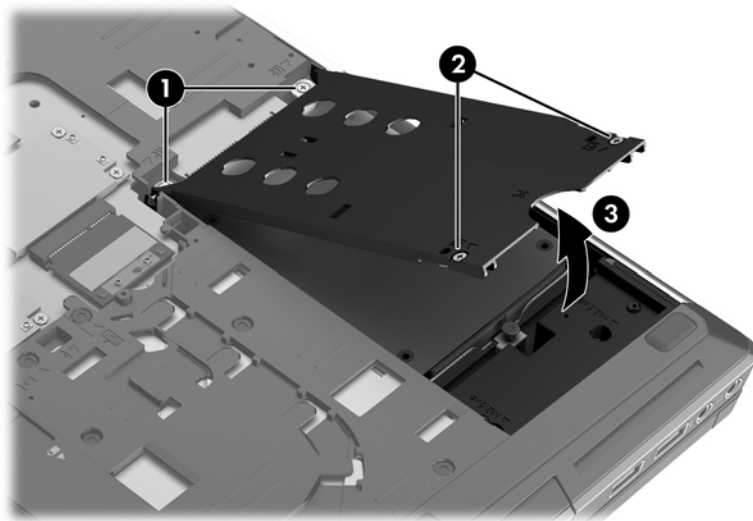
 NAPOMENA: HP ne podržava SRT sa disk jedinicama sa samostalnim šifrovanjem (SED).

Uklanjanje čvrstog diska

 NAPOMENA: Pre zamene čvrstog diska ili promene RAID volumena pogledajte odeljak [Intel Smart Response Technology \(samo na pojedinim modelima\) na stranici 59](#).

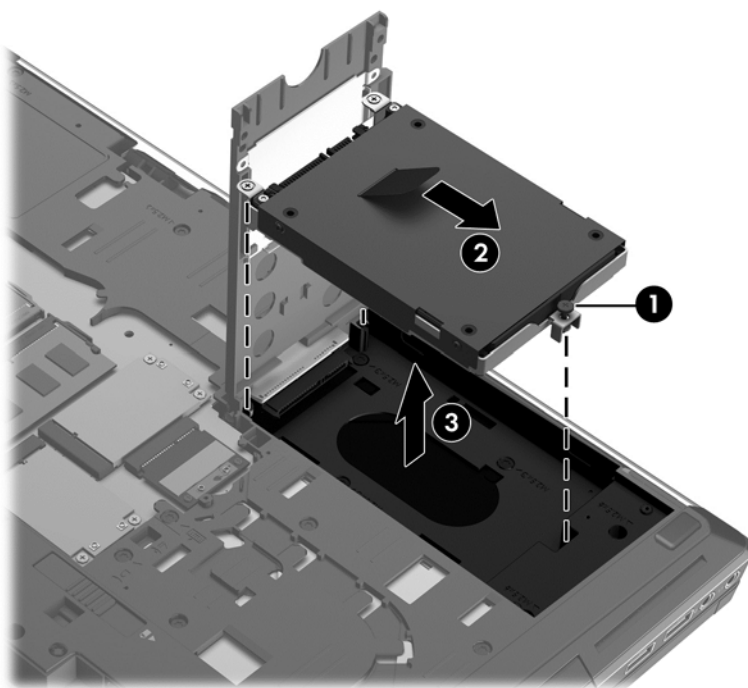
Za uklanjanje čvrstog diska:

1. Sačuvajte svoj rad i isključite računar.
2. Isključite napajanje naizmničnom strujom i spoljašnje uređaje povezane sa računarom.
3. Okrenite računar naopako i postavite ga na ravnu površinu.
4. Uklonite bateriju (pogledajte [Umetanje ili uklanjanje baterije na stranici 43](#)).
5. Skinite servisna vrata (pogledajte [Skidanje ili vraćanje servisnih vrata na stranici 57](#)).
6. Odvijte dva zavrtnja na poklopcu čvrstog diska koji se nalaze na zadnjem delu čvrstog diska **(1)**.
7. Odvijte dva zavrtnja na držaču pametne kartice **(2)**.
8. Otvorite držač pametne kartice **(3)** i postavite u vertikalni položaj.

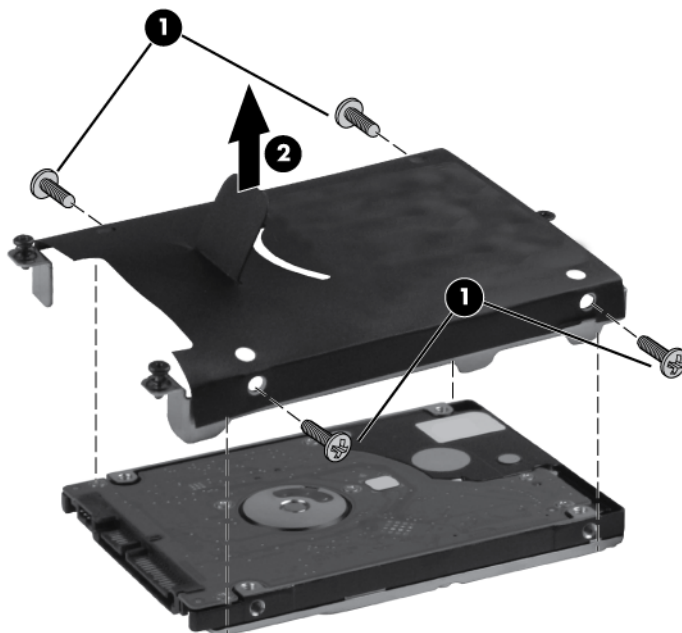

9. Odvijte zavrtnj čvrstog diska **(1)**. Povucite jezičak čvrstog diska **(2)** udesno da biste isključili čvrsti disk.

10. Podignite čvrsti disk (3), a zatim ga izvucite iz odeljka za čvrsti disk.

11. Uklonite četiri zavrtnja (1) sa držača čvrstog diska i izvadite držač čvrstog diska (2).

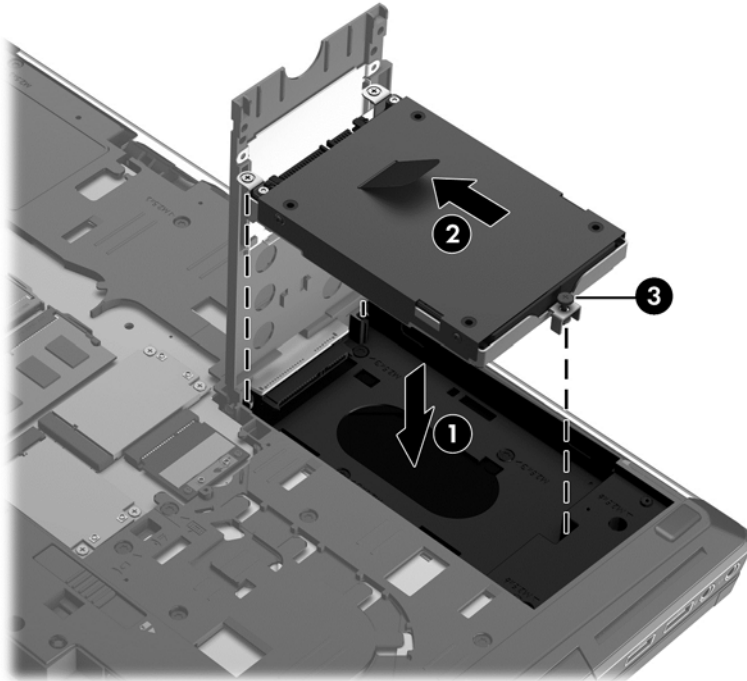

 NAPOMENA: Novi čvrsti disk možda ima sopstveni držač. Ako držač nije uključen, primenite obrnuti postupak da biste namestili držač na novi čvrsti disk.

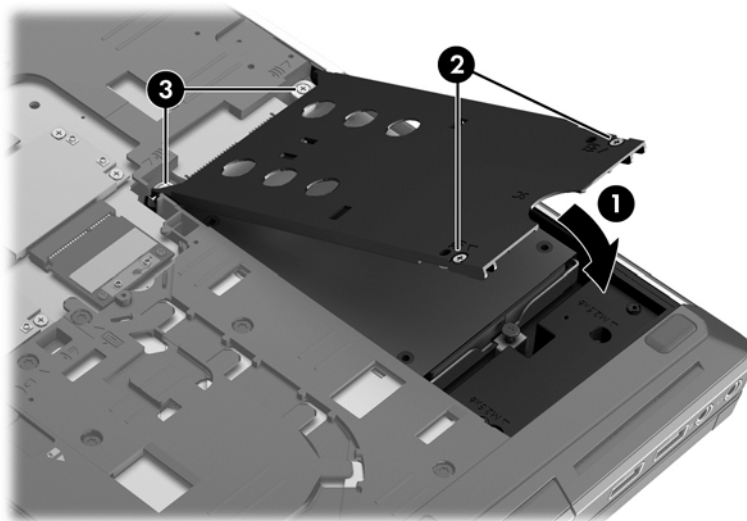
Instaliranje čvrstog diska

Instaliranje čvrstog diska:

1. Spustite čvrsti disk (1) u odeljak za čvrsti disk.
2. Povucite jezičak čvrstog diska (2) ulevo sve dok čvrsti disk ne nalegne kako treba.
3. Pritegnite zavrtnanj (3) da biste pričvrstili čvrsti disk.

4. Zatvorite držač pametne kartice (1).
5. Pritegnite dva zavrtnja na držaču pametne kartice (2).
6. Pritegnite zavrtnje na poklopcu čvrstog diska (3).

7. Vratite servisna vrata (pogledajte [Skidanje ili vraćanje servisnih vrata na stranici 57](#)).

8. Vratite bateriju (pogledajte [Umetanje ili uklanjanje baterije na stranici 43](#)).
9. Okrenite računar tako da desna strana bude okrenuta nagore, a zatim ponovo priključite napajanje naizmeničnom strujom i spoljne uređaje.
10. Uključite računar.

Vraćanje disk jedinice u odeljku za nadogradnju

Odeljak za nadogradnju može da sadrži čvrsti disk, ili optičku disk jedinicu.

Zamena čvrstog diska

⚠ OPREZ: Da biste sprečili gubitak informacija ili pasivni sistem:

Pre nego što uklonite čvrsti disk iz odeljka za nadogradnju, isključite računar. Nemojte uklanjati čvrsti disk dok je računar uključen, u stanju spavanja ili hibernacije.

Ako niste sigurni da li je računar isključen ili u hibernaciji, uključite računar pritiskom tastera za napajanje. Zatim isključite računar iz operativnog sistema.

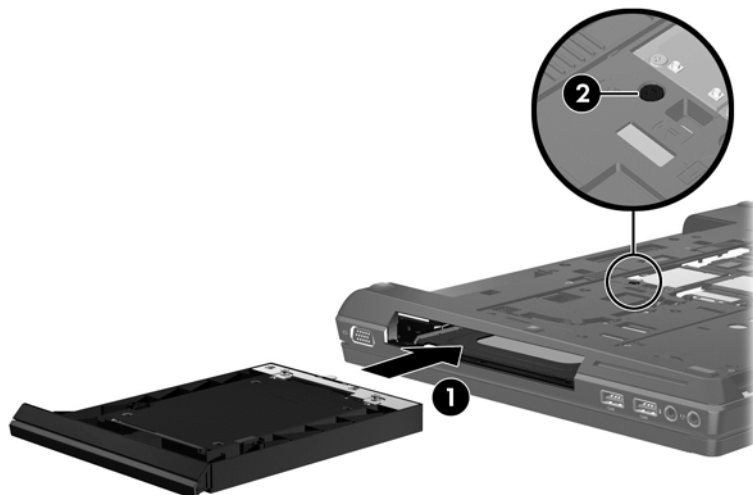
Za uklanjanje disk jedinice iz odeljka za nadogradnju:

1. Sačuvajte svoj rad.
2. Isključite računar i zatvorite ekran.
3. Isključite sve spoljne uređaje koji su povezani sa računarom.
4. Isključite kabl za napajanje iz utičnice za naizmeničnu struju.
5. Okrenite računar naopako na ravnoj površini, tako da ležište za nadogradnju bude okrenuto prema vama.
6. Izvadite bateriju (pogledajte odeljak [Umetanje ili uklanjanje baterije na stranici 43](#)).
7. Skinite servisna vrata (pogledajte odeljak [Skidanje ili vraćanje servisnih vrata na stranici 57](#)).
8. Odvijte zavrtanj na odeljku za nadogradnju (1).
9. Korišćenjem ravnog odvrtča, nežno gurnite jezičak da biste oslobodili čvrsti disk (2).
10. Izvadite čvrsti disk iz odeljka za nadogradnju (3).

Da biste instalirali čvrsti disk u odeljak za nadogradnju:

1. Okrenite računar naopako na ravnoj površini, tako da ležište za nadogradnju bude okrenuto prema vama.
2. Stavite čvrsti disk (1) u odeljak za nadogradnju, a zatim pritegnite zavrtanj na odeljku za nadogradnju (2).

3. Vratite servisna vrata (pogledajte odeljak [Skidanje ili vraćanje servisnih vrata na stranici 57](#)).
4. Umetnite bateriju (pogledajte [Umetanje ili uklanjanje baterije na stranici 43](#)).
5. Okrenite računar tako da desna strana bude okrenuta nagore, a zatim ponovo priključite napajanje naizmeničnom strujom i spoljne uređaje.
6. Uključite računar.

Menjanje optičke disk jedinice

⚠ OPREZ: Da biste sprečili gubitak informacija ili pasivni sistem:

Pre nego što uklonite optičku disk jedinicu iz odeljka za nadogradnju, isključite računar. Nemojte uklanjati optičku disk jedinicu dok je računar uključen, u stanju spavanja ili hibernacije.

Ako niste sigurni da li je računar isključen ili u hibernaciji, uključite računar pritiskom tastera za napajanje. Zatim isključite računar iz operativnog sistema.

Za uklanjanje optičke disk jedinice iz odeljka za nadogradnju:

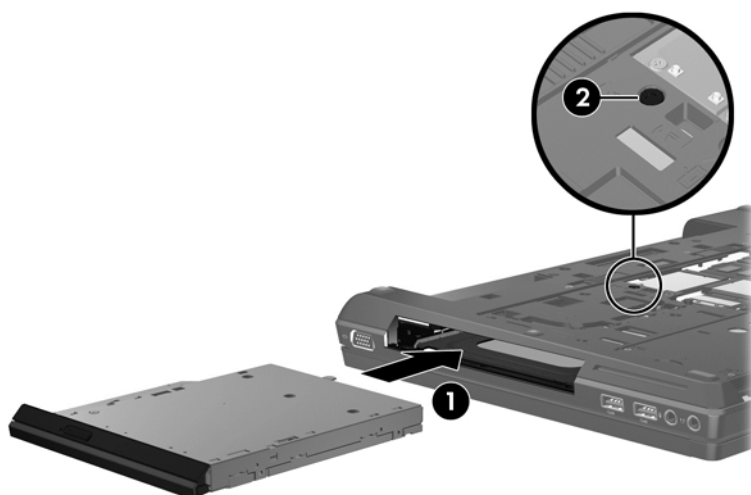
1. Sačuvajte svoj rad.
2. Isključite računar i zatvorite ekran.
3. Isključite sve spoljne uređaje koji su povezani sa računarom.
4. Isključite kabl za napajanje iz utičnice za naizmeničnu struju.
5. Okrenite računar naopako na ravnoj površini, tako da ležište za nadogradnju bude okrenuto prema vama.
6. Uklonite bateriju (pogledajte [Umetanje ili uklanjanje baterije na stranici 43](#)).
7. Skinite servisna vrata (pogledajte [Skidanje ili vraćanje servisnih vrata na stranici 57](#)).
8. Odvijte zavrtanj na odeljku za nadogradnju (1).

9. Korišćenjem ravnog odvrtča, nežno gurnite jezičak da biste oslobodili optičku disk jedinicu (2).
10. Izvadite optičku disk jedinicu iz odeljka za nadogradnju (3).

Da instalirate optičku disk jedinicu u odeljak za nadogradnju:

1. Okrenite računar naopako na ravnoj površini, tako da ležište za nadogradnju bude okrenuto prema vama.
2. Stavite optičku disk jedinicu u odeljak za nadogradnju (1).
3. Pritegnite zavrtanj na odeljku za nadogradnju (2).

4. Vratite servisna vrata (pogledajte [Skidanje ili vraćanje servisnih vrata na stranici 57](#)).
5. Umetnite bateriju (pogledajte [Umetanje ili uklanjanje baterije na stranici 43](#)).
6. Okrenite računar tako da desna strana bude okrenuta nagore, a zatim ponovo priključite napajanje naizmeničnom strujom i spoljne uređaje.
7. Uključite računar.

Poboljšavanje performansi čvrstog diska

Korišćenje defragmentatora diska

Što duže koristite računar tako će datoteke na čvrstom disku postati sve više fragmentisane. „Defragmentator diska“ spaja fragmentisane datoteke i fascikle na čvrstom disku kako bi sistem efikasnije funkcionisao.

NAPOMENA: Za SSD disk jedinice, pokretanje programa „Defragmentator diska“ nije potrebno.

Kada pokrenete „Defragmentator diska“, on radi bez nadzora. U zavisnosti od veličine čvrstog diska i broja fragmentisanih datoteka, programu „Defragmentator diska“ će možda biti potrebno više od sat vremena da bi završio zadatak. Možete da ga podesite tako da se pokreće tokom noći ili nekom drugom prilikom kada vam nije potreban pristup računaru.

HP preporučuje da defragmentaciju čvrstog diska vršite bar jednom mesečno. Možete podesiti „Defragmentator diska“ tako da se pokreće jednom mesečno, ali ručno možete defragmentisati računar kada god želite.

Da biste pokrenuli program „Defragmentator diska“:

1. Priključite računar na napajanje naizmjeničnom strujom.
2. Na početnom ekranu otkucajte `disk`, izaberite stavku **Settings** (Postavke), a zatim stavku **Defragment and optimize your drives** (Defragmentacija i optimizacija disk jedinica).
3. Kliknite na dugme **Optimize** (Optimizuj).

NAPOMENA: Operativni sistem Windows sadrži funkciju User Account Control (Kontrola korisničkog naloga) za poboljšanje bezbednosti vašeg računara. Za zadatke kao što su instaliranje softvera, pokretanje uslužnih programa ili promena Windows postavki sistem će možda zatražiti vašu dozvolu ili lozinku. Više informacija potražite u odeljku Help and Support (Pomoć i podrška). Na početnom ekranu otkucajte slovo `h` i izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).

Dodatna obaveštenja ćete naći u meniju pomoći za softver „Defragmentator diska“.

Korišćenje programa Disk Cleanup (Čišćenje diska)

Program Disk Cleanup (Čišćenje diska) traži nepotrebne datoteke na čvrstom disku koje slobodno možete izbrisati kako biste oslobodili prostor na disku i doprineli efikasnijem radu računara.

Da biste pokrenuli program Disk Cleanup (Čišćenje diska):

1. Na početnom ekranu otkucajte `disk`, izaberite stavku **Settings** (Postavke), a zatim stavku **Free disk space by deleting unnecessary files** (Oslobađanje prostora na disku brisanjem nepotrebnih datoteka).
2. Pratite uputstva na ekranu.

Korišćenje softvera HP 3D DriveGuard (samo kod pojedinih modela)

HP 3D DriveGuard štiti čvrsti disk parkiranjem disk jedinice i zaustavljanjem zahteva za podacima pod bilo kojim od sledećih uslova:

- Ispao vam je računar.
- Premeštate računar sa zatvorenim ekranom dok se napaja iz baterije.

Ubrzo po završetku nekog od ovih događaja, HP 3D DriveGuard ponovo omogućava normalan rad čvrstog diska.

 NAPOMENA: Kako SSD uređaj nema pokretnih delova, HP 3D DriveGuard nije neophodan.

 NAPOMENA: Čvrsti diskovi koji se nalaze u glavnom ležištu ili u ležištu pomoćne disk jedinice su zaštićeni programom HP 3D DriveGuard. HP 3D DriveGuard ne štiti čvrste diskove instalirane u opcionalnim uređajima za priključenje ili povezane na USB portove.

Više informacija potražite u pomoći softvera HP 3D DriveGuard.

Upoznavanje statusa programa HP 3D DriveGuard

Lampica čvrstog diska na računaru menja boju kako bi pokazala da je disk jedinica u primarnom ležištu za čvrsti disk ili u sekundarnom ležištu za čvrsti disk (samo na pojedinim modelima) zaustavljena. Da biste utvrdili da li su disk jedinice trenutno zaštićene ili je neka disk jedinica parkirana, koristite ikonu na radnoj površini operativnog sistema Windows, na sistemskoj traci poslova, na desnom kraju trake zadataka:

- Ako je softver omogućen, iznad ikone čvrstog diska se pojavljuje zeleni znak za potvrdu.
- Ako je softver onemogućen, iznad ikone čvrstog diska se pojavljuje crveno X.
- Ako su disk jedinice parkirane, iznad ikone čvrstog diska pojavljuje se žuti znak u obliku meseca.

Ako ikona nije dostupna na sistemskoj traci poslova, na desnom kraju trake zadataka, pratite ove korake da biste je omogućili:

1. Na početnom ekranu otkucajte **C**, a zatim izaberite stavku **Control Panel** (Kontrolna tabla).
2. Izaberite stavke **Hardware and Sound > HP 3D DriveGuard** (Hadrver i zvuk > HP 3D DriveGuard).

 NAPOMENA: Ako User Account Control (Kontrola korisničkog naloga) to zatraži, kliknite na dugme **Yes** (Da).

3. U redu **Icon in system tray** (Ikona na sistemskoj paleti) kliknite na dugme **Show** (Prikaži).
4. Kliknite na **OK** (U redu).

Upravljanje napajanjem kada je čvrsti disk parkiran

Ako je HP 3D DriveGuard parkirao disk jedinicu, računar će se ovako ponašati:

- Računar ne može da se isključi.
- Računar neće ući u stanje spavanja.
- Računar neće aktivirati alarme za bateriju koji su podešeni na kartici Alarms (Alarmi) u svojstvima programa Power Options (Opcije napajanja).

Pre nego što premestite računar, HP preporučuje da ga ili isključite ili pokrenete stanje spavanja.

Korišćenje softvera HP 3D DriveGuard

Pomoću softvera HP 3D DriveGuard možete izvršiti sledeće zadatke:

- Omogućiti i onemogućiti HP 3D DriveGuard.

NAPOMENA: U zavisnosti od vaših korisničkih privilegija, možda nećete moći da omogućite ili onemogućite HP 3D DriveGuard. Privilegije za korisnike koji nisu administratori mogu da menjaju članovi administratorske grupe.

- Utvrdite da li je disk jedinica u sistemu podržana.

Da biste otvorili softver i promenili postavke, postupite na sledeći način:

1. Kliknite dvaput na ikonu na radnoj površini operativnog sistema Windows, na sistemskoj traci poslova, na desnom kraju trake zadataka.

– ili –

Desnim tasterom miša kliknite na ikonu na sistemskoj traci poslova, na krajnjoj desnoj strani trake zadataka, a zatim izaberite stavku **Settings** (Postavke).

2. Kliknite na odgovarajuće dugme da biste promenili postavke.
3. Kliknite na **OK** (U redu).

Korišćenje optičkih disk jedinica (samo kod pojedinih modela)

Optičke disk jedinice obuhvataju sledeće tipove:

- CD
- DVD
- Blu-ray (BD)

Upoznavanje sa instaliranom optičkom disk jedinicom

- ▲ Na početnom ekranu otkucajte slovo **e**, izaberite stavku **File Explorer** (Istraživač datoteka), a zatim stavku **Computer** (Računar).

Prikazaće se lista svih uređaja instaliranih na računaru, uključujući i optičku disk jedinicu.

Umetanje optičkog diska

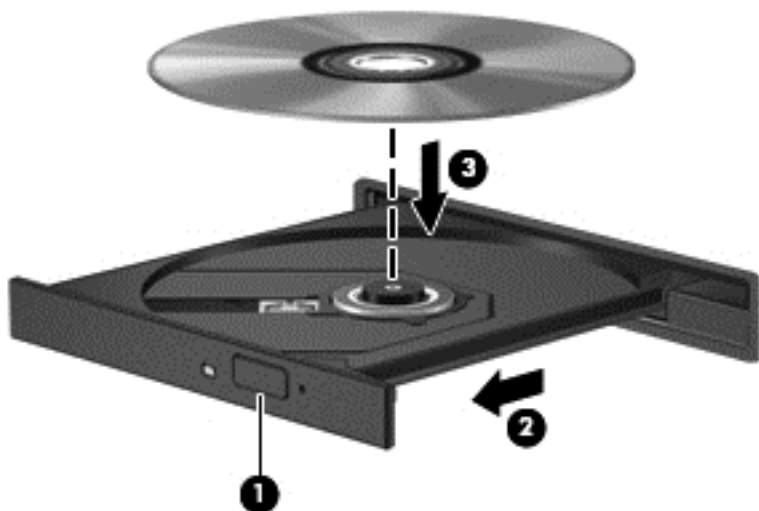
Uvlačenje ležišta

1. Uključite računar.
2. Pritisnite dugme za otpuštanje **(1)** na maski disk jedinice kako biste oslobodili ležište diska.
3. Izvucite ležište **(2)**.
4. Držite disk za ivice da ne biste dodirnuli ravne površine diska i postavite ga iznad osovine ležišta tako da strana sa oznakom bude okrenuta nagore.

NAPOMENA: Ako ležište nije sasvim dostupno, pažljivo nagnite disk kako biste ga postavili iznad osovine.

5. Lagano pritiskajte disk nadole **(3)** ka osovini ležišta sve dok ne škljocne i nalegne na svoje mesto.

6. Zatvorite ležište diska.

 NAPOMENA: Nakon što umetnete disk, normalno je da se javi kratka pauza. Ako niste izabrali program za reprodukciju medija, otvara se okvir za dijalog AutoPlay (Automatska reprodukcija). Od vas će biti zatraženo da izaberete kako ćete koristiti sadržaj medijuma.

Uklanjanje optičkog diska

Uvlačenje ležišta

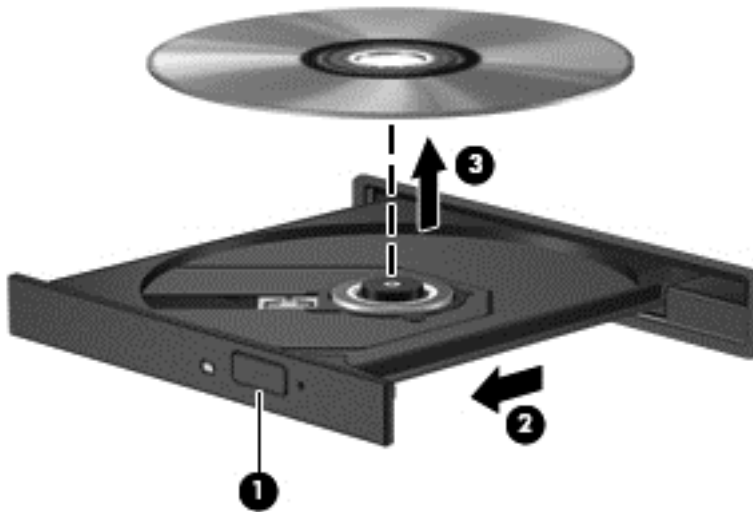
Disk možete da uklonite na dva načina, u zavisnosti od toga da li se ležište diska normalno otvara ili ne.

Kad se ležište diska normalno otvara

1. Pritisnite dugme za otpuštanje **(1)** na maski disk jedinice kako biste oslobodili ležište diska, a zatim lagano povucite ležište **(2)** dok se ne zaustavi.

2. Uklonite disk **(3)** iz ležišta nežno pritiskajući na osovinu i podižući spoljne ivice diska. Disk držite za ivice da ne biste dodirnuli ravne površine.

 NAPOMENA: Ako ležište nije sasvim dostupno, pažljivo nagnite disk dok ga vadite.

3. Zatvorite ležište diska i stavite disk u zaštitni omot.

Kad se ležište diska ne otvara uobičajeno

1. Umetnite kraj spajalice za papir **(1)** u ulaz za otpuštanje na prednjoj maski disk jedinice.
2. Lagano pritiskajte spajalicu za papir dok se ležište diska ne oslobodi, a zatim izvucite ležište **(2)** dok se ne zaustavi.

3. Uklonite disk (3) iz ležišta nežno pritiskajući na osovinu i podižući spoljne ivice diska. Disk držite za ivice da ne biste dodirnuli ravne površine.

 NAPOMENA: Ako ležište nije sasvim dostupno, pažljivo nagnite disk dok ga vadite.

4. Zatvorite ležište diska i stavite disk u zaštitni omot.

Deljenje optičkih disk jedinica

Ukoliko računar možda nema integrisanu optičku disk jedinicu, možete da pristupate softveru i podacima, kao i da instalirate aplikacije tako što ćete da delite optičku disk jedinicu koja se nalazi na drugom računaru u mreži na koju ste povezani. Deljenje disk jedinica je funkcija operativnog sistema Windows koja omogućava pristup disk jedinici jednog računara sa drugih računara iz iste mreže.

 NAPOMENA: Da biste mogli da delite optičku disk jedinicu, morate da imate podešenu mrežu; dodatne informacije o podešavanju mreže potražite u odeljku [Povezivanje na mrežu na stranici 16](#).

 NAPOMENA: Neki diskovi, poput DVD filmova ili diskova sa igrama, mogu biti zaštićeni od kopiranja i stoga se ne mogu koristiti u okviru deljenja DVD ili CD disk jedinica.

Da biste delili optičku disk jedinicu na računaru sa optičkom disk jedinicom koju delite:

1. Na početnom ekranu otkucajte slovo **e**, izaberite stavku **File Explorer** (Istraživač datoteka), a zatim stavku **Computer** (Računar).
2. Kliknite desnim tasterom na optičku disk jedinicu koju želite da delite, a zatim na **Properties** (Svojstva).
3. Izaberite karticu **Sharing** (Deljenje), a zatim izaberite stavku **Advanced Sharing** (Više opcija deljenja).
4. Izaberite polje za potvrdu **Share this folder** (Deli ovu fasciklu).
5. Otkucajte ime optičke disk jedinice u okviru za tekst **Share name** (Ime deljenog resursa).
6. Kliknite na **Apply** (Primeni), a zatim na **OK** (U redu).
7. Na početnom ekranu otkucajte slovo **n**. U polju za pretragu otkucajte `network and sharing`, kliknite na dugme **Settings** (Postavke), a zatim izaberite neku od ponuđenih opcija.

Korišćenje RAID-a (samo kod pojedinih modela)

RAID (Redundant Arrays of Independent Disks) tehnologija omogućava istovremeno korišćenje dva ili više čvrstih diskova na računaru. RAID više disk jedinica posmatra kao povezanu disk jedinicu preko postavki hardvera ili softvera. Ako je više disk jedinica podešeno da zajedno funkcioniše na ovaj način, onda se one nazivaju RAID niz.

9 Bezbednost

Zaštita računara

Standardne bezbednosne funkcije koje pružaju operativni sistem Windows i uslužni program Computer Setup (Podešavanje računara) koji nije deo operativnog sistema Windows mogu zaštititi lične postavke i podatke od različitih rizika.

- **NAPOMENA:** Bezbednosna rešenja su projektovana da deluju kao mere odvracanja. Ove mere odvracanja ne mogu da spreče nepravilno rukovanje proizvodom ili krađu.
- **NAPOMENA:** Pre slanja računara na servis, napravite rezervne kopije datoteka, izbrišite sve one koje su poverljive i uklonite sva podešavanja za lozinke.
- **NAPOMENA:** Neke funkcije navedene u ovom poglavlju možda nisu dostupne na vašem računaru.
- **NAPOMENA:** Vaš računar podržava Computrace, bezbednosnu uslugu praćenja i oporavka na mreži, dostupnu u određenim regionima. Ako je računar ukraden, Computrace može da prati računar ukoliko neovlašćeni korisnik pristupa Internetu. Morate da kupite softver i da se pretplatite na uslugu kako bi koristili Computrace. Informacije o naručivanju softvera Computrace potražite na HP Veb lokaciji na adresi <http://www.hpshopping.com>.
- **NAPOMENA:** Ako je Veb kamera instalirana ili povezana sa računarem, i ako je instaliran program za prepoznavanje lica, možete postaviti nivo bezbednosti za prepoznavanje lica kako biste uspostavili ravnotežu između jednostavnosti upotrebe i smanjene mogućnosti narušavanja bezbednosti računara. Pogledajte pomoć softvera za prepoznavanje lica.

Rizik računara	Bezbednosna funkcija
Neovlašćena upotreba računara	HP ProtectTools Security Manager (samo na pojedinim modelima) u kombinaciji sa lozinkom, pametnom karticom, karticom bez kontakta, registrovanim scenama lica, registrovanim otiscima prstiju ili drugim akreditivom za potvrdu identiteta.
Neovlašćen pristup programu Computer Setup (Podešavanje računara) (f10)	eSATA kabl, povezivanje
Neovlašćen pristup sadržajima čvrstog diska	DriveLock lozinka u programu Computer Setup (Podešavanje računara)*
Neovlašćeno pokretanje sa optičke disk jedinice, diskete ili sa internog mrežnog adaptera	Funkcija za opcije pokretanja u programu Computer Setup (Podešavanje računara)*
Neovlašćeni pristup Windows korisničkom nalogu	Windows korisnička lozinka
Neovlašćeni pristup podacima	<ul style="list-style-type: none">• Softver zaštitnog zida• Windows ažuriranja• Šifrovanje disk jedinice za HP ProtectTools
Neovlašćeni pristup postavkama programa Computer Setup (Podešavanje računara) i drugim informacijama o prepoznavanju sistema	BIOS administrator password (Administratorska lozinka za BIOS) u programu Computer Setup (Podešavanje računara)

Rizik računara	Bezbednosna funkcija
Neovlašćeno uklanjanje računara	Slot za bezbednosni kabl (koristi se sa opcionalnim bezbednosnim kablom)

*Computer Setup (Podešavanje računara) je ranije instalirani uslužni program zasnovan na ROM-u koji može da se koristi čak i kada operativni sistem ne radi ili neće da se učita. Možete da koristite pokazivački uređaj (dodirnu tablu, pokazivačku palicu ili USB miš) ili tastaturu da bi se kretali kroz i vršili izbor u softveru Computer Setup (Podešavanje računara).

Korišćenje lozinki

Lozinka je grupa znakova koju birate radi zaštite podataka vašeg računara. Može biti podešeno nekoliko tipova lozinki, u skladu sa vašom željom za kontrolom pristupa vašim podacima. Lozinke se mogu podesiti u operativnom sistemu Windows ili u uslužnom programu Computer Setup (Podešavanje računara) koji nije deo operativnog sistema Windows, a unapred je instaliran na računaru.

- Lozinke za Setup i DriveLock postavljene su u softveru Computer Setup (Podešavanje računara) i njima upravlja sistemski BIOS.
- Ugrađena bezbednosna lozinka, koja je lozinka za HP ProtectTools Security Manager, može biti omogućena u softveru Computer Setup (Podešavanje računara) kako bi pružila zaštitu BIOS-a lozinkom pored normalnih funkcija softvera HP ProtectTools. Ugrađena bezbednosna lozinka koristi se sa opcionalnim ugrađenim bezbednosnim čipom.
- Lozinke za Windows važe samo u operativnom sistemu Windows.
- Ako zaboravite BIOS administrator password (Administratorska lozinka za BIOS) podešenu u softveru Computer Setup (Podešavanje računara), možete da upotrebite HP SpareKey da biste pristupili uslužnom programu za podešavanje.
- Ako zaboravite i korisničku DriveLock lozinku i glavnu DriveLock lozinku podešenu u softveru Computer Setup (Podešavanje računara), čvrsti disk koji je zaštićen lozinkama trajno je zaključan i ne može se više koristiti.

Možete koristiti istu lozinku za softver Computer Setup (Podešavanje računara) i za Windows bezbednosnu funkciju. Takođe, istu lozinku možete da koristite za više od jedne funkcije Computer Setup (Podešavanje računara).

Koristite sledeće savete pri kreiranju i snimanju lozinki:

- Kada kreirate lozinku, pratite zahteve koje postavlja program.
- Zapišite svoje lozinke i čuvajte ih na bezbednom mestu dalje od računara.
- Nemojte čuvati svoje lozinke u datoteci na računaru.

Sledeća tabela navodi često korišćene Windows lozinke i administratorske lozinke za BIOS i opisuje njihove funkcije.

Postavljanje lozinki u operativnom sistemu Windows

Lozinka	Funkcija
Administratorska lozinka*	Štite pristup Windows nalogu na nivou administratora. NAPOMENA: Ova lozinka se ne može koristiti za pristup sadržaju za podešavanje računara.
Lozinka korisnika*	Štiti pristup Windows korisničkom nalogu.

*Za informacije o postavljanju Windows administratorske lozinke ili Windows korisničke lozinke, na početnom ekranu otkucajte h, a zatim izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).

Zadavanje lozinki u softveru Computer Setup (Podešavanje računara)

Lozinka	Funkcija
BIOS administratorska lozinka*	Štiti pristup softveru Computer Setup (Podešavanje računara).
DriveLock glavna lozinka*	Obezbeđuje pristup internom čvrstom disku koji štiti DriveLock. Koristi se i za uklanjanje DriveLock zaštite. Ova lozinka je zadata pod DriveLock lozinkama tokom procesa omogućavanja.
DriveLock korisnička lozinka*	Obezbeđuje pristup internom čvrstom disku koji štiti DriveLock i zadata je pod DriveLock lozinkama tokom procesa omogućavanja.
TPM ugrađeni bezbednosni uređaj (samo na pojedinim modelima)	Available/Hidden (Dostupno/Skriveno) <ul style="list-style-type: none">Ako je administratorska lozinka postavljena, možete izabrati opciju Available (Dostupno).Ako izaberete opciju Hidden (Skriveno), TPM uređaj nije vidljiv u operativnom sistemu.
TPM status (samo na pojedinim modelima)	Enabled/disabled (Omogućeno/onemogućeno) <ul style="list-style-type: none">Ako administratorska lozinka nije podešena ili ako je TPM bezbednosni uređaj podešen na opciju Hidden (Skriveno), ova stavka je skrivena.Ova vrednost odražava trenutno fizičko stanje za TPM. Stanje se omogućava ili onemogućava postavkom Embedded Security State (Stanje ugrađene bezbednosti).
Embedded Security State (Stanje ugrađene bezbednosti) – samo na pojedinim modelima	No Operation/Disabled/ Enabled (Bez operacije/ Onemogućeno/Omogućeno) <ul style="list-style-type: none">Ako administratorska lozinka nije podešena ili ako je TPM bezbednosni uređaj podešen na opciju Hidden (Skriveno), ova stavka je skrivena.TPM funkciju možete omogućiti ili onemogućiti.Kada se sledeći put računar ponovo pokrene nakon podešavanja TPM funkcije, ova vrednost se podešava na opciju No Operation (Bez operacije).
TPM podešen na fabričke podrazumevane vrednosti (samo na pojedinim modelima)	No/Yes (Ne/Da) <ul style="list-style-type: none">Ako administratorska lozinka nije podešena ili ako je TPM bezbednosni uređaj podešen na opciju Hidden (Skriveno), ova stavka je skrivena.Ako je opcija Embedded Security State (Stanje ugrađene bezbednosti) podešena na Enabled (Omogućeno), izaberite opciju Yes (Da) da biste vratili TPM na fabrička podešavanja, a zatim pritisnite taster f10 da biste to sačuvali i izašli. Prikazuje se poruka potvrde Clear the TPM (Obriši TPM). Pritisnite taster f1 da biste uspostavili početne vrednosti za TPM ili pritisnite taster f2 da biste otkazali radnju.

*Detalje o svakoj od ovih lozinki potražite u sledećim temama.

Upravljanje lozinkom BIOS administrator password (Administratorska lozinka za BIOS)

Da biste podesili, promenili ili obrisali ovu lozinku, pratite ove korake:

Podešavanje nove administratorske lozinke za BIOS

1. Uključite ili ponovo pokrenite računar i onda pritisnite **esc** dok je na dnu ekrana prikazana poruka „Press the ESC key for Startup Menu“ (Pritisnite taster ESC da biste otvorili meni za pokretanje).
2. Pritisnite **f10** za ulazak u Computer Setup (Podešavanje računara).
3. Koristite pokazivački uređaj ili tastere sa strelicama da izaberete **Security** (Bezbednost) > **Setup BIOS Administrator Password** (Podešavanje BIOS Administrator (Administratorska lozinka za BIOS)) i tada pritisnite **enter**.
4. Kada se to zatraži, unesite lozinku.
5. Kada se to zatraži, ponovo unesite novu lozinku da biste potvrdili.
6. Da biste sačuvali promene i napustili Computer Setup (Podešavanje računara), kliknite na ikonu **Save** (Sačuvaj), a zatim pratite uputstva sa ekrana.

– ili –

Koristite tastere sa strelicama da izaberete **File** (Datoteka) > **Save changes and exit** (Sačuvaj promene i izađi) i onda pritisnite **enter**.

Vaše promene primenjuju se od ponovnog pokretanja računara.

Promena administratorske lozinke za BIOS

1. Uključite ili ponovo pokrenite računar i onda pritisnite **esc** dok je na dnu ekrana prikazana poruka „Press the ESC key for Startup Menu“ (Pritisnite taster ESC da biste otvorili meni za pokretanje).
2. Pritisnite **f10** za ulazak u Computer Setup (Podešavanje računara).
3. Koristite pokazivački uređaj ili tastere sa strelicama da izaberete **Security** (Bezbednost) > **Change Password** (Promeni lozinku) i tada pritisnite **enter**.
4. Kada se to zatraži, unesite vašu važeću lozinku.
5. Kada se to zatraži, ponovo unesite vašu novu lozinku da biste potvrdili.
6. Da biste sačuvali vaše izmene i napustili Computer Setup (Podešavanje računara), kliknite na ikonu **Save** (Sačuvaj) u donjem levom uglu ekrana i tada pratite uputstva sa ekrana.

– ili –

Koristite tastere sa strelicama da izaberete **File** (Datoteka) > **Save changes and exit** (Sačuvaj promene i izađi) i onda pritisnite **enter**.

Vaše promene primenjuju se od ponovnog pokretanja računara.

Brisanje administratorske lozinke za BIOS

1. Uključite ili ponovo pokrenite računar i onda pritisnite **esc** dok je na dnu ekrana prikazana poruka „Press the ESC key for Startup Menu“ (Pritisnite taster ESC da biste otvorili meni za pokretanje).
2. Pritisnite **f10** za ulazak u Computer Setup (Podešavanje računara).
3. Koristite pokazivački uređaj ili tastere sa strelicama da izaberete **Security** (Bezbednost) > **Change Password** (Promeni lozinku) i tada pritisnite **enter**.
4. Kada se to zatraži, unesite vašu važeću lozinku.

5. Kada se zatraži nova lozinka, ostavite prazno polje i pritisnite **enter**.
6. Pročitajte upozorenje. Za nastavak izaberite **YES** (Da).
7. Kada se zatraži ponovno unošenje nove lozinke, ostavite prazno polje i tada pritisnite **enter**.
8. Da biste sačuvali vaše izmene i napustili Computer Setup (Podešavanje računara), kliknite na ikonu **Save** (Sačuvaj) u donjem levom uglu ekrana i tada pratite uputstva sa ekrana.

– ili –

Koristite tastere sa strelicama da izaberete **File** (Datoteka) > **Save changes and exit** (Sačuvaj promene i izađi) i onda pritisnite **enter**.

Vaše promene primenjuju se od ponovnog pokretanja računara.

Unošenje lozinke administratorske lozinke za BIOS

U odzivniku **BIOS administrator password** (Administratorska lozinka za BIOS) unesite vašu lozinku (koristeći iste tastere koje ste koristili pri zadavanju lozinke) i tada pritisnite **enter**. Nakon tri neuspela pokušaja da unesete administratorsku lozinku za BIOS, morate ponovo da pokrenete računar i pokušate iznova.

Upravljanje DriveLock lozinkom za podešavanje računara

OPREZ: Da biste sprečili da disk zaštićen DriveLock funkcijom postane trajno neupotrebljiv, zabeležite DriveLock korisničku lozinku i DriveLock glavnu lozinku na bezbednom mestu dalje od vašeg računara. Ukoliko zaboravite obe DriveLock lozinke, čvrsti disk će biti trajno zaključan i neće više moći da se koristi.

DriveLock zaštita sprečava neovlašćen pristup sadržajima čvrstog diska. DriveLock se može primeniti samo na interne čvrste diskove računara. Nakon primenjivanja DriveLock zaštite na disk jedinicu, za pristup disk jedinici mora se uneti lozinka. Disk jedinica mora biti umetnuta u računar ili u naprednu kopiju porta kako bi mu se pristupilo lozinkama DriveLock zaštite.

Da bi se DriveLock zaštita primenila na interni čvrsti disk, moraju se zadati korisnička i glavna lozinka u softveru Computer Setup (Podešavanje računara). Imajte sledeće na umu pri korišćenju DriveLock zaštite:

- Nakon primenjivanja DriveLock zaštite na čvrsti disk, njemu se može pristupiti samo unošenjem korisničke ili unošenjem glavne lozinke.
- Vlasnik korisničke lozinke treba da bude svakodnevni korisnik zaštićenog čvrstog diska. Vlasnik glavne lozinke može da bude svakodnevni korisnik ili administrator sistema.
- Korisnička i glavna lozinka mogu da budu identične.
- Možete da izbrišete korisničku lozinku ili glavnu lozinku samo uklaňanjem DriveLock zaštite sa disk jedinice. DriveLock zaštita može se ukloniti sa disk jedinice samo sa glavnom lozinkom.

Zadavanje DriveLock lozinke

Da zadate DriveLock lozinku u softveru Computer Setup (Podešavanje računara), pratite ove korake:

1. Uključite računar i onda pritisnite **esc** dok je na dnu ekrana prikazana poruka „Press the ESC key for Startup Menu“ (Pritisnite taster ESC da biste otvorili meni za pokretanje).
2. Pritisnite **f10** za ulazak u Computer Setup (Podešavanje računara).
3. Koristite pokazivački uređaj ili tastere sa strelicama da biste izabrali stavke **Security** > **DriveLock** (Bezbednost > Drive Lock), a zatim pritisnite taster **enter**.

4. Izaberite stavku **Set DriveLock Password (global)** (Postavi DriveLock lozinku (globalnu)).
5. Koristite pokazivački uređaj ili tastere sa strelicama da biste izabrali čvrsti disk koji želite da zaštitite, a zatim pritisnite taster [enter](#).
6. Pročitajte upozorenje. Za nastavak izaberite **YES** (Da).
7. Kada se to zatraži, unesite vašu glavnu lozinku i onda pritisnite [enter](#).
8. Kada se zatraži, ponovo unesite glavnu lozinku radi potvrde i tada pritisnite [enter](#).
9. Kada se to zatraži, unesite korisničku lozinku i onda pritisnite [enter](#).
10. Kada se zatraži, ponovo unesite korisničku radi potvrde i tada pritisnite [enter](#).
11. Da biste potvrdili DriveLock zaštitu za čvrsti disk koji ste izabrali, unesite `DriveLock` u polje za potvrdu i tada pritisnite [enter](#).

NAPOMENA: Potvrđivanje za DriveLock raspoznaje velika i mala slova.

12. Da biste sačuvali vaše izmene i napustili Computer Setup (Podešavanje računara), kliknite na ikonu **Save** (Sačuvaj) u donjem levom uglu ekrana i tada pratite uputstva sa ekrana.

– ili –

Koristite tastere sa strelicama da izaberete **File** (Datoteka) > **Save changes and exit** (Sačuvaj promene i izađi) i onda pritisnite [enter](#).

Vaše promene primenjuju se od ponovnog pokretanja računara.

Unošenje DriveLock lozinke

Proverite da li je čvrsti disk umetnut u računar (ne u opcionalni uređaj za priključivanje ili u spoljašnji MultiBay).

U odzivu **DriveLock Password** (DriveLock lozinka) otkucajte korisničku ili master lozinku (pomoću istog rasporeda na tastaturi koji ste koristili za postavljanje lozinke) i pritisnite taster [enter](#).

Nakon dva neispravna pokušaja da unesete lozinku, morate da isključite računar i pokušate iznova.

Menjanje DriveLock lozinke

Da promenite DriveLock lozinku u softveru Computer Setup (Podešavanje računara), pratite ove korake:

1. Uključite računar i onda pritisnite [esc](#) dok je na dnu ekrana prikazana poruka „Press the ESC key for Startup Menu“ (Pritisnite taster ESC da biste otvorili meni za pokretanje).
2. Pritisnite [f10](#) za ulazak u Computer Setup (Podešavanje računara).
3. Koristite pokazivački uređaj ili tastere sa strelicama da biste izabrali stavke **Security** > **DriveLock** (Bezbednost > Drive Lock), a zatim pritisnite taster [enter](#).
4. Koristite pokazivački uređaj ili tastere sa strelicama da biste izabrali stavku **Set DriveLock Password** (Postavi DriveLock lozinku), a zatim pritisnite taster [enter](#).
Pomoću tastera sa strelicom izaberite interni čvrsti disk, a zatim pritisnite [enter](#).
5. Koristite pokazivački uređaj ili strelice sa tasterima da biste izabrali stavku **Change Password** (Promena lozinke).
6. Kada se to zatraži, unesite vašu važeću lozinku i onda pritisnite [enter](#).
7. Kada se to zatraži, unesite novu lozinku i onda pritisnite [enter](#).

8. Kada se zatraži, ponovo unesite novu lozinku radi potvrde i tada pritisnite [enter](#).
9. Da biste sačuvali vaše izmene i napustili Computer Setup (Podešavanje računara), kliknite na ikonu **Save** (Sačuvaj) u donjem levom uglu ekrana i tada pratite uputstva sa ekrana.

– ili –

Koristite tastere sa strelicama da izaberete **File** (Datoteka) > **Save changes and exit** (Sačuvaj promene i izađi) i onda pritisnite [enter](#).

Vaše promene primenjuju se od ponovnog pokretanja računara.

Uklanjanje DriveLock zaštite

Da uklonite DriveLock zaštitu u softveru Computer Setup (Podešavanje računara), pratite ove korake:

1. Uključite računar i onda pritisnite [esc](#) dok je na dnu ekrana prikazana poruka „Press the ESC key for Startup Menu“ (Pritisnite taster ESC da biste otvorili meni za pokretanje).
2. Pritisnite [f10](#) za ulazak u Computer Setup (Podešavanje računara).
3. Koristite pokazivački uređaj ili tastere sa strelicama da biste izabrali stavke **Security** > **DriveLock** (Bezbednost > Drive Lock), a zatim pritisnite taster [enter](#).
4. Koristite pokazivački uređaj ili tastere sa strelicama da biste izabrali stavku **Set DriveLock Password** (Podešavanje DriveLock lozinke), a zatim pritisnite taster [enter](#).
5. Koristite pokazivački uređaj ili tastere sa strelicama da izaberete interni čvrsti disk i onda pritisnite [enter](#).
6. Pomoću pokazivačkog uređaja ili strelica izaberite **Disable protection** (Onemogućiti zaštitu).
7. Unesite vašu glavnu lozinku i onda pritisnite [enter](#).
8. Da biste sačuvali promene i napustili Computer Setup (Podešavanje računara), kliknite na ikonu **Save** (Sačuvaj), a zatim pratite uputstva sa ekrana.

– ili –

Koristite tastere sa strelicama da izaberete **File** (Datoteka) > **Save changes and exit** (Sačuvaj promene i izađi) i onda pritisnite [enter](#).

Vaše promene primenjuju se od ponovnog pokretanja računara.

Korišćenje funkcije Automatic DriveLock u programu „Computer Setup“ (Podešavanje računara)

U okruženju sa višestrukim korisnicima, možete da podesite Automatic DriveLock lozinku. Kada je Automatic DriveLock lozinka omogućena, za vas će biti kreirane proizvoljne DriveLock korisnička i glavna lozinka. Kada bilo koji korisnik prođe proveru lozinke, ista proizvoljna korisnička i glavna DriveLock lozinka će biti korišćene za otključavanje disk jedinice.

NAPOMENA: Morate imati BIOS administrator password (Administratorska lozinka za BIOS) pre pristupanja funkcijama Automatic DriveLock.

Unošenje Automatic DriveLock lozinke

Da biste omogućili Automatic DriveLock lozinku za podešavanje računara, pratite sledeće korake:

1. Uključite ili ponovo pokrenite računar i onda pritisnite **esc** dok je na dnu ekrana prikazana poruka „Press the ESC key for Startup Menu“ (Pritisnite taster ESC da biste otvorili meni za pokretanje).
2. Pritisnite **f10** za ulazak u Computer Setup (Podešavanje računara).
3. Koristite pokazivački uređaj ili tastere sa strelicama da izaberete **Security** (Bezbednost) > **Automatic DriveLock** i tada pritisnite **enter**.
4. Koristite pokazivački uređaj ili tastere sa strelicama da izaberete interni čvrsti disk i onda pritisnite **enter**.
5. Pročitajte upozorenje. Za nastavak izaberite **YES** (Da).
6. Da biste sačuvali promene i napustili Computer Setup (Podešavanje računara), kliknite na ikonu **Save** (Sačuvaj), a zatim pratite uputstva sa ekrana.

– ili –

Koristite tastere sa strelicama da izaberete **File** (Datoteka) > **Save changes and exit** (Sačuvaj promene i izađi) i onda pritisnite **enter**.

Uklanjanje Automatic DriveLock zaštite

Da uklonite DriveLock zaštitu u softveru Computer Setup (Podešavanje računara), pratite ove korake:

1. Uključite ili ponovo pokrenite računar i onda pritisnite **esc** dok je na dnu ekrana prikazana poruka „Press the ESC key for Startup Menu“ (Pritisnite taster ESC da biste otvorili meni za pokretanje).
2. Pritisnite **f10** za ulazak u Computer Setup (Podešavanje računara).
3. Koristite pokazivački uređaj ili tastere sa strelicama da izaberete **Security** (Bezbednost) > **Automatic DriveLock** i tada pritisnite **enter**.
4. Koristite pokazivački uređaj ili tastere sa strelicama da izaberete interni čvrsti disk i onda pritisnite **enter**.
5. Pomoću pokazivačkog uređaja ili strelica izaberite **Disable protection** (Onemogućiti zaštitu).
6. Da biste sačuvali vaše izmene i napustili Computer Setup (Podešavanje računara), kliknite na ikonu **Save** (Sačuvaj) u donjem levom uglu ekrana i tada pratite uputstva sa ekrana.

– ili –

Koristite tastere sa strelicama da izaberete **File** (Datoteka) > **Save changes and exit** (Sačuvaj promene i izađi) i onda pritisnite **enter**.

Korišćenje antivirusnog softvera

Kada koristite računar za pristup e-pošti, mreži, ili Internetu, potencijalno ga izlažete računarskim virusima. Računarski virusi mogu da onemoguće operativni sistem, programe ili uslužne programe, ili da izazovu njihovo neuobičajeno funkcionisanje.

Antivirusni softver može da otkrije većinu virusa, da ih uništi i najčešće može da popravi izazvanu štetu. Kako biste obezbedili stalnu zaštitu od novootkrivenih virusa, antivirusni softver mora biti ažuran.

Možda je antivirusni program unapred instaliran na računaru. Preporučujemo da obavezno odaberete i koristite neki antivirusni program kako biste u potpunosti zaštitili računar.

Da biste pristupili okviru „Help and Support“ (Pomoć i podrška) u polju za pretragu u tom okviru otkucajte `viruses`. Na početnom ekranu otkucajte slovo `h` i izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).

Korišćenje softvera zaštitnog zida

Namena zaštitnog zida je sprečavanje neovlašćenog pristupa sistemu ili mreži. Zaštitni zid može biti program koji instalirate na računar i/ili mrežu, odnosno može predstavljati rešenje sačinjeno i od hardvera i softvera.

Postoje dva tipa zaštitnog zida:

- Zaštitni zid zasnovan na hostu – softver koji štiti samo računar na kom je instaliran.
- Zaštitni zid zasnovan na mreži – instaliran na DSL ili kablovskom modemu, kao i na kućnoj mreži u cilju zaštite svih računara na mreži.

Kada je zaštitni zid instaliran u sistemu, svi podaci koji se šalju u sistem i koji se šalju iz sistema se nadgledaju i upoređuju sa skupom kriterijuma bezbednosti koje definiše korisnik. Svi podaci koji ne ispunjavaju zadate kriterijume se blokiraju.

Računar ili mrežna oprema možda već imaju instaliran zaštitni zid. Ukoliko nemaju, dostupna su softverska rešenja zaštitnog zida.

 NAPOMENA: Pod nekim okolnostima zaštitni zid može blokirati pristup Internet igrama, ometati rad štampača ili deljenje datoteka na mreži ili blokirati ovlašćene priloge e-pošte. Da biste privremeno rešili problem, onemogućite zaštitni zid, obavite željeni zadatak, a zatim ponovo omogućite zaštitni zid. Za trajno rešenje problema, iznova konfigurirate zaštitni zid.

Instaliranje kritičnih bezbednosnih ažuriranja

 OPREZ: Microsoft® šalje upozorenja o kritičnim ispravkama. Da biste zaštitili računar od bezbednosnih upada i virusa, instalirajte sve kritične ispravke korporacije Microsoft odmah nakon prijema upozorenja.

Ispravke za operativni sistem i drugi softver su možda postale dostupne nakon što je računar isporučen iz fabrike. Kako biste bili sigurni da su sve dostupne ispravke instalirane na računaru, pratite sledeće smernice:

- Pokrenite ažuriranje Windowsa što je pre moguće nakon podešavanja vašeg računara.
- Nakon toga jednom mesečno pokrenite ažuriranje Windowsa.
- Preuzmite ispravke za Windows i druge Microsoft programe, redosledom kojim su objavljene, sa Web lokacije Microsofta i preko veze za ažuriranje u odeljku za pomoć i podršku. Da biste pristupili odeljku „Help and Support“ (Pomoć i podrška), na početnom ekranu otkucajte slovo `h` i izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).

Korišćenje softvera HP ProtectTools Security Manager (samo na odabranim modelima)

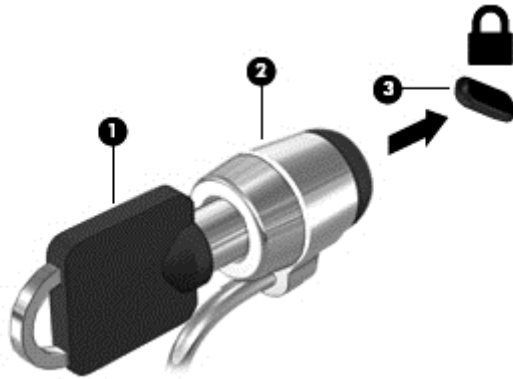
Softver HP ProtectTools Security Manager je ranije instaliran na odabranim modelima računara. Ovom softveru se može pristupiti kroz kontrolnu tablu operativnog sistema Windows. Njegove bezbednosne funkcije pomažu u zaštiti od neovlašćenog pristupa računaru, mrežama i presudnim podacima. Više informacija potražite u pomoći za softver HP ProtectTools.

Instaliranje opcionalnog bezbednosnog kabla

 NAPOMENA: Bezbednosni kabl je dizajniran da odvрати nekog od zloupotrebe ili krađe računara, ali ne može to da spreči.

 NAPOMENA: Konektor za bezbednosni kabl na računaru može se donekle razlikovati od ilustracije u ovom odeljku. Pogledajte odeljak [Upoznavanje računara na stranici 4](#) da biste videli gde se na računaru nalazi konektor za bezbednosni kabl.

1. Omotajte bezbednosni kabl oko čvrstog predmeta.
2. Ubacite ključ (1) u bravu kabla (2).
3. Ubacite bravu kabla u slot bezbednosnog kabla na računaru (3), a zatim zaključajte bravu kabla ključem.

Korišćenje čitača otiska prsta (samo kod pojedinih modela)

Integrirani čitači otiska prsta su dostupni na pojedinim modelima računara. Da biste koristili čitač otisaka prstiju, na računaru morate podesiti korisnički nalog sa lozinkom. Ovaj nalog vam dozvoljava da se prijavite na računar tako što ćete određenim prstom preći preko njega. Čitač otisaka prstiju možete koristiti i za popunjavanje polja za lozinku na Veb lokacijama i u drugim programima koji zahtevaju prijavljivanje. Pogledajte pomoć za softver čitača otisaka prstiju da biste dobili uputstva.

Nakon što kreirate svoj identitet pomoću otiska prsta, možete da podesite uslugu Single Sign On (Jedinstveno prijavljivanje) koja vam omogućava da koristite skener otiska prsta za kreiranje akreditiva za bilo koju aplikaciju za koju su neophodni korisničko ime i lozinka.

Nalaženje čitača otiska prsta

Čitač otiska prsta predstavlja mali metalni senzor koji se nalazi na nekom od sledećih delova računara:

- blizu donjeg dela dodirne table;
- s desne strane tastature;
- s gornje, desne strane ekrana;
- s leve strane ekrana.

U zavisnosti od modela računara, čitač otiska prsta može da bude okrenut horizontalno ili vertikalno. Kako god bio okrenut čitač otiska prsta, potrebno je da prevučete prstom pod pravim uglom u odnosu na metalni senzor. Pogledajte odeljak [Upoznavanje računara na stranici 4](#) da biste pronašli lokaciju čitača otisaka prstiju na računaru.

10 Održavanje

Dodavanje ili zamena memorijskih modula

Računar ima dva odeljka za memorijske module. Kapacitet računara može da se nadogradi dodavanjem memorijskog modula u slobodni konektor modula za memorijsko proširenje ili nadograđivanjem postojećeg memorijskog modula u konektoru primarnog memorijskog modula.

 UPOZORENJE! Da biste smanjili rizik od električnog udara i oštećenja opreme, isključite kabl za napajanje i uklonite sve baterije pre instaliranja memorijskog modula.

 OPREZ: Elektrostatičko pražnjenje (ESD) može da ošteti elektronske komponente. Pre započinjanja bilo koje procedure obavezno ispraznite statički elektricitet dodirivanjem uzemljenog metalnog objekta.

OPREZ: da biste sprečili gubitak informacija ili sistem bez odziva:

Isključite računar pre nego što dodate ili zamenite memorijske module. Nemojte uklanjati memorijski modul dok je računar uključen, u stanju spavanja ili hibernacije.

Ako niste sigurni da li je računar isključen ili u hibernaciji, uključite računar pritiskom tastera za napajanje. Zatim isključite računar iz operativnog sistema.

 NAPOMENA: Da biste koristili dvokanalnu konfiguraciju kada dodajete drugi memorijski modul, vodite računa da oba memorijska modula budu identična.

 NAPOMENA: Primarna memorija se nalazi u donjem konektoru za memoriju, a memorija za proširenje se nalazi u gornjem konektoru.

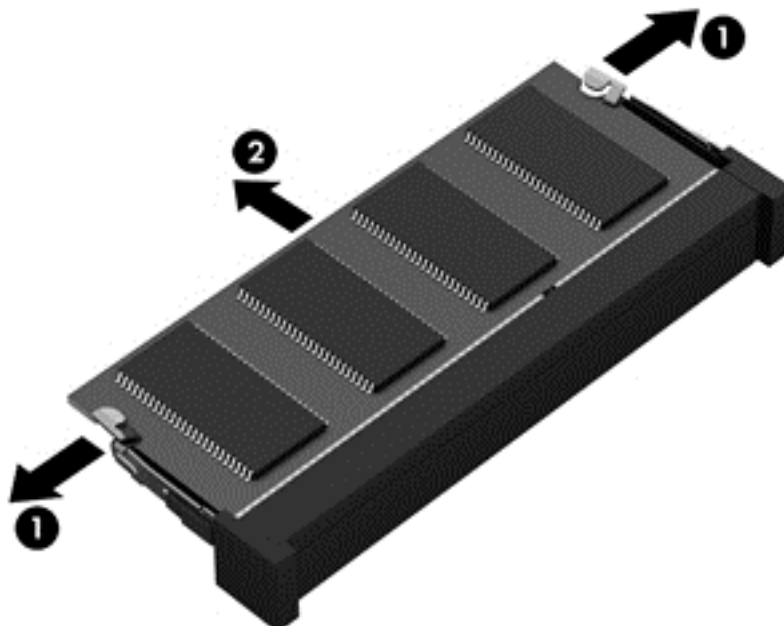
Dodavanje ili zamena memorijskog modula:

1. Sačuvajte svoj rad i isključite računar.
2. Isključite napajanje naizmjeničnom strujom i spoljašnje uređaje koji su povezani sa računarom.
3. Izvadite bateriju (pogledajte odeljak [Umetanje ili uklanjanje baterije na stranici 43](#)).
4. Skinite servisna vrata (pogledajte odeljak [Skidanje ili vraćanje servisnih vrata na stranici 57](#)).
5. Ako menjate memorijski modul, uklonite postojeći memorijski modul:
 - a. Oslobodite držače **(1)** sa obe strane memorijskog modula.

Memorijski modul se izdiže.

- b. Uхватite ivicu memorijskog modula **(2)** i nežno ga izvadite iz slota za memorijski modul.

⚠ OPREZ: Da biste izbegli oštećenja memorijskog modula, držite ga samo za ivice. Ne dodirujte komponente na memorijskom modulu.

Da biste zaštitili memorijski modul nakon uklanjanja, stavite ga u kutiju zaštićenu od statičkog elektriciteta.

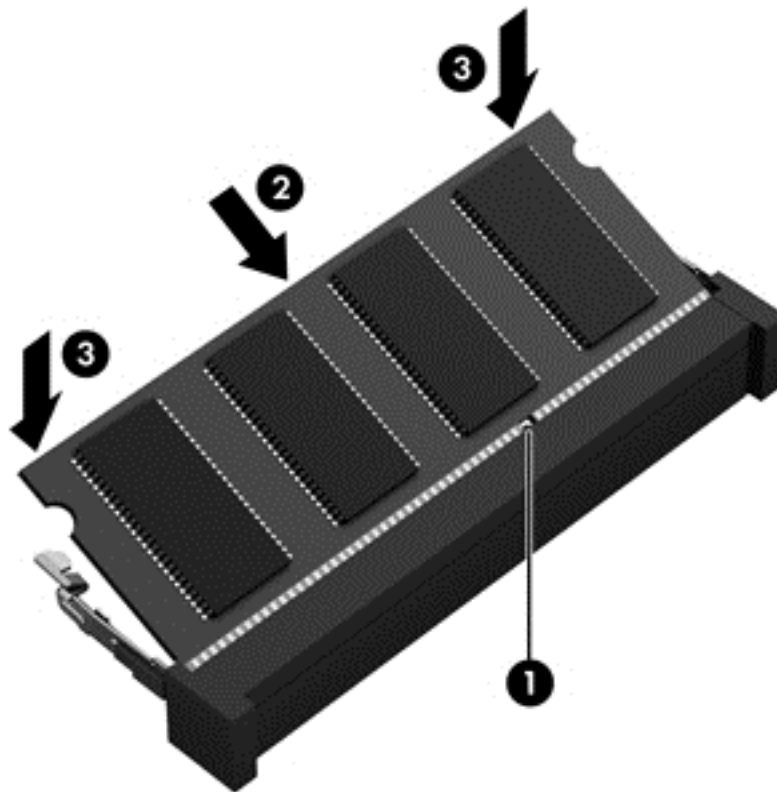
6. Umetanje novog memorijskog modula:

⚠ OPREZ: Da biste izbegli oštećenja memorijskog modula, držite ga samo za ivice. Ne dodirujte komponente na memorijskom modulu.

- a. Poravnajte usečenu ivicu **(1)** memorijskog modula sa jezičkom u ležištu.
- b. Postavite memorijski modul prema površini odeljka za memorijski modul pod uglom od 45 stepeni i gurajte ga **(2)** u ležište dok ne legne na svoje mesto.

- c. Pažljivo pritiskajte memorijski modul **(3)** nadole, ravnomerno primenjujući pritisak na njegovu levu i desnu ivicu, dok držači ne legnu na svoja mesta.

⚠ OPREZ: Da biste sprečili oštećenja memorijskog modula, nemojte da ga savijate.

7. Vratite servisna vrata (pogledajte odeljak [Skidanje ili vraćanje servisnih vrata na stranici 57](#)).
8. Stavite bateriju (pogledajte odeljak [Umetanje ili uklanjanje baterije na stranici 43](#)).
9. Povežite napajanje naizmeničnom strujom i spoljne uređaje sa računarem.
10. Uključite računar.

Dodavanje ili zamena memorijskog modula koji se nalazi ispod tastature (samo na odabranim modelima).

⚠ OPREZ: Da biste sprečili gubitak informacija ili pasivni sistem:

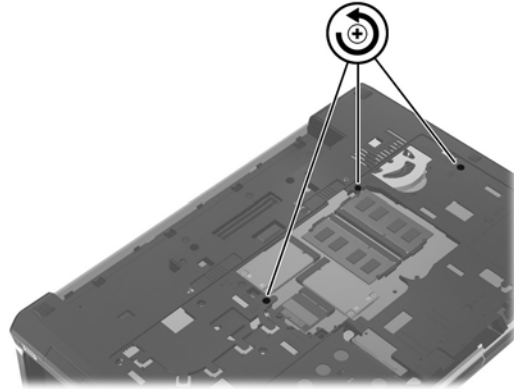
Isključite računar pre nego što dodate ili zamenite memorijske module. Nemojte uklanjati memorijski modul dok je računar uključen, u stanju spavanja ili hibernacije.

Ako niste sigurni da li je računar isključen ili u hibernaciji, uključite računar pritiskom tastera za napajanje. Zatim isključite računar iz operativnog sistema.

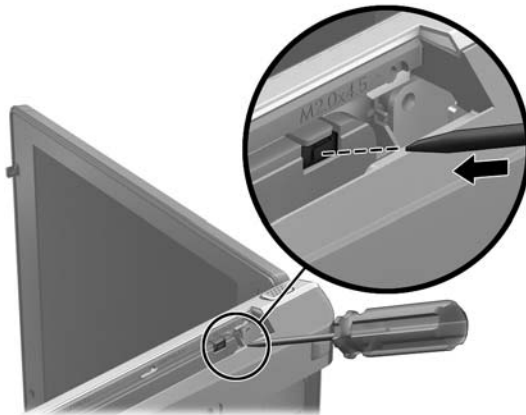
Da biste zamenili primerni memorijski modul ispod tastature:

1. Sačuvajte svoj rad i isključite računar.
2. Isključite napajanje naizmeničnom strujom i spoljašnje uređaje povezane sa računarem.

3. Okrenite računar naopačke i postavite ga na ravnu površinu tako da ležište baterije ne bude do vas.
4. Uklonite bateriju (pogledajte [Umetanje ili uklanjanje baterije na stranici 43](#)).
5. Skinite servisna vrata (pogledajte [Skidanje ili vraćanje servisnih vrata na stranici 57](#)).
6. Izvadite čvrsti disk ili optičku disk jedinicu iz ležišta za nadogradnju (pogledajte odeljak [Vraćanje disk jedinice u odeljku za nadogradnju na stranici 63](#)).
7. Uklonite tastaturu:
 - a. Okrenite računar naopačke, odvijte tri zavrtnja koji pričvršćuju tastaturu na dnu računara.

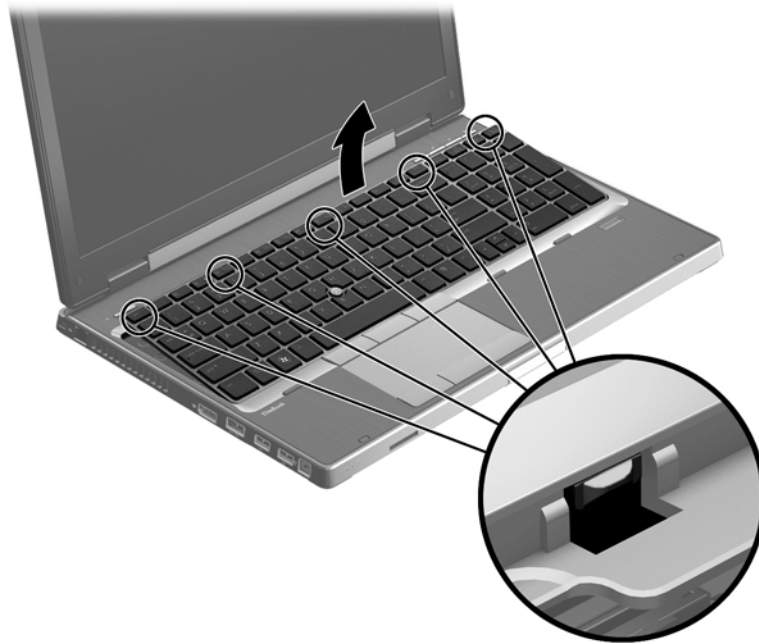

- b. Okrenite računar na stranu dok je ekran podignut da biste pristupili delu za nadogradnju. Lagano gurnite jezičak za otpuštanje da biste oslobodili tastaturu.

- c. Postavite računar tako da desna strana bude okrenute nagore i lagano otpustite pet jezička koji se nalaze na desnoj strani duž gornje ivice tastature.

 NAPOMENA: Nemojte isključivati kabl tastature. Da biste izbegli isključivanje kabla tastature, nemojte razdvajati tastaturu od računara.

- d. Odložite tastaturu na dodirnu tablu.

8. Ako menjate memorijski modul, uklonite postojeći memorijski modul:

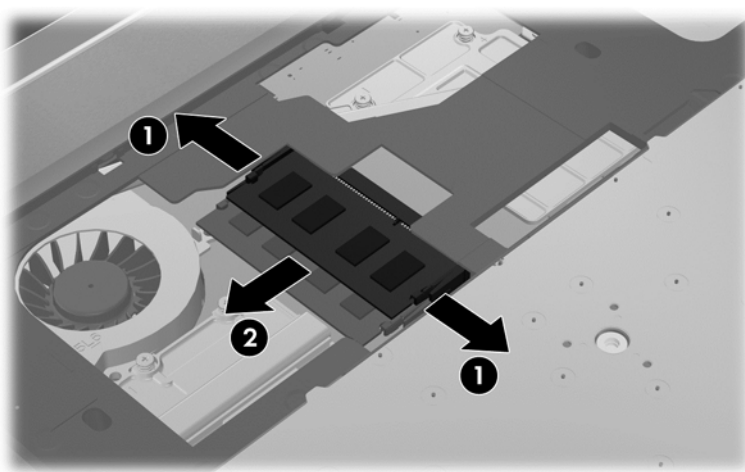
- a. Povucite nožice **(1)** na svakoj strani memorijskog modula.

Memorijski modul se izdiže.

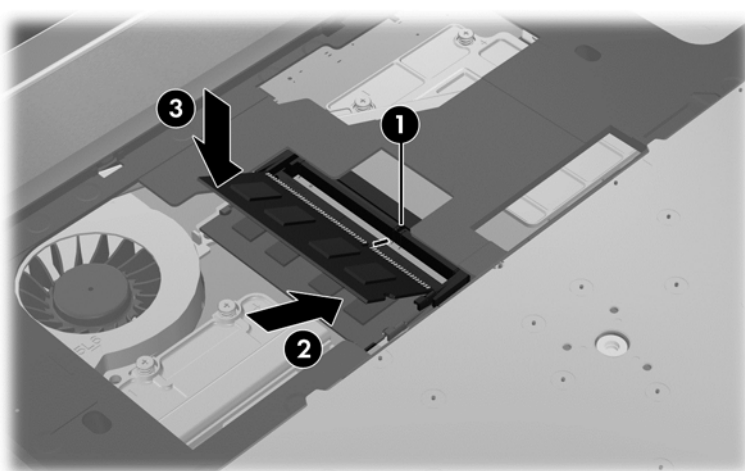
- b. Uhvatite ivicu memorijskog modula **(2)** i nežno ga izvadite iz slota za memorijski modul.

 OPREZ: Da biste zaštitili memorijski modul nakon uklanjanja, stavite ga u kutiju zaštićenu od statičkog elektriciteta.

 NAPOMENA: Memorijski moduli imaju proreze kako bi se izbeglo pogrešno umetanje u slot za memorijski modul.

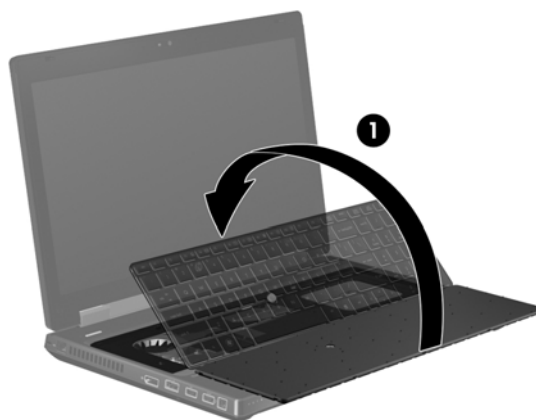

9. Poravnajte prorez (1), postavite memorijski modul na mesto (2) i nežno gurnite memorijski modul na mesto (3).

10. Vratite tastaturu:

- a. Podignite tastaturu i okrenite je (1), stavite je na osnovu kućišta.

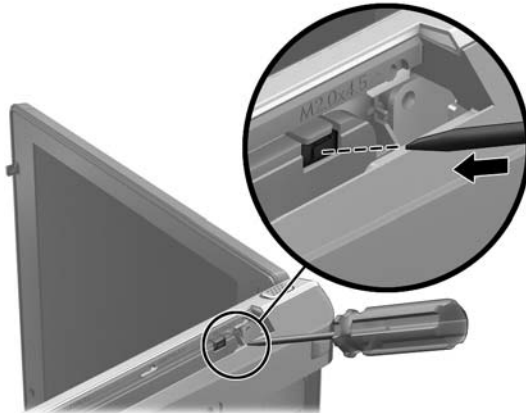
- b. Gurnite jezičke tastature (2) u proreze na osnovi kućišta.

- c. Lagano pritiskajte tastaturu (3) sleva nadesno duž gornje ivice dok ne legne na svoje mesto.

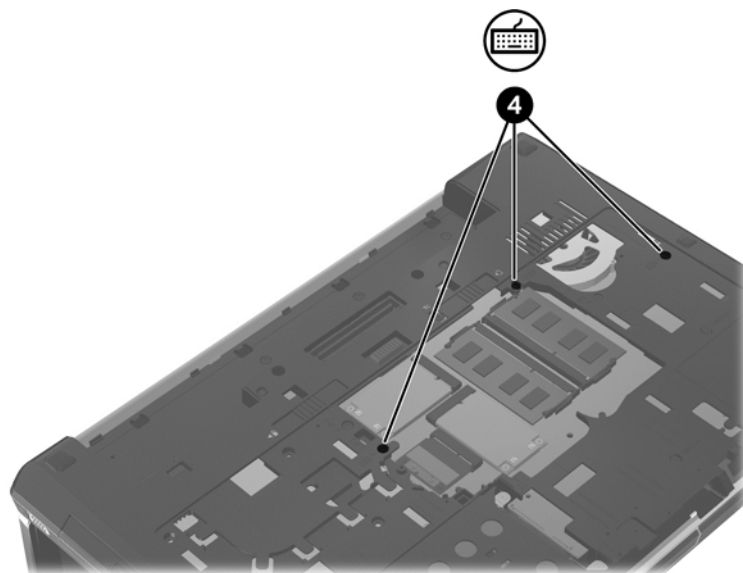
 NAPOMENA: Nežno pritisnite duž ivice tastature da biste se uverili da su svi jezičci na mestu.

- d. Proverite jezičak u ležištu za nadogradnju da biste utvrdili da je tastatura fiksirana. Ako nije, lagano pritisnite jezičak dok ne legne na svoje mesto.

- e. Okrenite računar naopačke, a zatim pritegnite tri zavrtnja koja pričvršćuju tastaturu (4) da biste zaključali tastaturu na mestu.

11. Vratite servisna vrata (pogledajte [Skidanje ili vraćanje servisnih vrata na stranici 57](#)).
12. Stavite bateriju (pogledajte odeljak [Umetanje ili uklanjanje baterije na stranici 43](#).)
13. Vratite jedinicu čvrstog ili optičkog diska u odeljak za nadogradnju. (Pogledajte odeljak [Vraćanje disk jedinice u odeljku za nadogradnju na stranici 63](#).)
14. Uključite računar.

Čišćenje računara

Proizvodi za čišćenje

Koristite sledeće proizvode za bezbedno čišćenje i dezinfekciju računara:

- Dimetil-benzil-amonijum-hlorid 0,3 procenata maksimalne koncentracije (Na primer: jednokratne maramice za uništavanje bacila. Postoji veliki broj proizvođača ovih maramica.)
- Tečnost za čišćenje stakla bez alkohola
- Rastvor vode i blagog sapuna
- Suva krpica od mikrofibera ili antilopa (krpica bez statičkog elektriciteta i bez ulja)
- Pamučne krpice bez statičkog elektriciteta

⚠ OPREZ: Izbegavajte sledeće proizvode za čišćenje:

Jaki rastvarači, kao što su aceton, alkohol, amonijum hlorid, metilen hlorid i hidrougljenici mogu trajno oštetiti površinu računara.

Vlakneni materijali kao što su papirni ubrusi mogu izgrebati računar. Vremenom, čestice prašine i sredstva za čišćenje mogu da se sakupe u pukotinama.

Procedure za čišćenje

Sledite procedure u ovom odeljku da biste bezbedno očistili računar.

⚠ UPOZORENJE! Da biste sprečili električni udar ili oštećenje komponenti, ne pokušavajte da očistite računar dok je uključen:

Isključite računar.

Isključite spoljno napajanje.

Isključite sve uključene spoljne uređaje.

⚠ OPREZ: Nemojte nanositi sredstva ili tečnosti za čišćenje direktno na površinu računara. Tečnost isprskana po površini može trajno oštetiti unutrašnje komponente.

Čišćenje ekrana

Nežno obrišite ekran pomoću mekane tkanine bez vlakana navlažene sredstvom za čišćenje stakla *bez alkohola*. Uverite se da je ekran suv pre nego što zatvorite ekran.

Čišćenje bočnih strana i poklopca

Da biste očistili i dezinfikovali bočne strane i poklopac, koristite mekanu krpicu od mikrofibera ili antilopa navlaženu nekim od gorenavedenih rastvora za čišćenje ili upotrebite odgovarajuće antibakterijske maramice za jednokratnu upotrebu.

📝 NAPOMENA: Kada čistite poklopac računara, koristite kružne pokrete da biste lakše uklonili prljavštinu i prašinu.

Čišćenje dodirne table i tastature

⚠ UPOZORENJE! Da biste smanjili rizik od strujnog udara ili oštećenja unutrašnjih komponenti, nemojte koristiti papučicu usisivača za čišćenje tastature. Usisivač može da ostavi kućne otpatke na površini tastature.

⚠ OPREZ: Kada čistite dodirnu tablu i tastaturu, vodite računa o tome da tečnost ne prodre između tastera. Ovo može trajno oštetiti unutrašnje komponente.

- Da biste očistili i dezinfikovali dodirnu tablu i tastaturu, koristite mekanu mikrofiber krpu ili krpu od jelenske kože navlaženu nekim od prethodno navedenih rastvora ili koristite prihvatljivu jednokratnu maramicu za uništavanje bacila.
- Da biste sprečili da tasteri budu lepljivi i da biste uklonili prašinu, dlačice i čestice u tastaturi, koristite bočicu komprimovanog vazduha sa cevčicom.

Korišćenje ekrana DreamColor (samo na pojedinim modelima)

Modeli računara opremljeni ekranom HP DreamColor sadrže unapred instalirani softver HP Mobile Display Assistant. Ovaj program možete koristiti da menjate podešavanja boja na ekranu, na primer unapred podešena okruženja boja, definiciju bele boje/toplinu boja i jasnoću/osvetljenost.

- ▲ Da biste pristupili softveru Mobile Display Assistant, kliknite na ikonu Mobile Display Assistant u polju za obaveštavanje, na desnom kraju trake zadataka ili izaberite **Start > All Programs** (Svi programi) > **Productivity and Tools** (Produktivnost i alatke) > **Mobile Display Assistant**.

Ažuriranje programa i upravljačkih programa

HP preporučuje da ažurirate svoje programe i redovno vam dostavlja najnovije verzije. Idite na <http://www.hp.com/support> da biste preuzeli najnovije verzije. Možete da se registrujete i za prijem automatskih obaveštenja o stavkama za ažuriranje kada su dostupne.

Korišćenje programa SoftPaq Download Manager

HP SoftPaq Download Manager (Upravljač za preuzimanje) jeste alat koji pruža brz pristup informacijama o SoftPaqovima za poslovne HP računare, ne zahtevajući broj SoftPaqa. Korišćenjem ovog alata, možete na lak način da pretražujete SoftPaqove i da ih zatim preuzmete i instalirate.

SoftPaq Download Manager (Upravljač za preuzimanje) čita i preuzima, sa lokacije HP FTP, objavljene datoteke sa podacima koje sadrže model računara i SoftPaq informaciju. Uz SoftPaq Download Manager (Upravljač za preuzimanje) možete da odredite jedan ili više modela računara kako bi pronašli koji su SoftPaq-ovi dostupni za preuzimanje.

SoftPaq Download Manager (Upravljač za preuzimanje) proverava lokaciju HP FTP radi ažuriranja baze podataka i softvera. Ako pronađe ažuriranja, ona se preuzimaju i automatski primenjuju.

SoftPaq Download Manager dostupan je na HP-ovoj Veb lokaciji. Da biste koristili SoftPaq Download Manager (Upravljač za preuzimanje) za preuzimanje SoftPaqova, najpre morate da preuzmete i instalirate taj program. Idite na HP Veb lokaciju na adresi <http://www.hp.com/go/sdm> i pratite uputstva za preuzimanje i instaliranje programa SoftPaq Download Manager.

Da biste preuzeli SoftPaqove:

- ▲ Na početnom ekranu otkucajte slovo *s*. U polju za pretragu otkucajte *softpaq*, a zatim izaberite stavku **HP SoftPaq Download Manager**. Pratite uputstva da biste preuzeli SoftPaq pakete.

NAPOMENA: Ako User Account Control (Kontrola korisničkog naloga) to zatraži, kliknite na dugme **Yes** (Da).

11 Izrada rezervnih kopija i oporavak

Da biste zaštitili informacije, koristite Windows uslužne programe za pravljenje rezervnih kopija i vraćanje u prethodno stanje za rezervne kopije pojedinačnih datoteka i fascikli, rezervnu kopiju celog čvrstog diska, kreiranje medijuma za oporavak sistema (samo na pojedinim modelima) pomoću instalirane optičke disk jedinice (samo na pojedinim modelima) ili opcionalne spoljne optičke jedinice ili za kreiranje tačaka vraćanja sistema. U slučaju pada sistema, možete da iskoristite rezervne kopije datoteka kako bi obnovili sadržaje vašeg računara.

Na početnom ekranu otkucajte `restore`, izaberite stavku **Settings** (Postavke), a zatim izaberite neku od prikazanih opcija.

NAPOMENA: Da biste dobili detaljna uputstva o različitim opcijama pravljenja rezervne kopije i vraćanja u prethodno stanje, pretražite te teme u okviru pomoći i podrške. Na početnom ekranu otkucajte slovo `h` i izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).

U slučaju nestabilnosti sistema, HP preporučuje da odštampate procedure za oporavak i da ih sačuvate za kasniju upotrebu.

NAPOMENA: Operativni sistem Windows sadrži funkciju User Account Control (Kontrola korisničkog naloga) radi poboljšanja bezbednosti vašeg računara. Za zadatke kao što su instaliranje softvera, pokretanje uslužnih programa ili promena Windows postavki sistem će možda zatražiti vašu dozvolu ili lozinku. Više informacija potražite u odeljku „Pomoć i podrška“. Na početnom ekranu otkucajte slovo `h` i izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).

Izrada rezervnih kopija podataka

Oporavak nakon pada sistema je dobar koliko i poslednja rezervna kopija. Medijum za popravku sistema i početnu rezervnu kopiju trebalo bi da napravite neposredno posle početnog podešavanja sistema. Kako dodajete novi softver i datoteke sa podacima, trebalo bi da nastavite sa redovnom izradom rezervnih kopija sistema kako biste rezervne kopije održavali relativno ažurnim. Kako dodajete novi softver i datoteke sa podacima, trebalo bi da nastavite sa redovnom izradom rezervnih kopija sistema kako biste održali svežinu kopija. Diskovi za popravku sistema (samo na pojedinim modelima) koriste se za pokretanje (podizanje sistema) računara i popravku operativnog sistema u slučaju nestabilnosti ili pada sistema. U slučaju kvara, pomoću početnih i kasnije izrađenih rezervnih kopija moći ćete da povratite svoje podatke i podešavanja.

Na početnom ekranu otkucajte `backup`, izaberite stavku **Settings** (Postavke), a zatim stavku **Save backup copies of your files with File History** (Čuvanje rezervnih kopija datoteka pomoću istorije datoteka).

Možete da izradite rezervnu kopiju podataka na opcionalnoj spoljašnjoj disk jedinici ili na mrežnoj disk jedinici.

Prilikom izrade rezervnih kopija obratite pažnju na sledeće:

- Skladištite lične datoteke u biblioteku „dokumenti“ i redovno izrađujte rezervne kopije ove fascikle.
- Izradite rezervne kopije predložaka koji su skladišteni u njihovim pratećim programima.
- Sačuvajte svoje prilagođene postavke koje se pojavljuju u prozoru, traci sa alatima ili traci sa menijima beleženjem snimka vaših postavki. Ovaj snimak može vam uštedeti vreme u slučaju da morate iznova da uspostavite početne vrednosti svojih željenih opcija.

Da biste napravili rezervne kopije pomoću kreiranja rezervne kopije i vraćanja u prethodno stanje:

 NAPOMENA: Proverite da li je računar uključen u napajanje naizmjeničnom strujom pre pokretanja procesa izrade rezervnih kopija.

 NAPOMENA: Proces izrade rezervnih kopija može trajati preko sat vremena, u zavisnosti od veličine datoteke i brzine računara.

1. Na početnom ekranu otkucajte `backup`, izaberite stavku **Settings** (Postavke), a zatim izaberite neku od prikazanih opcija.
2. Sledite uputstva na ekranu da biste podesili kreiranje rezervnih kopija, kreirali sliku sistema (samo na pojedinim modelima) ili disk za popravku sistema (samo na pojedinim modelima).

Izvršavanje oporavka sistema

U slučaju pada ili nestabilnosti sistema, računar pruža sledeće alate za oporavak vaših datoteka:

- Windows alatke za oporavak: Možete da iskoristite Windows Backup and Restore Center (Centar za izradu rezervnih kopija i vraćanje u prethodno stanje) da biste oporavili podatke za koje ste ranije izradili rezervne kopije. Takođe možete da iskoristite opciju Windows Startup Repair (Popravka pri pokretanju) da biste rešili probleme koji bi mogli da spreče pravilno pokretanje operativnog sistema Windows.
- `f11` alatke za oporavak: Možete da upotrebite alatke za oporavak `f11` kako biste oporavili originalnu sliku čvrstog diska. Slika sadrži operativni sistem Windows i fabrički instalirane softverske programe.

 NAPOMENA: Ako ne uspevate da pokrenete računar i niste u mogućnosti da koristite medijume za popravku sistema koje ste prethodno napravili (samo kod pojedinih modela), morate nabaviti medijum sa operativnim sistemom Windows 8 da biste ponovo pokrenuli računar i popravili operativni sistem. Dodatne informacije potražite u odeljku [Korišćenje medijuma sa operativnim sistemom Windows 8 \(kupuje se posebno\) na stranici 98](#).

Korišćenje Windows alatki za oporavak

Da biste povratili podatke čije ste rezervne kopije prethodno izradili:

- ▲ Na početnom ekranu otkucajte slovo `h` i izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).

Da biste oporavili informacije korišćenjem Startup Repair (Popravka pri pokretanju), pratite ove korake:

⚠ OPREZ: Neke opcije popravki pri pokretanju u potpunosti će izbrisati i ponovo formatirati čvrsti disk. Sve datoteke koje ste kreirali i sav softver koji je instaliran na računaru trajno se uklanjaju. Po završetku ponovnog formatiranja, proces oporavka vraća operativni sistem u prethodno stanje, kao i upravljačke programe, softver i uslužne programe sa rezervne kopije koju ste koristili za oporavak.

1. Ako je moguće, izradite rezervne kopije svih ličnih datoteka.
2. Ako je moguće, proverite da li postoje particija operativnog sistema Windows i HP particija za oporavak.

Na početnom ekranu otkucajte slovo **e**, a zatim izaberite stavku **File Explorer** (Istraživač datoteka).

– ili –

Na početnom ekranu otkucajte **c**, a zatim izaberite stavku **Computer** (Računar).

📝 NAPOMENA: Ako Windows particija i particija HP Recovery nisu navedene, morate upotrebiti DVD operativnog sistema Windows 8 i medijum *Driver Recovery* (Oporavak upravljačkih programa) da biste oporavili operativni sistem i programe. (Nabavljaju se zasebno.) Dodatne informacije potražite u odeljku [Korišćenje medijuma sa operativnim sistemom Windows 8 \(kupuje se posebno\) na stranici 98](#).

3. Ako su Windows particija i HP particija za oporavak navedene, ponovo pokrenite računar. Pošto se Windows učita, pritisnite i držite taster **shift** i kliknite na dugme **Restart** (Ponovo pokreni).
4. Izaberite **Startup Repair** (Popravka pri pokretanju).
5. Pratite uputstva na ekranu.

📝 NAPOMENA: Za dodatne informacije o uputstvima za oporavak kroz alatke Windows-a, izvedite pretragu ovih tema u meniju Help and Support (Pomoć i podrška). Na početnom ekranu otkucajte slovo **h** i izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).

Korišćenje alatki za oporavak f11

⚠ OPREZ: Korišćenjem alatke **f11** potpuno se briše sadržaj čvrstog diska i čvrsti disk se iznova formatira. Sve datoteke koje ste napravili i sav instalirani softver na računaru trajno se uklanjaju sa računara. **f11** alatke za oporavak će instalirati operativni sistem i HP programe i upravljačke programe koji su instalirani u fabrici. Softver koji nije fabrički instaliran, mora se ponovo instalirati.

Da biste povratili prvobitnu sliku čvrstog diska koristeći **f11**:

1. Ako je moguće, napravite rezervne kopije svih ličnih datoteka.
2. Ako je moguće, proverite da li postoji HP particija za oporavak: Na početnom ekranu otkucajte **c**, a zatim izaberite stavku **Computer** (Računar).

📝 NAPOMENA: Ako particija HP Recovery nije navedena, morate upotrebiti medijume operativnog sistema Windows 8 i medijum *Driver Recovery* (Oporavak upravljačkih programa) da biste oporavili operativni sistem i programe. (Nabavljaju se zasebno.) Dodatne informacije potražite u odeljku [Korišćenje medijuma sa operativnim sistemom Windows 8 \(kupuje se posebno\) na stranici 98](#).

3. Ako vidite particiju HP recovery (particija za oporavak), ponovo pokrenite računar, a zatim pritisnite taster **esc** dok je na dnu ekrana prikazana poruka „Press the ESC key for Startup Menu“ (Pritisnite taster ESC za meni za pokretanje).

4. Pritisnite taster **f11** dok je na ekranu prikazana poruka „Press <F11> for recovery“ (Pritisnite taster F11 za oporavak).
5. Pratite uputstva na ekranu.

Korišćenje medijuma sa operativnim sistemom Windows 8 (kupuje se posebno)

Da biste poručili DVD za operativni sistem Windows 8, idite na lokaciju <http://www.hp.com/support>, izaberite svoju zemlju ili region i pratite uputstva sa ekrana. Ovaj DVD takođe možete naručiti i pozivanjem korisničke podrške. Kontakt informacije potražite u brošuri *Telefonski brojevi širom sveta* koja se dobija uz računar.

 OPREZ: Korišćenjem medijuma za operativni sistem Windows 8 u potpunosti se brišu sadržaji čvrstog diska i on se ponovo formatira. Sve datoteke koje ste napravili i sav instalirani softver na računaru trajno se uklanjaju sa računara. Po završetku ponovnog formatiranja, proces oporavka vam pomaže da vratite operativni sistem u prethodno stanje, kao i upravljačke programe, softver i uslužne programe.

Da biste pokrenuli oporavak pomoću DVD-a sa operativnim sistemom Windows 8:

 NAPOMENA: Ovaj proces traje nekoliko minuta.

1. Ako je moguće, izradite rezervne kopije svih ličnih datoteka.
2. Ponovo pokrenite računar i umetnite DVD za operativni sistem Windows 8 u optičku disk jedinicu pre nego što se operativni sistem Windows učita.
3. Kada se to odzivnikom zatraži, pritisnite bilo koji taster na tastaturi.
4. Pratite uputstva na ekranu.

Kada se dovrši popravka:

1. Izbacite medijum sa operativnim sistemom Windows 8, a zatim ubacite medijum *Driver Recovery* (Oporavak upravljačkog programa).
2. Prvo instalirajte upravljačke programe koji omogućavaju rad hardvera, a zatim instalirajte preporučene aplikacije.

Korišćenje opcije „Windows Refresh“ (Osvežavanje operativnog sistema Windows) za brz i lak oporavak

Kada računar ne radi pravilno i kada je potrebno povratiti stabilnost sistema, opcija „Windows Refresh“ (Osvežavanje operativnog sistema Windows) vam omogućava svež početak i zadržavanje onoga što vam je važno.

 VAŽNO: Osvežavanje uklanja sve tradicionalne aplikacije koje nisu bile prvobitno instalirane na sistemu u fabrici.

 NAPOMENA: Tokom osvežavanja, lista uklonjenih tradicionalnih aplikacija će biti sačuvana tako da ćete moći brzo da vidite šta je to što ćete možda morati ponovo da instalirate. Pogledajte meni „Help and Support“ (Pomoć i podrška) za uputstva o ponovnom instaliranju tradicionalnih aplikacija. Na početnom ekranu otkucajte slovo **h** i izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).

 NAPOMENA: Možda će se od vas tražiti dozvola ili lozinka prilikom korišćenja opcije za osvežavanje. Više informacija potražite u meniju „Help and Support“ (Pomoć i podrška) operativnog sistema Windows. Na početnom ekranu otkucajte slovo **h** i izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).

Da biste pokrenuli osvežavanje:

1. Na početnom ekranu postavite pokazivač na krajnji gornji desni ili donji desni ugao ekrana za prikaz dugmadi.
2. Kliknite na dugme **Settings** (Postavke).
3. Izaberite stavku **Change PC settings** (Promeni postavke računara) u donjem desnom uglu ekrana, a zatim izaberite karticu **General** (Opšte postavke) sa ekrana za postavke računara.
4. U okviru **Refresh your PC without affecting your files** (Osveži računar bez uticaja na datoteke) izaberite stavku **Get started** (Prvi koraci) i pratite uputstva na ekranu.

Uklanjanje svih stavki i ponovna instalacija operativnog sistema Windows

Ponekad želite da izvršite detaljno ponovno formatiranje računara ili želite da uklonite lične informacije pre nego što odložite ili reciklirate svoj računar. Proces opisan u ovom delu obezbeđuje brz i jednostavan način za vraćanje računara u prvobitno stanje. Ova opcija uklanja sve lične podatke, aplikacije i postavke sa računara i ponovo instalira operativni sistem Windows.

 VAŽNO: Ova opcija ne obezbeđuje pravljenje rezervnih kopija vaših informacija. Pre korišćenja ove opcije, napravite rezervnu kopiju svih ličnih informacija koje želite da zadržite.

Pokrenućete ovu opciju pomoću tastera **f11** ili sa početnog ekrana.

Da biste koristili taster **f11**:

1. Pritisnite taster **f11** dok se računar pokreće.
– ili –
Pritisnite i držite taster **f11** dok pritiskate taster za napajanje.
2. U meniju sa opcijama za pokretanje sistema izaberite stavku **Troubleshoot** (Rešavanje problema).
3. Izaberite stavku **Reset your PC** (Uspostavi početne vrednosti računara) i pratite uputstva na ekranu.

Da biste koristili početni ekran:

1. Na početnom ekranu postavite pokazivač na krajnji gornji desni ili donji desni ugao ekrana za prikaz dugmadi.
2. Kliknite na dugme **Settings** (Postavke).
3. Izaberite stavku **Change PC settings** (Promeni postavke računara) u donjem desnom uglu ekrana, a zatim izaberite karticu **General** (Opšte postavke) sa ekrana za postavke računara.
4. U okviru **Remove everything and reinstall Windows** (Ukloni sve i ponovo instaliraj operativni sistem Windows), izaberite stavku **Get started** (Prvi koraci) i pratite uputstva na ekranu.

Korišćenje opcije „HP Software Setup“ (Podešavanje HP softvera)

„HP Software Setup“ (Podešavanje HP softvera) može da se koristi za ponovnu instalaciju upravljačkih programa ili izbor softvera koji je oštećen ili izbrisan iz sistema.

1. Na početnom ekranu otkucajte **HP Software Setup** (Podešavanje HP softvera), a zatim izaberite stavku **Apps** (Aplikacije).
2. Otvorite stavku „HP Software Setup“ (Podešavanje HP softvera).
3. Za ponovnu instalaciju upravljačkih programa ili određenog softvera pratite uputstva na ekranu.

12 Computer Setup (Podešavanje računara) (BIOS) i Advanced System Diagnostics (Napredna dijagnostika sistema)

Korišćenje programa Computer Setup (Podešavanje računara)

Computer Setup (Podešavanje računara) ili Basic Input/Output System (Osnovni ulazni/izlazni sistem) (BIOS) kontroliše komunikaciju između svih ulaznih i izlaznih uređaja na sistemu (kao što su disk jedinice, ekran, tastatura, miš i štampač). Computer Setup (Podešavanje računara) obuhvata postavke za tipove instaliranih uređaja, sekvencu pokretanja računara i količinu systemske i proširene memorije.

 NAPOMENA: Budite izuzetno pažljivi pri vršenju izmena u programu za podešavanje. Greške mogu dovesti do nepravilnog funkcionisanja računara.

Pokretanje programa Computer Setup (Podešavanje računara)

 NAPOMENA: Eksterna tastatura ili miš povezani preko USB porta mogu se koristiti sa programom Computer Setup samo ako je omogućena USB podrška za starije uređaje.

Da biste pokrenuli Computer Setup, pratite sledeće korake:

1. Uključite ili ponovo pokrenite računar i onda pritisnite **esc** dok je na dnu ekrana prikazana poruka „Press the ESC key for Startup Menu“ (Pritisnite taster ESC da biste otvorili meni za pokretanje).
2. Pritisnite **f10** za ulazak u Computer Setup (Podešavanje računara).

Kretanje i odabir u softveru Computer Setup (Podešavanje računara)

Da se krećete i pravite odabir u softveru Computer Setup (Podešavanje računara), pratite ove korake:

1. Uključite ili ponovo pokrenite računar i onda pritisnite **esc** dok je na dnu ekrana prikazana poruka „Press the ESC key for Startup Menu“ (Pritisnite taster ESC da biste otvorili meni za pokretanje).
 - Da biste izabrali meni ili stavku u meniju, koristite taster **tab** i tastere sa strelicama na tastaturi, a zatim pritisnite taster **enter** ili koristite pokazivački uređaj da biste kliknuli na stavku.
 - Za pomeranje na dore i dole, kliknite na strelicu na gore ili na dole u gornjem desnom uglu ekrana, ili upotrebite tastere sa strelicom na gore, odnosno strelicom na dole.
 - Da zatvorite otvorene dijaloške okvire i vratite se na glavni ekran programa Computer Setup, pritisnite **esc**, i zatim pratite uputstva na ekranu.

 NAPOMENA: Možete da koristite pokazivački uređaj (dodirnu tablu, pokazivačku palicu ili USB miš) ili tastaturu da bi se kretali kroz i vršili izbor u softveru Computer Setup (Podešavanje računara).

2. Pritisnite **f10** za ulazak u Computer Setup (Podešavanje računara).

Za izlazak iz menija programa Computer Setup, odaberite jednu od sledećih metoda:

- Da biste izašli iz menija „Computer Setup“ (Podešavanje računara) bez čuvanja promena:
U donjem levom uglu ekrana kliknite na ikonu **Exit** (Izađi) i pratite uputstva na ekranu.

– ili –

Koristite taster **tab** i tastere sa strelicama da biste izabrali stavke **File** (Datoteka) > **Ignore Changes and Exit** (Zanemari promene i izađi), a zatim pritisnite taster **enter**.

- Da biste sačuvali promene i izašli iz menija opcije „Computer Setup“ (Podešavanje računara):
U donjem levom uglu ekrana kliknite na ikonu **Save** (Sačuvaj) i pratite uputstva na ekranu.

– ili –

Koristite taster **tab** i tastere sa strelicama da biste izabrali stavke **File** (Datoteka) > **Save Changes and Exit** (Sačuvaj promene i izađi), a zatim pritisnite taster **enter**.

Vaše promene primenjuju se od ponovnog pokretanja računara.

Vraćanje fabričkih podešavanja u softveru Computer Setup (Podešavanje računara)

 NAPOMENA: Vraćanje podrazumevanih vrednosti neće promeniti način rada čvrstog diska.

Da vratite sva podešavanja u programu Computer Setup na fabrički podešene vrednosti, pratite ove korake:

1. Uključite ili ponovo pokrenite računar i onda pritisnite **esc** dok je na dnu ekrana prikazana poruka „Press the ESC key for Startup Menu“ (Pritisnite taster ESC da biste otvorili meni za pokretanje).
2. Pritisnite **f10** za ulazak u Computer Setup (Podešavanje računara).
3. Pomoću pokazivačkog uređaja ili tastera sa strelicom izaberite **File** (Datoteka) > **Restore Defaults** (Vrati podrazumevane vrednosti).
4. Pratite uputstva na ekranu.
5. Da biste sačuvali vaše izmene i izašli, kliknite na ikonu **Save** (Sačuvaj) u donjem levom uglu ekrana i tada pratite uputstva sa ekrana.

– ili –

Koristite tastere sa strelicama da izaberete **File** (Datoteka) > **Save changes and exit** (Sačuvaj promene i izađi) i onda pritisnite **enter**.

Vaše promene primenjuju se od ponovnog pokretanja računara.

 NAPOMENA: Vaša podešavanja lozinke i bezbednosna podešavanja ne menjaju se kada vratite podešavanja na fabričke vrednosti.

Ažuriranje BIOS-a

Ažurne verzije BIOS-a mogu biti dostupne na HP Veb lokaciji.

Većina ažurnih verzija BIOS-a koje se nalaze na HP Veb lokaciji spakovane su u komprimovane datoteke pod nazivom *SoftPags*.

Neki paketi za preuzimanje sadrže datoteku Readme.txt, koja pruža informacije o instaliranju i rešavanju problema sa datotekom.

Utvrđivanje verzije BIOS-a

Da biste utvrdili da li je među dostupnim ažurnim verzijama BIOS-a neka koja je novija od one na vašem računaru, morate znati koja je verzija BIOS-a trenutno instalirana.

Informacije o verziji BIOS-a (takođe poznato kao *ROM datum* i *Sistemski BIOS*) mogu se prikazati pritiskom na kombinaciju tastera **fn+esc** (ako se već nalazite u operativnom sistemu Windows) ili korišćenjem programa Computer Setup (Podešavanje računara).

1. Pokrenite program Computer Setup (Podešavanje računara)
2. Pomoću pokazivačkog uređaja ili tastera sa strelicom izaberite **File** (Datoteka) > **System Information** (Informacije o sistemu).
3. Da biste bez čuvanja izmena i napustili Computer Setup (Podešavanje računara), kliknite na ikonu **Save** (Sačuvaj) u donjem levom uglu ekrana i tada pratite uputstva sa ekrana.

– ili –

Koristite taster **tab** i tastere sa strelicama da biste izabrali stavke **File** (Datoteka) > **Ignore Changes and Exit** (Zanemari promene i izađi), a zatim pritisnite taster **enter**.

Preuzimanje ažuriranja BIOS-a

 OPREZ: Da biste umanjili rizik od oštećenja računara ili neuspešnog instaliranja, preuzimajte i instalirajte BIOS ažuriranja samo kada je računar povezan na pouzdano spoljašnje napajanje preko adaptera naizmenične struje. Nemojte preuzimati niti instalirati BIOS ažuriranje dok računar radi na napajanje iz baterije, dok je u opcionalnom uređaju za priključivanje ili je povezan na opcionalni izvor napajanja. Pratite ova uputstva u toku preuzimanja i instaliranja:

Ne isključujte napajanje računara izvlačenjem kabla za napajanje iz utičnice za naizmeničnu struju.

Ne isključujte računar i ne pokrećite režim spavanja.

Nemojte ubacivati, uklanjati, povezivati ili iskopčavati bilo kakav uređaj, kabl ili žicu.

1. Na početnom ekranu otkucajte slovo **h** i izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).
2. U polju za pretragu u okviru **Help and Support** (Pomoć i podrška) otkucajte **maintain**, a zatim pratite uputstva sa ekrana da biste identifikovali računar i pristupili BIOS ispravci koju želite da preuzmete.
3. U polju za preuzimanje pratite ove korake:
 - a. Odredite BIOS ažuriranje koje je novije od onog koje trenutno imate instalirano na računaru. Zabeležite datum, ime ili druge znake. Možda će vam ove informacije zatrebati da biste kasnije pronašli ažurnu verziju, kada već bude preuzeta i smeštena na vaš čvrsti disk.
 - b. Pratite uputstva na ekranu da biste preuzeli izabranu datoteku i snimili je na čvrsti disk.
Zabeležite putanju do lokacije na čvrstom disku gde se preuzima BIOS ažuriranje. Ova putanja će vam trebati da biste kasnije instalirali ažurnu verziju.

 NAPOMENA: Ako je računar povezan na mrežu, savetujte se sa administratorom mreže pre instaliranja bilo kakvih ažurnih verzija softvera, naročito u slučaju sistemskog BIOS-a.

Procedure instaliranja BIOS-a se razlikuju. Pratite sva uputstva koja su prikazana na ekranu nakon završetka preuzimanja. Ako nisu prikazana nikakva uputstva, pratite ove korake:

1. Na početnom ekranu otkucajte slovo **e**, a zatim izaberite stavku **File Explorer** (Istraživač datoteka).
2. Dvapat kliknite na oznaku čvrstog diska. Uobičajena oznaka čvrstog diska je Local Disk (C:).
3. Preko ranije zabeležene putanje do čvrstog diska, otvorite fasciklu koja sadrži ažurnu verziju.
4. Dvapat kliknite na datoteku koja ima .exe ekstenziju (na primer, *imedatoteke.exe*).
Instaliranje BIOS-a počinje.
5. Dovršite instaliranje praćenjem uputstava sa ekrana.

 NAPOMENA: Nakon što je poruka na ekranu izvestila o uspešnom instaliranju, možete da izbrišete preuzetu datoteku sa čvrstog diska.

Korišćenje funkcije Advanced System Diagnostics (Napredna dijagnostika sistema)

Advanced System Diagnostics (Napredna dijagnostika sistema) omogućava da pokrenete dijagnostičke testove da biste utvrdili da li hardver računara ispravno funkcioniše. U okviru funkcije

Advanced System Diagnostics (Napredna dijagnostika sistema) dostupni su sledeći dijagnostički testovi:

- Podešavanje sistema – ova grupa dodatnih testova proverava računar da bi se osiguralo da glavne komponente ispravno funkcionišu. Podešavanje sistema traje duže i vrši opsežnije testove memorijskih modula, SMART atributa čvrstog diska, površine čvrstog diska, baterije (i kalibracije baterije), video memorije i statusa WLAN modula.
- Test pokretanja – ovaj test analizira glavne komponente koje su neophodne za pokretanje računara.
- Test rada – ovaj test ponavlja test pokretanja i proverava povremene probleme koje test pokretanja ne otkriva.
- Test čvrstog diska – ovaj test analizira fizičko stanje čvrstog diska i proverava sve podatke u svakom sektoru čvrstog diska. Ako test otkrije oštećeni sektor, pokušava da premesti podatke na ispravan sektor.
- Test memorije – ovaj test analizira fizičko stanje memorijskih modula. Ako prijavi grešku, odmah zamenite memorijske module.
- Test baterije – ovaj test analizira stanje baterije i kalibriše bateriju po potrebi. Ako baterija ne prođe test, obratite se HP podršci da biste prijavili problem i kupili bateriju za zamenu.
- Upravljanje BIOS-om – možete da ažurirate ili vratite prethodnu verziju BIOS-a u sistemu. Nemojte da isključite ili uklonite spoljno napajanje tokom procesa. Pre nego što se BIOS izmeni, videćete ekran za potvrdu. Izaberite stavku **BIOS update** (Ažuriranje BIOS-a), **BIOS Rollback** (Vraćanje BIOS-a) ili **Back to main menu** (Povratak u glavni meni).

U prozoru „Advanced System Diagnostics“ (Napredna dijagnostika sistema) možete da prikazete informacije o sistemu i evidencije grešaka ili da izaberete jezik.

Da biste pokrenuli naprednu dijagnostiku sistema:

1. Uključite ili ponovo pokrenite računar. Dok je prikazana poruka „Press the ESC key for Startup Menu“ (Pritisnite taster ESC za meni pokretanja) u donjem levom uglu ekrana, pritisnite taster [esc](#). Kada se prikaže Startup Menu (Meni pokretanja), pritisnite [f2](#).
2. Izaberite dijagnostički test koji želite da pokrenete i pratite uputstva na ekranu.

NAPOMENA: Ako je potrebno da zaustavite dijagnostički test dok je još u toku, pritisnite taster [esc](#).

13 Podrška

Obraćanje podršci

Ako informacije obezbeđene u ovom vodiču za korisnike ili u okviru pomoći i podrške ne pružaju odgovore na vaša pitanja, možete se obratiti podršci. Podrška za korisnike u SAD je dostupna na adresi <http://www.hp.com/go/contactHP>. Podrška za korisnike širom sveta je dostupna adresi http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html.

Ovde možete da:

- Časkate na mreži sa HP tehničkim osobljem.

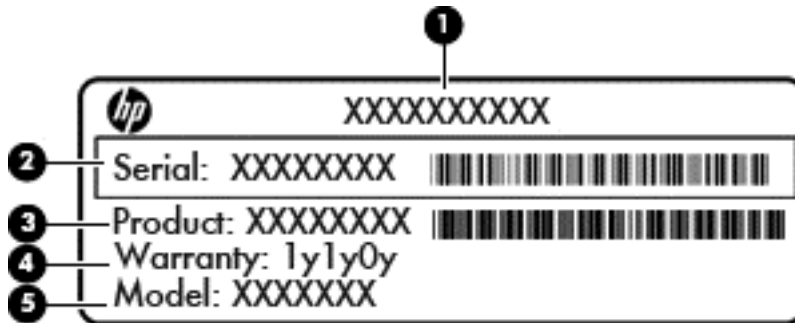
NAPOMENA: Kada časkanje nije dostupno na određenom jeziku, dostupno je na engleskom.

- Dobijete podršku putem e-pošte.
- Pronađete brojeve telefona podrške.
- Pronađete HP servisni centar.

Nalepnice

Nalepnice zalepljene na računar pružaju informacije koje vam mogu zatrebati kada rešavate sistemske probleme ili nosite računar sa sobom na put u inostranstvo:

- Servisna oznaka – pruža važne informacije, uključujući sledeće:

Komponenta	
(1)	Naziv proizvoda
(2)	Serijski broj (s/n)
(3)	Broj dela/broj proizvoda (p/n)
(4)	Garantni rok
(5)	Opis modela

- Neka vam ove informacije budu dostupne prilikom obraćanja podršci. Servisna nalepnica se nalazi u odeljku za bateriju.
- Nalepnica sa propisima – sadrži informacije o propisima koji se odnose na računar. Nalepnica sa propisima zalepljena je unutar ležišta za bateriju.
 - Nalepnice certifikata o bežičnom povezivanju (samo na odabranim modelima) – pružaju informacije o opcionalnim bežičnim uređajima i oznakama odobrenja nekih zemalja ili regiona u kojima je korišćenje tih uređaja odobreno. Na računaru će biti zalepljena po jedna nalepnica certifikata za svaki bežični uređaj koji vaš model sadrži. Ove informacije mogu vam biti potrebne kada putujete u inostranstvo. Nalepnice certifikata o bežičnom povezivanju zalepljene su unutar ležišta za bateriju.
 - SIM nalepnica (modul pretplatničkog identiteta) (samo na pojedinim modelima) – navodi ICCID (Integrated Circuit Card Identifier) SIM kartice. Ova nalepnica nalazi se unutar odeljka za bateriju.
 - Nalepnica sa serijskim brojem za HP Mobile Broadband modul (samo na pojedinim modelima) – obezbeđuje serijski broj HP Mobile Broadband modula. Ova nalepnica nalazi se unutar odeljka za bateriju.

14 Specifikacije

- [Ulazno napajanje](#)
- [Radno okruženje](#)

Ulazno napajanje

Informacije o napajanju u ovom odeljku mogu da budu od pomoći ukoliko nosite računar prilikom međunarodnih putovanja.

Računar radi na jednosmernu struju, koja se može dobiti od izvora napajanja naizmjeničnom ili jednosmernom strujom. Naizmjenični napon napajanja mora da bude 100–240 V, 50–60 Hz. Iako računar može da se napaja sa samostalnog izvora jednosmerne struje, trebalo bi da se napaja samo preko adaptera naizmjenične struje ili izvora za napajanje jednosmernom strujom koji se dobija od kompanije HP i koji ona odobrava za korišćenje sa ovim računarom.

Računar može da radi na napajanju jednosmernom strujom u okviru sledećih specifikacija.

Ulazno napajanje	Maksimalna snaga
Radni napon i struja	18,5 V jednosmerne struje pri 3,5 A – 65 W
	19,5 V jednosmerne struje pri 3,33 A – 65 W
	19,0 V jednosmerne struje pri 4,74 A – 90 W
	19,5 V jednosmerne struje pri 4,62 A – 90 W

 NAPOMENA: Ovaj proizvod je dizajniran za sisteme sa IT napajanjem u Norveškoj sa naponom od faze do faze koji ne prelazi 240 V rms.

 NAPOMENA: Radni napon i snaga računara mogu se pronaći na nalepnici sa propisima o sistemu.

Radno okruženje

Faktor	Metrički	SAD
Temperatura		
Radna (pisanje po optičkom disku)	5 °C do 35 °C	41 °F do 95 °F
Neoperativna	Od 20 °C do 60 °C	-4 °F do 140 °F
Relativna vlažnost vazduha (bez kondenzacije)		
Operativna	10% do 90%	10% do 90%
Neoperativna	5% do 95%	5% do 95%
Maksimalna nadmorska visina (bez pritiska)		
Operativna	-15 m do 3.048 m	-50 stopa do 10.000 stopa
Neoperativna	-15 m do 12.192 m	-50 stopa do 40.000 stopa

A Nošenje računara na put

Da biste dobili najbolje rezultate, sledite ove savete za putovanja i transport.

- Pripremite računar za putovanje ili transport:
 - Napravite rezervne kopije svojih podataka.
 - Izvadite sve disk jedinice i sve spoljašnje medijske kartice, npr. digitalne kartice.
- ⚠ **OPREZ:** Da biste umanjili rizik od oštećenja računara, oštećenja disk jedinice ili gubitka podataka, uklonite medije iz disk jedinice pre nego što uklonite disk jedinicu iz njenog odeljka, kao i pre transporta, skladištenja ili putovanja sa disk jedinicom.
- Isključite i iskopčajte sve spoljašnje uređaje.
- Isključite računar.
- Ponesite sa sobom rezervnu kopiju svojih podataka. Rezervnu kopiju čuvajte odvojeno od računara.
- Kada putujete avionom, ponesite računar kao ručni prtljag i nemojte ga prijaviti zajedno sa ostatkom prtljaga.
- ⚠ **OPREZ:** Nemojte izlagati disk jedinicu magnetnim poljima. U bezbednosne uređaje sa magnetnim poljima spadaju metal-detektorska vrata i ručni detektori metala na aerodromima. Pokretne trake na aerodromima i slični sigurnosni uređaji kojim se proverava prtljag koji nosite sa sobom koriste rendgenske zrake umesto magnetnih polja tako da ne oštećuju disk jedinice.
- Korišćenje računara prilikom leta zavisi od pravila avio-kompanije. Ako planirate da koristite računar u toku leta, obratite se avio-kompaniji pre toga.
- Ako ne planirate da koristite računar više od dve nedelje, ili će on toliko dugo biti isključen sa napajanja, uklonite bateriju i posebno je uskladištite.
- Ako vršite transport računara ili disk jedinice, koristite odgovarajuće zaštitno pakovanje i obeležite ga natpisom „LOMLJIVO“.
- Ako je u računaru instaliran neki bežični uređaj ili HP Mobile Broadband modul, kao što je uređaj 802.11b/g, GSM (Global System for Mobile Communications) uređaj ili GPRS (General Packet Radio Service), u nekim okruženjima će korišćenje ovih uređaja biti ograničeno. Takva ograničenja mogu da se odnose na unošenje u avione, bolnice, korišćenje u blizini eksplozivnih materija i na opasnim mestima. Ukoliko niste sigurni u vezi sa smernicama koje se primenjuju za korišćenje ovog uređaja, tražite ovlašćenje za korišćenje pre nego što ga uključite.
- Ako putujete u inostranstvo, sledite ove savete:
 - Obavestite se o pravilima carinjenja računara u svakoj zemlji ili regionu koji planirate da posetite.
 - Proverite koji su zahtevi za kablove za napajanje i adaptere za svaku lokaciju na kojoj planirate da koristite računar. Napon, frekvencija i konfiguracija priključka se mogu razlikovati.
- ⚠ **UPOZORENJE!** Da biste umanjili rizik od strujnog udara, požara ili oštećenja opreme, nemojte da pokušavate da uključujete računar pomoću konvertera za napon koji se prodaju za razne kućne uređaje.

B Rešavanje problema

Resursi za rešavanje problema

- Pristupite vezama ka Veb lokacijama i dodatnim informacijama o računaru putem menija „Help and Support“ (Pomoć i podrška). Na početnom ekranu otkucajte slovo **h** i izaberite stavku **Help and Support** (Pomoć i podrška).

 NAPOMENA: Neke alatke za proveru i popravku zahtevaju Internet vezu. HP pruža i dodatne alatke koje ne zahtevaju Internet.

- Obratite se HP podršci. Podrška za korisnike u SAD je dostupna na adresi <http://www.hp.com/go/contactHP>. Podrška za korisnike širom sveta je dostupna adresi http://welcome.hp.com/country/us/en/wwwcontact_us.html.

Odaberite neki od sledećih tipova podrške:

- Časkajte na mreži sa HP tehničkim osobljem.

 NAPOMENA: Kada časkanje nije dostupno na određenom jeziku, dostupno je na engleskom.

- Obratite se HP podršci putem e-pošte.
- Pronađite brojeve telefona HP podrške širom sveta.
- Pronađite HP servisni centar.

Rešavanje problema

Sledeći odeljci opisuju nekoliko uobičajenih problema i rešenja.

Računar ne može da se uključi

Ako se računar ne uključi kada pritisnete dugme za napajanje, sledeći predlozi vam mogu pomoći da utvrdite zašto se računar ne pokreće:

- Ako je računar ukopčan u električnu utičnicu za naizmničnu struju, proverite da li utičnica ima odgovarajuće napajanje tako što ćete u nju ukopčati drugi uređaj.

 NAPOMENA: Koristite samo adapter za naizmničnu struju koji ste dobili uz računar ili onaj koji je HP odobrio za ovaj računar.

- Ako je računar priključen na spoljni izvor napajanja koji nije utičnica naizmnične struje, priključite računar u utičnicu naizmnične struje pomoću adaptera za naizmničnu struju. Proverite da li je kabl napajanja čvrsto spojen sa adapterom naizmnične struje.

Ekran računara je prazan

Ako je ekran prazan, ali niste isključili računar, uzrok može neka od sledećih postavki:

- Računar se možda nalazi u režimu spavanja. Da biste izašli iz režima spavanja, nakratko pritisnite dugme za napajanje. Stanje spavanja je opcija koja čuva energiju i isključuje ekran. Stanje spavanja na računaru može da se pokrene kad je računar uključen, ali se ne koristi ili kad je nivo napunjenosti baterije računara nizak. Za promenu ovih i drugih postavki napajanja, kliknite desnim tasterom miša na ikonu **Battery** (Baterija) na radnoj površini operativnog sistema Windows, na sistemskoj traci poslova, na desnom kraju trake zadataka, a zatim izaberite stavku **Preferences** (Željene opcije).
- Računar možda nije podešen da prikazuje sliku na ekranu. Da biste prebacili sliku na ekran računara, pritisnite **fn+f4**. Kod većine modela kod kojih je spoljni opcionalni ekran, poput monitora, povezan sa računarom, slika se može prikazati na ekranu računara ili na spoljnom ekranu ili na oba uređaja istovremeno. Kada pritisnete **fn+f4** više puta, slika se prebacuje na ekran računara, jedan ili više spoljnih ekrana ili se istovremeno prikazuje na svim uređajima.

Softver ne radi na uobičajen način

Ako se softver ne odaziva ili se odaziva na neočekivan način, ponovo pokrenite računar tako što ćete postaviti pokazivač na desnu stranu ekrana. Kada se prikaže dugme, kliknite na **Settings** (Postavke). Kliknite na ikonu **Power** (Napajanje), a zatim izaberite stavku **Shut down** (Isključi se). Ako ne možete ponovo da pokrenete računar pomoću ove procedure, pogledajte sledeći odeljak, „[Računar je uključen, ali se ne odaziva na stranici 112](#)”.

Računar je uključen, ali se ne odaziva

Ako je računar uključen, ali se ne odaziva na softverske komande ili komande tastature, pokušajte sledeće procedure isključivanja u hitnim slučajevima, navedenim redosledom, dok se računar ne isključi:

 OPREZ: Procedure isključivanja u hitnim slučajevima dovode do gubitka nesačuvanih podataka.

- Pritisnite i držite dugme za napajanje najmanje 5 sekundi.
- Isključite računar iz spoljnog napajanja i uklonite bateriju.

Računar je neobično topao

Normalno je da računar bude topao na dodir tokom upotrebe. Ali ako je računar *neobično* topao, možda se pregrevao zbog toga što je blokiran otvor ventilatora.

Ako mislite da se računar pregрева, ostavite ga da se ohladi do sobne temperature. Uverite se da nema prepreka oko otvora za vazduh dok koristite računar.

 UPOZORENJE! Da biste smanjili mogućnost nastanka opekotina ili pregrevanja računara, nemojte ga držati direktno u krilu ili zaklanjati otvore za vazduh na računaru. Računar koristite samo na čvrstoj, ravnoj površini. Nemojte dozvoliti da neki drugi čvrsti predmet, kao što je opcionalni štampač koji se nalazi pored, ili neki meki predmet, kao što su jastuci ili tepih ili odeća, blokiraju protok vazduha. Takođe, nemojte dozvoliti da, u toku rada, adapter za naizmjeničnu struju dođe u kontakt sa kožom ili mekim površinama, kao što su jastuci, tepisi ili odeća. Računar i adapter naizmjenične struje usklađeni su sa ograničenjima temperature površine kojoj korisnik može da pristupi, a koja su određena međunarodnim standardom za bezbednost opreme informacione tehnologije (IEC 60950).

 NAPOMENA: Ventilator u računaru se automatski uključuje kako bi se hladile unutrašnje komponente i kako bi se sprečilo pregrevanje. Normalno je da se ventilator uključuje i isključuje u toku rada.

Spoljni uređaj ne radi

Sledeći predlozi vam mogu pomoći ako neki spoljni uređaj ne radi kako se očekuje:

- Uključite uređaj prema uputstvima proizvođača.
- Proverite da li su čvrste sve veze sa uređajima.
- Proverite da li uređaj dobija napajanje.
- Proverite da li je uređaj, naročito ako je stariji, kompatibilan sa operativnim sistemom.
- Proverite da li su instalirani i ažurirani odgovarajući upravljački programi.

Bežična mrežna veza ne radi

Ako veza bežične mreže ne radi kao što se očekuje, predlažemo da učinite sledeće:

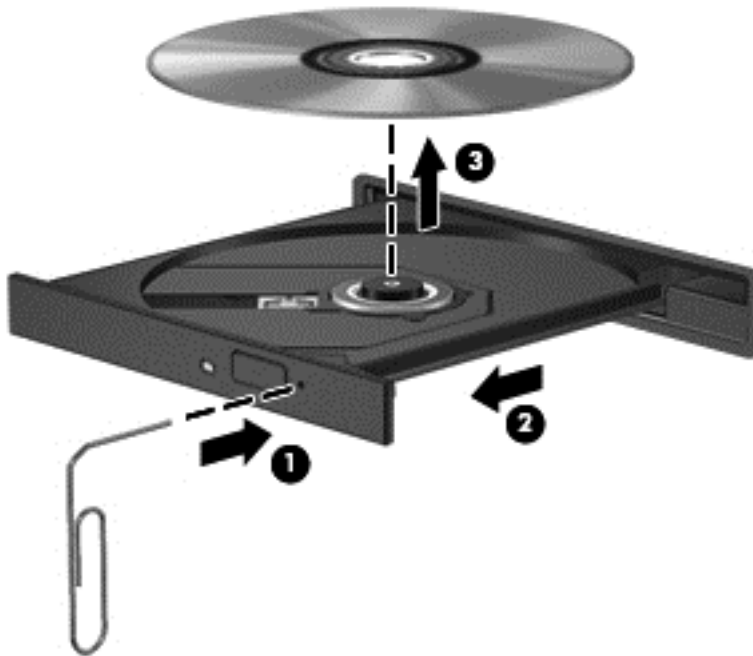
- Kako biste omogućili ili onemogućili bežični ili žični uređaj, kliknite desnim tasterom miša na ikonu **Network Connection** (Mrežna veza) na radnoj površini operativnog sistema Windows, na sistemskoj traci poslova, na desnom kraju sistemske trake zadataka. Da biste omogućili uređaje, potvrdite izbor u polju za potvrdu u opciji menija. Da biste onemogućili uređaj, opozovite izbor u polju za potvrdu.
- Uverite se da je bežični uređaj uključen.
- Uverite se da nema prepreka kod antena za bežičnu vezu na računaru.
- Proverite da li su kablovski ili DSL modem i njegov kabl za napajanje ispravno povezani i da li su lampice uključene.
- Uverite se da su bežični ruter ili pristupna tačka ispravno povezani sa adapterom za napajanje i sa kablovskim ili DSL modemom, kao i da lampice svetle.
- Iskopčajte i ponovo ukopčajte sve kablove, a zatim isključite i ponovo uključite napajanje.

Optički uređaj se ne otvara radi uklanjanja CD-a, DVD-a

1. Umetnite kraj spajalice za papir **(1)** u ulaz za otpuštanje na prednjoj maski disk jedinice.
2. Polako pritisnite spajalicu dok se ležište za disk ne oslobodi, a zatim ga izvucite **(2)** do kraja.

3. Uklonite disk **(3)** iz ležišta nežnim pritiskanjem osovine dok podižete spoljne ivice diska. Držite disk za ivice i izbegavajte dodirivanje ravnih površina.

 NAPOMENA: Ako ležište nije sasvim pristupačno, pažljivo nagnite disk dok ga vadite.

4. Zatvorite ležište diska i stavite disk u zaštitni omot.

Računar ne otkriva optičku disk jedinicu

Ako operativni sistem ne otkrije instalirani uređaj, možda upravljački program uređaja nedostaje ili je oštećen.

1. Uklonite diskove iz optičke disk jedinice.
2. Na početnom ekranu otkucajte slovo **C**, izaberite stavku **Control Panel** (Kontrolna tabla) i izaberite stavku **System and Security** (Sistem i bezbednost).
3. Izaberite stavku **Devices and Printers** (Uređaji i štampači), a zatim stavku **Device Manager** (Upravljač uređajima).
4. U prozoru alatke „Device Manager“ (Upravljač uređajima) kliknite na trougao pored stavke **DVD/CD-Rom drives** (DVD/CD-Rom disk jedinice). Ako je disk jedinica navedena, trebalo bi da funkcioniše ispravno.

Disk se ne reprodukuje

- Sačuvajte ono što ste radili i zatvorite sve otvorene programe pre reprodukcije CD-a ili DVD-a.
- Odjavite se sa Interneta pre reprodukcije CD-a ili DVD-a.
- Proverite da li ste pravilno umetnuli disk.
- Proverite da li je disk čist. Po potrebi, očistite disk filtriranom vodom i krpom koja se ne linja. Brišite od centra diska ka spoljnoj ivici.
- Proverite ima li ogrebotina na disku. Ukoliko naiđete na ogrebotine, tretirajte disk sredstvom za oporavak optičkih diskova, dostupnim u mnogim prodavnicama elektronike.
- Pre reprodukcije diska, onemogućite stanje spavanja.

Nemojte pokretati stanje spavanja dok je u toku reprodukcija diska. Ako to učinite, prikazaće se poruka upozorenja sa pitanjem da li želite da nastavite. Ako se prikaže ova poruka, kliknite na dugme **No** (Ne). Nakon što kliknete na „Ne“, na računaru se može desiti sledeće:

- Reprodukcija se može nastaviti.

– ili –

- Prozor za reprodukciju u programu multimedije može se zatvoriti. Za povratak na reprodukciju diska, kliknite na dugme **Play** (Reprodukuj) u programu multimedije da biste ponovo pokrenuli disk. U retkim slučajevima može se desiti da morate da izađete iz programa i onda ponovo da ga pokrenete.

Film se ne vidi na spoljnom ekranu

1. Ako su i spoljni i ekran računara uključeni, pritisnite **fn+f4** jednom ili više puta da biste prebacili sliku između dva ekrana.
2. Konfigurirate postavke monitora tako da je spoljni ekran primarni:
 - a. Na Windows radnoj površini kliknite desnim tasterom miša na prazno područje i izaberite stavku **Screen resolution** (Rezolucija ekrana).
 - b. Odredite primarni i sekundarni ekran.

NAPOMENA: Pri upotrebi oba ekrana DVD slika se neće pojaviti na ekranu koji je određen kao sekundarni.

Proces narezivanja diska ne počinje ili se prekine pre izvršenja

- Proverite da li su svi ostali programi zatvoreni.
- Isključite stanje spavanja.
- Obavezno koristite odgovarajuću vrstu diska za optički uređaj.
- Proverite da li je disk pravilno umetnut.
- Izaberite manju brzinu narezivanja i probajte ponovo.
- Ako kopirate disk, snimite podatke na izvorni disk na čvrstom disku pre nego što pokušate da ih narežete na novi disk, a zatim ih narezujte sa čvrstog diska.

C Elektrostatičko pražnjenje

Elektrostatičko pražnjenje predstavlja pražnjenje statičkog elektriciteta kada dođe do kontakta dva objekta. Na primer, elektricitet koji osetite kada hodate po tepihu, a zatim dodirnete metalnu kvaku.

Pražnjenje statičkog elektriciteta iz prstiju ili drugih elektrostatičkih provodnika može da ošteti elektronske komponente. Da ne bi došlo do oštećenja računara, disk jedinice ili gubitka podataka, primenite sledeće mere predostrožnosti:

- Ukoliko u uputstvu za uklanjanje ili instalaciju piše da treba da isključite računar iz napajanja, učinite to nakon što ga pravilno uzemljite i pre nego što skinete poklopac.
- Čuvajte komponente u njihovim kutijama zaštićenim od statičkog elektriciteta sve dok ne budete spremni da ih instalirate.
- Nemojte da dodirujete pinove, led diode i kola. Elektronskim komponentama rukujte u što manjoj mogućoj meri.
- Koristite alate koji nisu namagnetisani.
- Pre rukovanja komponentama, dodirnite neobojenu metalnu površinu komponente da biste otpustili statički elektricitet.
- Ukoliko uklanjate komponentu, stavite ga u kutiju zaštićenu od statičkog elektriciteta.

Ako vam je potrebno više informacija o statičkom elektricitetu ili pomoć sa uklanjanjem ili instalacijom komponenti, obratite se HP podršci.

Indeks

Simboli/brojevi

1394 kabl, povezivanje 53

W

WWAN antene, prepoznavanje 13

WWAN uređaj 16, 19

Windows

opcija uklanjanja svega i ponovne instalacije 99

Osveži 99

ponovno instaliranje 99

uspostavljanje početnih vrednosti 99

WLAN antene, prepoznavanje 13

WLAN mreža u preduzeću 19

WLAN nalepnica 107

WLAN uređaj 17, 107

A

adapter naizmjenične struje, testiranje 46

administratorska lozinka 75

aerodromski bezbednosni uređaji 56

antivirusni softver 81

Automatic DriveLock lozinka uklanjanje 81
unos 81

B

Backup and Restore (Izrada rezervnih kopija i vraćanje u prethodno stanje) 96

baterija

niski nivoi baterije 43

odlaganje 45

pražnjenje 42

prikazivanje nivoa napunjenosti baterije 42

skladištenje 45

ušteda napajanja 44

zamena 45

baterija, zamena 43

bezbednost, bežična veza 18

bežična mreža (WLAN)

WLAN mreža u preduzeću 19

bezbednost 18

funkcionalni domet 19

javna WLAN veza 19

korišćenje 17

potrebna oprema 18

povezivanje 19

bežične antene, prepoznavanje 13

bežične kontrole

dugme 16

operativni sistem 16

BIOS

ažuriranje 103

preuzimanje ažuriranja 104

utvrđivanje verzije 103

Bluetooth nalepnica 107

Bluetooth uređaj 16, 21

briga o računaru 92

C

caps lock lampica, prepoznavanje 5

Computer Setup (Podešavanje računara)

BIOS administrator password (Administratorska lozinka za BIOS) 77

DriveLock lozinka 78

kretanje i odabir 101

vraćanje fabričkih podešavanja 102

Č

čišćenje računara 92

Čitač medijskih kartica, upoznavanje 9

čitač otiska prsta 83

čitač otiska prsta, prepoznavanje 7

čitač pametnih kartica, prepoznavanje 10

čvorišta 51

čvrsti disk

HP 3D DriveGuard 66

instaliranje 62

spoljni 55

uklanjanje 60

uklanjanje držača 0, 0

čvrsti disk, prepoznavanje 15

D

deljenje optičkih disk jedinica 72

digitalna kartica

podržani formati 47

uklanjanje 47

umetanje 47

disk jedinice

čvrsti 55

korišćenje 56

optička 55

rukovanje 56

spoljni 55

DisplayPort, povezivanje 37

DisplayPort, prepoznavanje 11

Dodirna tabla

dugmad 4

dugme za uključivanje/isključivanje 7

korišćenje 24

dodirna tabla

dugmad 4

DriveLock lozinka

menjanje 79

opis 78

uklanjanje 80

unos 79

zadavanje 78

dugmad

centralno dugme dodirne table 4

centralno dugme palice pokazivača 4

desni na dodirnoj tabli 4

desno dugme palice

pokazivača 4

Izbacivanje optičke disk jedinice 10

- jačina zvuka 34
- kalkulator 6
- levi na dodirnoj tabli 4
- medijum 34
- napajanje 6, 39
- palica pokazivača 4
- dugme kalkulatora, prepoznavanje 6
- dugme za bežično povezivanje 16
- dugme za izbacivanje optičke disk jedinice, prepoznavanje 10
- dugme za napajanje 39
- dugme za napajanje, prepoznavanje 6
- DVD za operativni sistem Windows 8 98

E

- ExpressCard
 - definisano 48
 - konfigurisanje 48
 - uklanjanje 50
 - uklanjanje umetka 49
 - umetanje 49
- elektrostatičko pražnjenje 117
- eSATA kabl, povezivanje 54
- eSATA port 11
- eSATA uređaji
 - definisano 53
 - povezivanje 54
 - uklanjanje 54

F

- f11 oporavak 97
- funkcije za audio zapise, provera 35
- funkcijski tasteri, prepoznavanje 8

G

- GPS 21

H

- Hibernacija
 - izlazak 40
 - pokretanje 40
- HP 3D DriveGuard 66
- HP Mobile Broadband, onemogućen 20

- HP ProtectTools Security Manager 82

I

- informacije o bateriji, pronalaženje 42
- informacije o propisima
 - nalepnica sa propisima 107
 - nalepnice sertifikata o bežičnom povezivanju 107
- integrisana numerička tastatura, prepoznavanje 8, 32, 33
- interventni tasteri
 - korišćenje 31
 - menjanje slike na ekranu 32
 - opis 31
 - podešavanje jačine zvuka 32
 - pojačavanje zvuka zvučnika 32
 - povećavanje osvetljenosti ekrana 32
 - pozadinsko osvetljenje tastature 32
 - smanjuje osvetljenje ekrana 32
 - Stanje spavanja 31
 - utišavanje zvučnika 32
- interventni tasteri na tastaturi, prepoznavanje 31
- interventni tasteri za medijume 34
- interventni tasteri, medijumi 34
- isključivanje 39
- isključivanje računara 39

J

- jačina zvuka
 - dugmad 34
 - podešavanje 34
 - tasteri 34
- Java kartica
 - definisano 50
 - uklanjanje 51
 - umetanje 51
- javna WLAN veza 19

K

- kablovi
 - 1394 53
 - eSATA 54
 - USB 52

- komponente

- ekran 13
- gore 4
- sa desne strane 10
- sa donje strane 14
- sa leve strane 11
- sa prednje strane 9
- sa zadnje strane 12
- konektor za audio-izlaz (slušalice), prepoznavanje 10
- konektor za audio-ulaz (mikrofon), prepoznavanje 10
- konektor za mikrofon (audio-ulaz), prepoznavanje 10
- konektor za napajanje, prepoznavanje 12
- konektor za pomoćnu bateriju, prepoznavanje 14
- konektor za priključivanje 55
- konektor za priključivanje, prepoznavanje 14
- konektor za slušalice (audio-izlaz) 10
- konektor, napajanje 12
- konektor, priključivanje 55
- konektori
 - audio-izlaz (slušalice) 10
 - audio-ulaz (mikrofon) 10
 - mreža 11
 - RJ-11 (modemski) 12
 - RJ-45 (mrežni) 11
- konfigurisanje
 - ExpressCards 48
- kontrola za rad sa medijumima 34
- korišćenje
 - spoljno napajanje naizmjeničnom strujom 45
 - stanja uštede energije 39
- kritičan nivo baterije 39
- kritična ažuriranja, softver 82

L

- lampica baterije 9
- lampica bežične veze 5, 16
- lampica čvrstog diska 9, 67
- lampica dodirne table, prepoznavanje 5
- lampica integrisane Veb kamere, identifikovanje 13

- lampica kalkulatora 5
 - lampica Veb kamere, identifikovanje 13
 - lampice
 - baterija 9
 - bežično povezivanje 5
 - caps lock 5
 - čvrsti disk 9
 - Dodirna tabla 5
 - kalkulator 5
 - napajanje 5, 9
 - num lk 5
 - Veb kamera 13
 - lampice napajanja 5, 9
 - lampice, čvrsti disk 67
 - lozinka korisnika 75
 - lozinke
 - administrator 75
 - BIOS administratorska 77
 - DriveLock 78
 - korisnik 75
- M**
- medijumi disk jedinice 40
 - medijumi za čitanje 40
 - medijumi za upisivanje 40
 - memorijski modul
 - prepoznavanje 15
 - uklanjanje 85
 - umetanje 86
 - zamena 85
 - miš, spoljni
 - podešavanje željenih opcija 24
 - mrežni konektor, prepoznavanje 11
- N**
- nalepnica certifikata o bežičnom povezivanju 107
 - nalepnice
 - WLAN 107
 - Bluetooth 107
 - certifikat o bežičnom povezivanju 107
 - HP Mobile Broadband modul 107
 - propisi 107
 - serijski broj 107
 - SIM 107
- napajanje**
- baterija 42
 - opcije 39
 - ušteda 44
- napajanje iz baterije 42
 - napredna dijagnostika sistema 105
 - naziv i broj proizvoda, računar 107
 - nizak nivo baterije 43
 - nošenje računara na put 45, 107, 110
 - num lk lampica 5
 - num lock, spoljašnja tastatura 33
 - numerička tastatura
 - integrisana numerička 8
- O**
- odjeljak za bateriju 107
 - odjeljak za bateriju, prepoznavanje 14
 - odjeljak za nadogradnju 10
 - održavanje
 - Defragmentator diska 66
 - Disk Cleanup (Čišćenje diska) 66
 - opcionalni spoljašnji uređaji, korišćenje 54
 - oporavak 99
 - oporavak čvrstog diska 97
 - optička disk jedinica 55
 - optička disk jedinica sa ležištem 68
 - optički disk
 - uklanjanje 69
 - umetanje 68
 - osveži 99
 - otvori za vazduh, prepoznavanje 11, 14
- P**
- pametna kartica
 - definisano 50
 - uklanjanje 51
 - umetanje 51
 - particija za oporavak 97
 - podešavanje WLAN-a 18
 - podešavanje Internet veze 18
 - podešavanje opcija napajanja 39
- podrška za starije uređaje, USB 101**
- pokazivačka palica 4
 - pokazivački uređaji, podešavanje željenih opcija 24
 - pokret za pomeranje na dodirnoj tabli 26
 - pokret za rotiranje na dodirnoj tabli 27
 - pokret za umanjivanje primicanjem prstiju na dodirnoj tabli 27
 - pokret za zumiranje na dodirnoj tabli 27
- Pokreti na dodirnoj tabli**
- pomeranje 26
 - rotiranje 27
 - umanjivanje primicanjem prstiju 27
 - zumiranje 27
- port 1394, prepoznavanje 11
 - port za spoljašnji monitor 36
 - port za spoljni monitor 10
 - portovi
 - 1394 11
 - DisplayPort 11, 37
 - punjenje preko USB-a 11
 - spoljašnji monitor 36
 - spoljni monitor 10
 - USB 11
 - VGA 36
 - postavljanje zaštite lozinkom pri buđenju 41
 - povezivanje na WLAN 19
 - pozadinsko osvetljenje tastature 32
 - pregrada za Bluetooth, prepoznavanje 15
 - prekidač za napajanje 39
 - prekidač, napajanje 39
 - Prepoznavanje lica 36
 - prepoznavanje lica 73
 - problemi, rešavanje 111
 - provera baterije 42
 - provera funkcija za audio zapise 35
- R**
- računar, putovanje 45, 110
 - radno okruženje 109
 - RAID 72

- recikliranje
 - računar 99
- rešavanje problema
 - ležište za optički disk 113
 - narezivanje diska 116
 - otkrivanje optičke disk jedinice 115
 - reprodukcija diska 115
- rešavanje problema, spoljni ekran 115
- reza za otpuštanje baterije 14
- reza za otpuštanje ekrana 9
- reze, za otpuštanje baterije 14
- RJ-11 (modemski) konektor, prepoznavanje 12
- RJ-45 (mrežni) konektor, prepoznavanje 11

- S**
- serijski broj 107
- serijski broj, računar 107
- servisna vrata, skidanje ili vraćanje 57
- SIM
 - umetanje 20
- SIM slot, prepoznavanje 14
- sistem je pasivan 39
- skladištenje baterije 45
- slika na ekranu, menjanje 32
- slika na ekranu, prebacivanje 32
- slot za bezbednosni kabl, prepoznavanje 11
- slotovi
 - bezbednosni kabl 11
 - SIM 14
- SoftPaq-ovi, preuzimanje 94
- softver
 - antivirus 81
 - Defragmentator diska 66
 - Disk Cleanup (Čišćenje diska) 66
 - kritična ažuriranja 82
 - zaštitni zid 82
- softver Disk Cleanup (Čišćenje diska) 66
- softver zaštitnog zida 82
- softver „Defragmentator diska“ 66

- Spavanje
 - izlazak 40
 - pokretanje 40
- spoljašnji uređaji 54
- spoljna disk jedinica 55
- spoljno napajanje naizmeničnom strujom, korišćenje 45
- stanja uštede energije 39

- T**
- tastatura, spoljašnja
 - korišćenje 33
 - num lock 33
- tastature, prepoznavanje 32
- taster esc, prepoznavanje 8
- taster fn, prepoznavanje 8, 31
- taster num lk, prepoznavanje 33
- taster sa Windows logotipom, prepoznavanje 8
- Taster za Windows aplikacije, prepoznavanje 8
- tasteri
 - Windows aplikacije 8
 - Windows logotip 8
 - esc 8
 - fn 8
 - funkcijski 8
 - jačina zvuka 34
 - medijum 34
 - medijumi 34
- tasteri za jačinu zvuka, prepoznavanje 32
- tasteri za osvetljenost ekrana 32
- temperatura 45
- temperatura baterije 45
- testiranje adaptera naizmenične struje 46

- U**
- ukloni sve i ponovo instaliraj operativni sistem Windows 99
- ulazno napajanje 108
- unutrašnji mikrofoni, prepoznavanje 13
- unutrašnji prekidač za isključivanje monitora 13
- uređaji 1394
 - definisano 52
 - povezivanje 53
 - uklanjanje 53

- USB 3.0 port 10
- USB čvorišta 51
- USB kabl, povezivanje 52
- USB podrška za starije uređaje 101
- USB port za punjenje 11
- USB portovi, prepoznavanje 10, 11
- USB uređaji
 - opis 51
 - povezivanje 52
 - uklanjanje 52
- uslužni program za podešavanje kretanje i odabir 101
- vraćanje fabričkih podešavanja 102
- uspostavljanje početnih vrednosti koraci 99
- računar 99
- uspostavljanje početnih vrednosti računara 99
- ušteda, napajanje 44

- V**
- Veb kamera 36
- veb kamera 13
- veb kamera, prepoznavanje 13
- VGA port, povezivanje 36
- video 36
- vraćanje čvrstog diska u prethodno stanje 97

- Z**
- zaštitni poklopac 15
- Zona dodirne table
 - identifikovanje 4